

SCHOOL OF
ECONOMICS AND
MANAGEMENT

Företagsekonomiska institutionen

FEKH69

Examensarbete i redovisning på kandidatnivå

VT20

Svenska investmentbolags hållbarhetsrapportering

*En studie om likheter och skillnader mellan investmentbolags och deras
portföljbolags hållbarhetsrapportering*

Författare:

Hansson, Malin

Petersson, Emma

Willborg Svensson, Pauline

Handledare:

Paulsson, Gert

Förord

Vi vill tacka samtliga personer som varit involverade i att bidra till att vi kunnat genomföra denna studie med bästa möjliga förutsättningar. Främst vill vi rikta ett stort tack till vår handledare Gert Paulsson som bidragit med en givande handledning och hjälpt oss att driva arbetet framåt och i rätt riktning.

.....
Malin Hansson

.....
Emma Petersson

.....
Pauline Willborg Svensson

Lund, 1 juni 2020

Sammanfattning

Examensarbetets titel: Svenska investmentbolags hållbarhetsrapportering - *En studie om likheter och skillnader mellan investmentbolags och deras portföljbolags hållbarhetsrapportering*

Seminariedatum: 2020-06-03

Ämne/kurs: FEKH69, Examensarbete i redovisning på kandidatnivå, 15 högskolepoäng

Författare: Malin Hansson, Emma Petersson och Pauline Willborg Svensson

Handledare: Gert Paulsson

Fem nyckelord: Hållbarhetsrapportering, investmentbolag, portföljbolag, Agenda 2030, FN:s globala mål

Syfte: Syftet med denna studie är att undersöka om investmentbolags och deras portföljbolag rapporterar om liknande aspekter i sin hållbarhetsrapportering, genom att identifiera likheter och skillnader i rapporteringen. Vidare kommer studien även undersöka varför dessa likheter och skillnader finns.

Metod: Denna studie jämför hållbarhetsrapporteringen i fyra svenska investmentbolag och deras börsnoterade portföljbolag, genom att utföra en flermetodsforskning i form av en innehållsanalys som tar såväl en kvantitativ som kvalitativ ansats. Studien utgår ifrån Agenda 2030 och FN:s globala mål för hållbar utveckling som referensram för hållbarhet.

Teoretiska perspektiv: Studiens teoretiska ramverk utgörs av intressentteori och institutionell teori, som används för att analysera studiens resultat och förklara de likheter och skillnader som finns i investmentbolagen och deras portföljbolags hållbarhetsrapportering.

Empiri: Det empiriska underlaget består av investmentbolags och deras noterade portföljbolags integrerade årsredovisningar eller hållbarhetsrapporter, från vilka data har sammanställts i form av tabeller, diagram, sammanfattningar och citat.

Resultat: De resultat studien kommit fram till visar likheter i hållbarhetsrapporteringen, i form av att investmentbolagen och deras portföljbolag i många fall nämner och rapporterar om samma globala mål. Detta kan i flertalet fall förklaras med olika typer av isomorfism. Vidare framkom en del skillnader i vilka mål som nämns och rapporteras om i rapporterna, vilket i ett fåtal fall kunnat kopplas till intressentteori.

Abstract

Title: Sustainability reporting in Swedish investment companies - A study of similarities and differences in sustainability reporting by investment companies and their portfolio companies

Seminar date: 2020-06-03

Course: FEKH69, Degree Project, Undergraduate level, Business Administration, Undergraduate level, 15 ECTS

Authors: Malin Hansson, Emma Petersson and Pauline Willborg Svensson

Advisor: Gert Paulsson

Key words: Sustainability reporting, investment companies, portfolio companies, Agenda 2030, UN Sustainable Development Goals

Purpose: The purpose of this study is to investigate if investment companies and their portfolio companies report about similar aspects in their sustainability reporting, by identifying similarities and differences in the reporting. The study will also investigate why similarities and differences exist.

Methodology: This study compares the sustainability reporting of four Swedish investment companies and their listed portfolio companies, by using a multi-method research design and do a quantitative as well as a qualitative content analysis. The study uses Agenda 2030 and UN Sustainable Development Goals as a frame of reference for sustainability.

Theoretical perspectives: The theoretical perspectives of the study consist of stakeholder theory and institutional theory, which are used to analyse the results of the study and explain the similarities and differences in the sustainability reporting.

Empirical foundation: The empirical foundation consists of integrated annual reports or sustainability reports from investment companies and their listed portfolio companies. From these data has been collected and summarized in tables, diagrams, text summaries and quotes.

Conclusions: The results of the study show similarities in the sustainability reporting, since the investment companies and their portfolio companies in many cases mention and report about the same global goals. This can often be explained by institutional theory. The study also shows differences in mentioned and reported goals, which in some cases can be related to stakeholder theory.

Innehållsförteckning

1. INLEDNING	1
1.1 BAKGRUND.....	1
1.2 PROBLEMIDENTIFIERING.....	3
1.3 SYFTE	7
1.4 FRÅGESTÄLLNING.....	7
1.5 DISPOSITION.....	7
2. METOD	9
2.1 FORSKNINGSSTRATEGI.....	9
2.1.1 <i>Forskningsdesign</i>	10
2.1.2 <i>Analysmetod</i>	10
2.2 VAL AV TEORETISK REFERENSRAM	11
2.2.1 <i>Intressentteorin</i>	11
2.2.2 <i>Institutionell teori</i>	12
2.3 VAL AV EMPIRI.....	13
2.4 INSAMLING OCH SAMMANSTÄLLNING AV DATA.....	15
2.5 STUDIENS TROVÄRDIGHET.....	19
2.5.1 <i>Reliabilitet</i>	19
2.5.2 <i>Validitet</i>	20
3. TEORI	21
3.1 INTRESSENTTEORI.....	21
3.2 INSTITUTIONELL TEORI.....	24
3.2.1 <i>Institutionell isomorfism</i>	25
4. EMPIRI OCH EMPIRINÄRA ANALYS	27
4.1 AGENDA 2030 OCH GLOBALA MÅLEN	27
4.2 LAGAR OCH REGLER.....	27
4.3 PRESENTATION AV INVESTMENTBOLAGEN.....	29
4.4 INVESTOR.....	30
4.4.1 <i>Globala mål</i>	30
4.4.2 <i>Intressenter</i>	36
4.4.3 <i>Investmentbolagets påverkan på portföljbolagens hållbarhetsarbete</i>	38
4.5 KINNEVIK.....	39
4.5.1 <i>Globala mål</i>	39

4.5.2	<i>Intressenter</i>	43
4.5.3	<i>Investmentbolagets påverkan på portföljbolagens hållbarhetsarbete</i>	45
4.6	INDUSTRIVÄRDEN.....	46
4.6.1	<i>Globala mål</i>	46
4.6.2	<i>Intressenter</i>	51
4.6.3	<i>Investmentbolagets påverkan på portföljbolagens hållbarhetsarbete</i>	52
4.7	LUNDBERGS	53
4.7.1	<i>Globala mål</i>	53
4.7.2	<i>Intressenter</i>	59
4.7.3	<i>Investmentbolagets påverkan på portföljbolagens hållbarhetsarbete</i>	60
5.	ANALYS MED INTRESSENTTEORI OCH INSTITUTIONELL TEORI	61
5.1	LIKHETER.....	61
5.1.1	<i>Tvingande isomorfism</i>	61
5.1.2	<i>Normativ och imiterande isomorfism</i>	64
5.1.3	<i>Intressentteori</i>	65
5.2	SKILLNADER	66
5.2.1	<i>Intressentteori</i>	66
5.3	JÄMFÖRELSE AV INVESTMENTBOLAGEN	67
6.	SLUTSATS, DISKUSSION OCH FÖRSLAG TILL VIDARE FORSKNING	69
6.1	SLUTSATS.....	69
6.2	DISKUSSION	71
6.3	FÖRSLAG TILL VIDARE FORSKNING.....	73
7.	REFERENSLISTA	74
8.	BILAGOR	84

1. Inledning

I följande avsnitt presenteras en bakgrund till hållbarhetsrapporteringens utveckling och centrala begrepp för studien introduceras. Sedan beskrivs problematiken kring att det inte finns en enhetlig standard för hållbarhetsrapportering och vilka konsekvenser det kan få, vilket slutligen leder fram till rapportens syfte och frågeställningar.

1.1 Bakgrund

I dagsläget står samhället inför en rådande kris där ett virus kallat coronavirus kommit att sätta samhället på prov (Regeringskansliet, 2020). Detta är en kris som lett till en ökning av antalet arbetslösa och antalet varslade hittills har uppgått till ca 50 000 (Wedin, 2020). Krisen medför även konsekvenser för företagen, såsom att deras hållbarhetsarbete kan påverkas negativt, vilket framgår av en enkätundersökning presenterad av Dagens Industri (Jakobsson & Röhne, 2020). Detta grundar sig i att företagsledningen har andra frågor som måste prioriteras i krisen som är av mer akut karaktär (Jakobsson & Röhne, 2020). Dock finns det de som ställer sig positiva till krisen vad gäller miljöfrågor. Ett exempel på detta är att företagen hittat mer hållbara lösningar för hur de sköter det löpande arbetet, där tidigare resor till möten ersätts av digitala lösningar (Jakobsson & Röhne, 2020). Vidare visar statistik från Europas största varumärkesstudie, Sustainable Brand Index, angående hållbarhet att 74 % av svenska folket är engagerade i miljö- och samhällsfrågor i dagsläget, vilket är den högsta andelen någonsin (SB Insight AB, 2020). Grundaren av Sustainable Brand Index, Erik Elvingsson, uttalar sig i ett pressmeddelande om att utvecklingen och engagemanget kan komma att stärkas av den rådande coronakrisen eftersom den är ett resultat av klimatet och bör hanteras som en del av den hållbara utvecklingen (Mynewsdesk, 2020).

Medvetenheten om klimatpåverkan och hållbarhetsfrågor är något som präglat samhället länge och många initiativ har tagits genom tiderna för att försöka förbättra miljön och levnadsstandarden. År 2015 beslutades om Agenda 2030 och 17 globala mål som ska leda arbetet mot ett hållbart samhälle (Regeringskansliet, 2016). Från år 2016 fram till 2030 ska världens stats- och regeringschefer leda världen mot att bli mer hållbar (Regeringskansliet, 2016). Arbetet med målen syftar till att länderna ska arbeta med tre dimensioner av hållbar utveckling: *ekonomiska*, *sociala* och *miljömässiga* dimensioner, som genomsyrar alla 17 målen (FN-förbundet, u.å.).

Hållbar utveckling, vilket är ett begrepp som idag är allmänt känt kom att introduceras redan år 1981 av en amerikansk miljövetare och författare vid namn Lester R. Brown (UNDP, 2017). Det finns idag ingen enhetlig definition på begreppet, men den som fått mest spridning och är allmänt accepterad kommer från rapporten ”Vår gemensamma framtid” som FN:s världskommission för miljö och utveckling gett ut (1988). Begreppet fick följande definition i rapporten:

En hållbar utveckling kan definieras som en utveckling som tillfredsställer dagens behov utan att äventyra kommande generationers möjligheter att tillfredsställa sina behov (Världskommissionen för miljö och utveckling, 1988, s. 57).

Detta betyder således att vi måste se till att idag leva på ett sätt som inte begränsar framtida generationers chans till samma levnadsstandard (FN-förbundet, u.å.). Detta är därmed tänkt att uppnås med hjälp av Agenda 2030, vilket är den första agendan som antagits som inkluderar alla länderna och bortser från skiljaktigheter i såväl utvecklings- som inkomstnivå (FN-förbundet, u.å.).

Det är länderna som har förbundit sig att verka för de globala målen (Regeringskansliet, u.å.c) och ansvaret för att dessa mål uppfylls ligger på respektive lands regering (FN-förbundet, u.å.). Men för att kunna nå målen krävs engagemang från flera av samhällets aktörer, vilket inkluderar företagen och näringslivet (FN-förbundet, u.å.). Den svenska regeringen har en vision om hållbart företagande som lyder: *“att alla företag har en långsiktig syn på värdeskapande och bedriver en verksamhet som gynnar en hållbar utveckling – ekonomiskt, socialt och miljömässigt.”* (Regeringskansliet, u.å.d, s. 10). Regeringen har använt de globala målen som riktlinjer för att utforma den nationella politiken och regleringen (PwC, 2016). Detta betonar betydelsen av att företagen implementerar målen i sin strategi för att på så vis få insikt i hur regleringen och politiken kommer utformas, för att därmed kunna anpassa och utveckla motståndskraftiga affärsmodeller som möjliggör fortsatt verksamhet (PwC, 2016). Detta har lett till att företagens hållbarhetsarbete fått mer fokus och fler intressenter förväntar sig att företagen ska bedriva sin verksamhet på ett hållbart sätt (Regeringskansliet, u.å.d).

1.2 Problemidentifiering

I takt med att företagens hållbarhetsarbete blir allt viktigare växer även behovet och efterfrågan på rapportering om detta (KPMG, u.å.). Hållbarhetsrapportering är ett sätt för företag att göra ställningstaganden och kommunicera till intressenter vilket ansvar företag tar kring hållbarhet (Perrini, 2006). Det har visat sig att denna information fått allt större betydelse för olika intressenter som vill ha möjlighet att överväga olika hållbarhetsaspekter i sina beslut (UN Global Compact, u.å.). Att kunna fatta välinformerade beslut är något som är av stor vikt för exempelvis investerare som dels använder sig av finansiell information, men även hållbarhetsinformation vid investeringsbeslut (Ziaul Hoq et al. 2010).

Flertalet studier har tittat närmare på olika typer av investerare och deras användning av information i hållbarhetsrapporter. I en studie av Jansson och Biel (2011) visade det sig att både privata och institutionella investerare påverkades av självöverskridande värden, vilka innefattar sociala- och miljömässiga värderingar. Ytterligare studier ger bekräftelse på rapporternas värde för investerare, både vad gäller investerare på de europeiska aktiemarknaderna (Miralles-Quiros et al. 2017), men även för investerare som använder sig av hållbarhetsrapporter för att granska kanadensiska företag (Berthelot et al. 2012). Vidare har Lin et al. (2018) undersökt kopplingen mellan investerares etiska investeringsvilja och deras beslutsfattande för att kunna dra slutsatser om investerare värdesätter företagens CSR-aktiviteter (Corporate Social Responsibility activities). Studien kom fram till att företagens CSR-aktiviteter är av betydelse för investerarna och att de utvärderar den icke-finansiella avkastningen vid värdering av investeringen.

Att företags hållbarhetsrapportering spelar roll vid exempelvis investeringsbeslut kan väcka frågor kring vilken information företagen faktiskt rapporterar om. En del av forskningen kring hållbarhetsrapportering har hittills fokuserat på vad som påverkar innehållet i rapporterna. Studier visar bland annat på att företagens storlek (Fortanier et al. 2011), vilken industri/bransch de verkar i (Adams et al. 1998), samt företagens ursprungsland (Einwiller et al. 2016; Chen & Bouvain, 2009) kan ha betydelse för vad företag väljer att rapportera om när det gäller hållbarhet.

Ytterligare en faktor som kan tänkas påverka hållbarhetsrapporteringen är reglering kring vilka som ska hållbarhetsrapportera samt vad rapporterna ska innehålla. Till följd av EU-direktivet

2014/95 beslutade svenska riksdagen 2016 att nya regler för hållbarhetsrapportering skulle införas i Årsredovisningslagen (ÅRL) (Franzén & Sandstedt, 2018). Reglerna innebär att ett företag måste upprätta en hållbarhetsrapport om det uppfyller minst två av följande tre kriterier under vart och ett av de två senaste räkenskapsåren enligt ÅRL 6 kap 10 §:

- Medelantal anställda över 250 personer,
- Mer än 175 MSEK i redovisad balansomslutning
- Mer än 350 MSEK i redovisad nettoomsättning (SFS 1995:1554).

I rapporten ska företagen beskriva sin verksamhet samt resultat, risker och policys kopplat till åtminstone fem följande områden; miljö, sociala förhållanden, personal, respekt för mänskliga rättigheter och motverkande av korrupktion (FAR, u.å.). Det finns däremot inga detaljerade krav på hur detta ska beskrivas, och inte heller specifika bestämmelser för exempelvis vilka resultatindikatorer som ska rapporteras (FAR, u.å.).

Det finns alltså många faktorer som kan påverka innehållet i hållbarhetsrapporter, framförallt bristen på riktlinjer och enhetlig standard gör att företagen till viss del kan välja vad de vill rapportera om och inte. Detta kan tänkas leda till stora skillnader mellan hållbarhetsrapporter, vilket i sin tur väcker frågan om vilka konsekvenser det kan innebära för rapporternas användbarhet. När det kommer till finansiell redovisning finns det exempelvis fyra kvalitativa egenskaper som anses viktiga för att redovisningen ska vara användbar för användarna (Deegan & Unerman, 2011). Dessa egenskaper utgörs av jämförbarhet, tillförlitlighet, begriplighet och relevans och ingår i IASB:s föreställningsram, ett ramverk som är till för att vägleda redovisningspraxis för de länder som tillämpar IFRS-regelverket vid upprättande av redovisningsrapporter (Deegan & Unerman, 2011). Enligt föreställningsramen är ett grundläggande syfte med redovisning att ge intressenter möjlighet att fatta välgrundade ekonomiska beslut, och egenskaperna är väsentliga för att uppnå detta genom att de säkerställer rapporternas kvalitet och användbarhet (Deegan & Unerman, 2011). Eftersom hållbarhetsrapportering blivit viktigare för intressenter vid beslutsfattande kan föreställningsramen anses relevant även för hållbarhetsrapporter. Då det bland annat saknas en enhetlig standard för

hållbarhetsrapportering riskerar rapporterna att tappa egenskapen av jämförbarhet, vilket kan vara problematiskt på flera sätt.

Möjligheten att jämföra olika hållbarhetsrapporter kan exempelvis spela en viktig roll när en konsument ska fatta beslut om att investera hållbart på kapitalmarknaden. I takt med att hållbarhet blivit ett allt viktigare fenomen är det fler som vill att deras investeringar ska vara hållbara. Statistik från en global studie utförd av kapitalförvaltningsbolaget Schroder, om hållbart investerande, visar att från 2002 till 2007 anser över 70 % att det har blivit viktigare att investera hållbart (Schroder Investment Management Ltd, 2017).

Samtidigt finns det ett antal olika investeringsalternativ att välja mellan på kapitalmarknaden, där investmentbolag blivit mer populärt att äga aktier i den senaste tiden (Axelsson, 2019). Precis som fondbolag är investmentbolagen en möjlighet att kunna sprida risken i sitt sparande, men med fler fördelar som exempelvis lägre förvaltningsavgifter (Investmentbolag.net, u.å.). Genom att köpa aktier i ett investmentbolag innehas aktierna indirekt i investmentbolagets portföljbolag, vilka ofta är ett flertal både noterade och onoterade företag i olika branscher (Visma Spcs AB, 2019). Vidare är det även fördelaktigt att äga aktier i investmentbolag eftersom de är engagerade i sina portföljbolag, då deras affärsidé är att investera i andra företag med syfte att dels öka värdet på aktierna, dels kunna kontrollera och utveckla dem på lång sikt (Visma Spcs AB, 2019). Investmentbolagen kan därmed ses som en form av mellanhand mellan företag i behov av kapital och konsumenter som vill hitta bra investeringsalternativ på lång sikt.

Investmentbolagens roll som mellanhand är särskilt intressant när det kommer till hållbara investeringar. Om konsumenter väljer att investera i investmentbolag som säger sig arbeta med hållbarhet, är det tänkbart att konsumenterna förväntar sig att investmentbolagets portföljbolag har liknande värderingar kring hållbarhetsfrågor. Samtidigt kan hållbarhetsrapporters brist på jämförbarhet och kvalitet göra det svårt för konsumenter att kontrollera detta, vilket i sin tur begränsar konsumenternas möjligheter att investera hållbart (Sandberg & Nilsson, 2017). Detta väcker frågor om huruvida dessa investmentbolag faktiskt investerar i företag som prioriterar liknande aspekter i sitt hållbarhetsarbete och om detta går att avgöra utifrån vad företagen kommunicerar i sin hållbarhetsrapportering. Det är utifrån ovan nämnda aspekter tänkbart att det

finns både likheter och skillnader i rapporteringen när det gäller innehåll och vilka hållbarhetsfrågor det rapporteras om.

Den forskning som hittills har försökt förklara vad som påverkar hållbarhetsrapportering och rapporteringens innehåll, har bland fokuserat på intressenter och deras betydelse för detta, vilket kan kopplas till intressentteori. Thijssens et al. (2015) studerar olika slags intressenter och hur deras egenskaper har betydelse för hållbarhetsrapporteringen, och kommer fram till att intressenternas egenskaper påverkar deras möjligheter att utöva inflytande över organisationen. Detta stöds av Vucik et al. (2018) som visar att olika slags intressenter, såsom anställda och aktieägare, har positiva effekter på hållbarhetsrapporternas kvalitet.

Vidare utförde Yusoff et al. (2019) en studie i syfte att undersöka vilka faktorer, relaterat till ett börsnoterat företags intressenter, som påverkar hållbarhetsrapporteringen från ett institutionellt perspektiv. Studien kom fram till att det främst är den tvingande formen av isomorfism som är den huvudsakliga orsaken till företagets praxis för hållbarhetsrapporteringen (Yusoff et al. 2019). Isomorfism är den del inom institutionell teori som försöker förklara varför organisationer liknar varandra (DiMaggio & Powell, 1983). Teorin har bland annat använts i en studie som visat att företag, på grund av dess behov av resurser från kreditmarknaden, tvingats implementera vissa redovisningsstandarder, vilket i sin tur leder till en form av enhetlighet bland företagen (Carpenter & Feroz, 2001). Studien argumenterar således för att företagen implementerar dessa som ett sätt att skaffa sig institutionell legitimitet (Carpenter & Feroz, 2001).

Sammanfattningsvis har den forskning som hittills gjorts om likheter och skillnader i hållbarhetsrapportering undersökt detta i olika kontexter. Däremot saknas studier om fenomenet i investmentbolag och deras portföljbolag, vilket är av intresse utifrån den problematik kring hållbar investering som beskrivits tidigare. Detta utgör därmed ett forskningsgap som denna studie ser en möjlighet att fylla. Att studera investmentbolag och deras portföljbolags hållbarhetsrapportering och identifiera likheter och skillnader kan visa huruvida investmentbolag och deras portföljbolag värderar liknande hållbarhetsaspekter. Genom att använda intressentteori och institutionell teori för att undersöka om dessa kan förklara likheter och skillnader kan studien även bidra till att styrka teorierna och bekräfta deras användbarhet i forskning om hållbarhetsrapportering.

1.3 Syfte

Syftet med denna studie är att undersöka om investmentbolag och deras portföljbolag rapporterar om liknande aspekter i sin hållbarhetsrapportering, genom att identifiera likheter och skillnader i rapporteringen. Vidare kommer studien även undersöka varför dessa likheter och skillnader finns.

1.4 Frågeställning

Frågor som denna studie kommer att undersöka är:

1. *Vilka likheter och skillnader finns det mellan investmentbolags och deras portföljbolags hållbarhetsrapportering?*
2. *Varför finns dessa likheter och skillnader?*

1.5 Disposition

Kapitel 1 Inledning: I studiens inledande kapitel presenteras en introducerande bakgrund till ämnet samt viktiga begrepp belyses och definieras. Vidare följer en problemformulering som problematiserar ämnet såväl empiriskt som teoretiskt och som slutligen mynnar ut i studiens syfte samt frågeställning.

Kapitel 2 Metod: I studiens metodavsnitt redogörs och motiveras de metodval som gjorts samt att studiens tillvägagångssätt förklaras och teorier motiveras.

Kapitel 3 Teori: Det tredje kapitlet redogör för de teorier som studien ämnar använda för att uppfylla studiens syfte. De teorier som presenteras är intressentteori och institutionell teori.

Kapitel 4 Empiri och empirinära analys: I studiens fjärde kapitel presenteras den insamlade empirin i form av redogörelse för den referensram studien utgår från, Agenda 2030 och de 17 globala målen, samt empiri som hämtats från investmentbolagen och portföljbolagens integrerade årsredovisningar eller hållbarhetsrapporter. Datan presenteras i form av diagram, löpande text och citat för att belysa det material studien grundar sig i. Empirin analyseras kontinuerligt genom att teman från det insamlade materialet lyfts fram samt att likheter och skillnader mellan investmentbolagen och portföljbolagens rapporter belyses.

Kapitel 5 Analys med intressentteori och institutionell teori: Studiens femte kapitel analyserar det empiriska materialet som samlats in med hjälp av intressentteori och institutionell teori. Analysen belyser de likheter och skillnader som finns mellan investmentbolagens och portföljbolagens rapporter kopplat till studiens referensram och förklaras med de valda teorierna.

Kapitel 6 Slutsats, diskussion och förslag till vidare forskning: I det sjätte kapitlet presenteras slutligen de slutsatser som framkommit och studiens inledande frågeställning besvaras. Vidare diskuteras resultaten och de valda teorierna samt den valda referensramen diskuteras och kritiserats, vilket slutligen mynnar ut i förslag till vidare forskning.

Kapitel 7 Referenslista: Det sjunde kapitlet presenterar de källor som uppsatsen utgår från.

Kapitel 8 Bilagor: I det sista kapitlet återfinns de bilagor som har hänvisats till under uppsatsens gång. Här återfinns FN:s 17 globala mål samt sammanfattande tabeller över vilka mål som nämns, vilka mål som rapporteras och vilka de prioriterade intressenterna är. Slutligen redogörs även för det bortfall som förekommit i studien

2. Metod

I detta avsnitt ges en beskrivning av metoden för denna studie. Avsnittet inleds med att motivera val av forskningsstrategi och forskningsdesign, samt vilken analysmetod som används. Sedan presenteras och motiveras den teoretiska referensramen, den valda empirin och hur insamling av data har genomförts. Slutligen förs en diskussion kring studiens reliabilitet och validitet.

2.1 Forskningsstrategi

Eftersom syftet med denna studie är av både undersökande och förklarande karaktär beslutades att studien skulle kombinera en kvalitativ och kvantitativ forskningsstrategi. En kvantitativ metod fokuserar på att kvantifiera insamlad data (Bryman & Bell, 2017), vilket kommer att göras för att kunna kartlägga och se vilken information som är mest framträdande i materialet som samlas in. Detta för att i sin tur jämföra samt dra slutsatser om vad det är som investmentbolagen och deras respektive portföljbolag främst lyfter fram i sin hållbarhetsrapportering. Materialet som samlas in kommer hämtas från respektive företags hållbarhetsrapport eller deras integrerade årsredovisning, det vill säga en årsredovisning där hållbarhet är integrerat, vilket således betyder att en dokumentstudie kommer utföras (Bryman & Bell, 2017).

För att komplettera den kvantitativa datan och göra en mer djupgående analys av eventuella likheter och skillnader samt förklaringar till dessa kommer även inslag av kvalitativ metod att användas. Bryman och Bell (2017) menar att det går att kombinera de två forskningsmetoderna och utföra en så kallad flermetodsforskning, för att därmed stärka den huvudsakliga ansatsen med den kompletterande metoden. Att utföra en flermetodsforskning i denna studie grundar sig i att det finns ett tvådelat syfte som ska besvaras. Den kvalitativa forskningen betonar vikten av att använda sig av ord vid presentation av datan och fokus ligger på vad som sägs i källan (Bryman & Bell, 2017). Den kvalitativa metoden kommer ta sin form i en innehållsanalys. Genom att analysera innehållet i hållbarhetsrapporteringen kommer investmentbolagen och portföljbolagens beskrivna arbete kopplat till målen identifieras.

2.1.1 Forskningsdesign

Studien kommer, som nämnts, att undersöka investmentbolag och deras portföljbolags hållbarhetsrapporter och integrerade årsredovisningar. Detta betyder därmed att rapporternas information ska jämföras, vilket utförs med en komparativ design enligt Bryman och Bell (2017). De menar att den komparativa designen är möjlig att använda i forskning med kvalitativa inslag, och studien antar då formen av en multipel fallstudie. Denna design kommer underlätta identifieringen av likheter och skillnader genom att investmentbolagens rapporter jämförs med portföljbolagens rapporter. I studien ses därmed varje investmentbolag och dess portföljbolag som ett enskilt fall.

För att kunna undersöka hållbarhetsaspekter i hållbarhetsrapporteringen kommer studien att utgå Agenda 2030 och FN:s globala mål för hållbar utveckling som referensram för hållbarhet. Genom att identifiera vilka av de 17 globala målen som nämns och rapporteras om i hållbarhetsrapporteringen, kommer på så vis skillnader och likheter att kunna utläsas och analyseras. Beskrivning av de 17 mål som ingår i agendan finns i bilaga 1.

2.1.2 Analysmetod

För att analysera det insamlade materialet och besvara den första frågeställningen kommer en innehållsanalys att genomföras. Enligt Bryman och Bell (2017) innebär en innehållsanalys att man på ett systematiskt sätt och utifrån på förhand bestämda kategorier, kvantifierar innehållet i datan som samlats in. Datan kommer samlas in och analyseras med utgångspunkt i de 17 globala målen, där varje mål utgör en kategori. Vidare kommer studien både ha en kvantitativ och en kvalitativ del, vilket gör att detsamma gäller för innehållsanalysen. Den kvalitativa innehållsanalysen kommer att baseras på det material som representerar företagets arbete kopplat till globala målen. I samband med att materialet presenteras i empiriavsnittet, kommer en löpande tematisk analys att genomföras där olika återkommande aspekter identifieras som teman (Bryman & Bell, 2017). Att söka efter teman möjliggör en organisering av datan för att kunna identifiera vad som är representativt för materialet, vilket sedan kan användas för att urskilja likheter och skillnader. Dessa teman kommer illustreras i form av representativa citat, för att därmed visa på vad de flesta säger om ett visst mål. Vidare kommer även vissa citat att lyftas fram för att belysa en viss beskrivning av ett mål som utmärker sig till skillnad från vad de andra skriver om målet. Detta

motiveras av att det möjliggör en mer djupgående analys av investmentbolagen och deras portföljbolags rapportering som kan förklara eventuella likheter och skillnader. För att besvara studiens andra frågeställning kommer sedan en analys genomföras utifrån intressentteori och institutionell teori, för att försöka förklara de likheter och skillnader som framkommit. Hur dessa teorier kommer att användas presenteras vidare nedan.

2.2 Val av teoretisk referensram

För att kunna analysera det insamlade materialet kommer intressentteori och institutionell teori att användas. Teorierna kommer vara till hjälp med att förklara varför eventuella likheter och skillnader finns i hållbarhetsrapporteringen, samt försöka klargöra bakomliggande orsaker.

2.2.1 Intressentteorin

Valet att använda intressentteori grundar sig i att den är relevant för uppsatsens problemområde, och anses därför användbar när det kommer till att förklara eventuella skillnader och likheter mellan investmentbolagens och deras portföljbolags hållbarhetsrapportering. Ett flertal studier inom hållbarhet och hållbarhetsrapportering har visat på att intressenter spelar en viktig roll när det kommer till företags hållbarhetsarbete samt hur de rapporterar om det (se Thijssens et al. 2015; Vucik et al. 2018). Det är tänkbart att de företag som studeras i den här uppsatsen prioriterar olika intressenter som ställer olika krav på företagets hållbarhetsarbete, vilket i sin tur kan påverka vad de väljer att kommunicera i sina hållbarhetsrapporter. Detta kan även tänkas omfatta rapporteringen av de globala målen och innebära att företagen rapporterar om vissa mål beroende på vad deras intressenter efterfrågar för slags hållbarhetsarbete. Intressentteori kan alltså på ett relevant sätt bidra till att förklara skillnader och likheter mellan vilka globala mål som förekommer i rapporterna.

Intressentteori kommer att användas vid en analys av det insamlade datamaterialet, för att förklara eventuella likheter och skillnader mellan vilka globala mål som rapporteras om i investmentbolagens och deras portföljbolags hållbarhetsrapporter. Detta kommer att göras genom att identifiera vilka intressenter som företagen ser som väsentliga och sammanställa detta på samma sätt som gjorts med de globala målen. Sedan kommer förekomsten av olika intressenter

kopplas till vilka mål dessa företag rapporterar om och utifrån intressenternas egenskaper och betydelse för företagen kommer likheter och skillnader förklaras.

Som med alla teorier finns det dock vissa brister med intressentteori. Bland annat kan intressentteori anses något ”vag” eftersom den generellt sett utgörs av en mängd olika perspektiv och idéer (Deegan & Unerman, 2011). Författarna kommer undvika denna problematik genom att huvudsakligen använda det ramverk för kategorisering av intressenter som Mitchell et al. (1997) utvecklat.

2.2.2 Institutionell teori

Den institutionella teorin kan hjälpa oss att besvara den andra frågeställningen genom att teorin förklarar hur organisationer påverkar och påverkas av sin omgivning. Den process som leder till att organisationer tenderar att likna varandra, benämner DiMaggio och Powell (1983) isomorfism. Isomorfismen tar sig uttryck i tre olika former; tvingande, härmande (imiterande) och normativ som DiMaggio och Powell (1983) menar är tre olika typer av externa påtryckningar på företag och som förklarar varför det uppstår likheter mellan olika företag.

För denna studie är teorin betydelsefull i den bemärkelsen att den hjälper oss att förklara vissa likheter i investmentbolagens och deras portföljbolags hållbarhetsrapportering, och hur dessa likheter uppstår. Dillard et al. (2004) lyfter exempelvis fram att det finns flera studier som visar hur sociala normer påverkar redovisningstraditionen och därav användningen av hållbarhetsrapportering som ett sätt att upprätthålla legitimitet. Teorin kan därmed användas i analysen för att förklara olika motiv till att företag hållbarhetsrapporterar (Deegan & Unerman, 2011). Teorin utgör därmed ett bra komplement till intressentteorin för att förklara likheter och skillnader utifrån påtryckningar från investmentbolagen och deras portföljbolags olika intressenter och samhället i stort, vilket möjliggör en djupare analys.

Teorin belyser även fenomenet frikoppling (decoupling), som förklarar varför organisationers arbete i praktiken ofta skiljer sig från vad de kommunicerar att de gör. Eftersom denna studie inte ämnar undersöka företagens arbete i praktiken, utan fokuserar endast på vad företagen skriver att de gör, kommer endast den del av teorin som handlar om isomorfism att beröras.

En brist med institutionell teori är främst svårigheten med att kunna urskilja huruvida vilken form av isomorfism som ligger till grund för hur vissa likheter i organisationerna uppstår (DiMaggio & Powell (1983). Uppsatsen kommer att försöka identifiera alla tre formerna, men författarna av denna uppsats är medvetna om att den normativa och imiterande isomorfismen inte alltid kan särskiljas, vilket gör att analysen utförs med viss försiktighet i de fall där detta förekommer.

2.3 Val av empiri

Studien kommer att studera fyra investmentbolag: *Investor*, *Kinnevik*, *Industrivärden* och *Lundbergföretagen* samt deras respektive portföljbolag. Dessa bolag har valts utifrån att de var de mest ägda investmentbolagen på nätkbanken Avanza per den 2020-04-21 (Avanza, u.å.). Valet att studera de mest ägda investmentbolagen grundade sig i att deras hållbarhetsrapportering är av intresse för ett stort antal investerare. Att ta statistik från Avanza föll naturligt med tanke på att de är en av Sveriges största nätkbanker med över 1 000 000 kunder enligt deras kvartalsrapport för januari-mars 2020, och utgör således en handelsplats där investmentbolagens aktier handlas av ett stort antal investerare (Avanza Bank Holding AB, 2020).

Utifrån studiens syfte och forskningsdesign, ställdes vissa kriterier upp som investmentbolagen var tvungna att uppfylla för att tas med i studien. Dessa kriterier utgörs dels av att investmentbolagen ska rapportera om de globala målen i sin integrerade årsredovisning eller hållbarhetsrapport, på grund av att de globala målen utgör studiens ramverk för hållbarhet. Investmentbolagens och portföljbolagens integrerade årsredovisningar för 2019 skulle finnas publicerade, då de utgör utgångspunkten för denna studie. Vidare ställdes även kriteriet att investmentbolagen ska ha portföljbolag som är börsnoterade, då det är endast de portföljbolag som kommer att studeras vidare i studien. Detta motiveras av att börsnoterade företag, enligt 1 kap 3 § Årsredovisningslagen, är av sådan storlek att de måste upprätta och publicera en årsredovisning (SFS 1995:1554), de är dessutom ofta av sådan storlek att de omfattas av lagkravet att upprätta en hållbarhetsrapport (6 kap 10 § ÅRL, SFS 1995:1554)

Enligt Avanzas lista över investmentbolag är Investor det mest ägda bolaget, följt av Kinnevik, Latour, Industrivärden och Lundbergföretagen, hädanefter benämnda som Lundbergs (Avanza,

u.å.). Investmentbolaget Latour hade därmed fler ägare än både Industrivärden och Lundbergs, men på grund av att Latour inte rapporterar om de globala målen i sin hållbarhetsrapport uppnådde de inte kriterierna för denna studie och föll därmed bort. Att Latour föll bort på grund av detta grundar sig i att investmentbolagets rapportering om de globala målen fungerar som en referenspunkt som portföljbolagens rapportering kommer ställas mot och jämföras med, därmed går det inte att jämföra Latour med dess portföljbolags rapportering om målen då Latour inte rapporterar om dessa. Istället tillkom Lundbergs som var det näst mest ägda företaget efter Industrivärden. Vad gäller investmentbolagens innehav hade Investor 12 noterade portföljbolag i slutet av 2019 (Investor AB, 2020), och utgör därmed det största investmentbolaget i studien. Vidare hade Kinnevik sex noterade portföljbolag (Kinnevik AB, 2020) och Industrivärden åtta noterade företag (AB Industrivärden, 2020). Slutligen hade Lundbergs åtta portföljbolag som var noterade vid den tidpunkten (L E Lundbergföretagen AB, 2020).

Investor, Kinnevik, Industrivärden och Lundbergs är alla investmentbolag som värdesätter långsiktighet och hållbarhet när det kommer till deras portföljbolag (AB Industrivärden, 2020; Investor AB, 2020; Kinnevik AB, 2020; L E Lundbergföretagen AB, 2020). Med det i åtanke kan det anses vara viktigt att de som vill investera i investmentbolag som säger sig värdesätta hållbarhet ska kunna lita på att även deras portföljbolag värdesätter hållbarhet. Detta gjorde att valet av dessa företag föll naturligt med hänsyn till syftet med denna studie.

Studien tar, som nämnts, sin form i en dokumentstudie där integrerade årsredovisningar och hållbarhetsrapporter från *Investor*, *Kinnevik*, *Industrivärden* och *Lundbergs* samt deras portföljbolag kommer att samlas in som empiri. Dessa dokument kommer utgöra studiens primärdata, eftersom de samlats in i syftet att besvara studiens frågeställning, vilket är i enlighet med Alvehus (2013) karaktärisering av primärdata. Att integrerade årsredovisningar och hållbarhetsrapporter utgör de studerade dokumenten motiveras av att de är offentliga dokument och därmed tillgängliga för allmänheten. Utifrån studiens syfte anser vi att det är lämpligt att studera företagens integrerade årsredovisningar för ett visst år. Detta för att det relevanta i studien är att jämföra investmentbolagens rapportering och deras portföljbolags rapportering av hållbarhet vid en viss tidpunkt och inte hur den förändras över tid. Valet att studera hållbarhetsrapporteringen från år 2019 motiveras av att det är den senast tillgängliga rapporteringen samt att målen antogs år

2015 (Regeringskansliet, u.å.c), vilket gör att de haft tid på sig att implementera målen i sitt hållbarhetsarbete.

Eftersom det finns få regler gällande hållbarhetsrapporters utformning och innehåll, beslutades att Agenda 2030 och de globala målen skulle användas som referensram för hållbarhet vid insamling av data från rapporterna. Ramverket är användbart för att se vad det är företagen rapporterar om, vilket är till hjälp eftersom det inte finns någon enhetlig definition på hållbarhet och vad arbetet mot ett hållbart samhälle ska innefatta. Att ramverket utgår från de globala målen, som återfinns i Agenda 2030, grundar sig i att 2030 ligger relativt nära i tiden, vilket gör att målen måste beaktas och ageras utifrån snarast. Att samtliga FN-länder anslutit sig till att arbeta mot målen och uppnå dessa senast år 2030 gör att ramverket är allmänt erkänt runt om i världen. Även att målen antogs redan år 2015 har lett till att företagen haft ett antal år på sig att bekanta sig med målen och därmed anpassa sitt hållbarhetsarbete efter dessa.

2.4 Insamling och sammanställning av data

Studiens empiri och analys kommer vara strukturerad utifrån nedan områden:

- Vilka mål som nämns i rapporterna
- Vilket arbete som det rapporteras om relaterat till målen
- Vilka intressenter som prioriteras
- Vad investmentbolagen skriver om sina intressenter
- Hur investmentbolagen påverkar hållbarhetsarbetet i deras portföljbolag

Insamlingen av datan började med att respektive investmentbolags hållbarhetsrapport eller integrerade årsredovisning för 2019 togs fram och en första genomläsning av dessa gjordes. Detta för att få en första uppfattning om innehållet i hållbarhetsrapporterna och för att identifiera vilka portföljbolag de hade innehav i vid slutet av 2019. Då studien har avgränsats till att enbart studera de portföljbolag som är börsnoterade var det endast de portföljbolagen som var av intresse att identifiera i rapporterna.

När varje investmentbolags respektive portföljbolag hade identifierats genomfördes en första läsning av deras rapporter för att få en uppfattning om hur de olika företagens

hållbarhetsrapportering såg ut samt dess omfattning. Samtliga portföljbolag som var börsnoterade inkluderades i urvalet för den kvantitativa innehållsanalysen, oavsett om de nämnde de globala målen eller inte. Vidare fördes investmentbolagen och dess portföljbolag in i en tabell i Excel för att därmed kunna sammanställa all insamlad data i ett och samma dokument.

Efter att alla integrerade årsredovisningar samt hållbarhetsrapporter var lästa på ett övergripande plan började arbetet med att definiera sökord utifrån de 17 globala målen. Då rapporterna både var skrivna på svenska och engelska anpassades sökorden efter hur de benämnde de olika målen i rapporterna. Sökord som användes för att identifiera målen i rapporterna var till en början “SDG”, “globala mål”, “global goals”, “Agenda 2030”, “FN”, “hållbarhetsmål” och “sustainability”. Efter att ha sökt igenom rapporterna med dessa sökord och identifierat vad investmentbolagens samt deras portföljbolag skrev om målen, identifierades nya sökord. Därmed gjordes en andra genomläsning av samtliga rapporter där sökord som “sustainable”, “UN”, “2030”, “hållbar utveckling” samt “goals” användes för att inte missa något avsnitt i rapporten där målen nämndes. Att en andra genomläsning gjordes efter att nya sökord identifierats är en bidragande faktor till studiens kvalitet, eftersom sannolikheten för att ett nämnt mål inte identifierats minskar. Data om vilka mål som nämndes, respektive vilka mål som även rapporterades om, antingen genom bilder eller i text, sammanställdes kontinuerligt i Excel under sökningens gång. Denna data presenteras i empirin i form av diagram, vars beräkningar återfinns i bilaga 2 och 3. Att ett företag nämnt ett mål innebär att målet återfinns i företagets hållbarhetsrapport eller integrerade årsredovisning, antingen genom bild eller text. Att företaget sedan rapporterat om målet innebär att de skrivit om sitt arbete kopplat till det antingen i anslutning till där målet nämns eller i annat avsnitt, men refererat till målet.

Sedan genomfördes ännu en sökning för att mer konkret identifiera vad företagen rapporterade om relaterat till respektive mål och hur de beskrev sitt arbete mot att bidra till målet. De portföljbolag som inte nämnde de globala målen i sin hållbarhetsrapportering studerades inte vidare och ingår således inte i den kvalitativa delen av studien. Detta innebar att fyra portföljbolag föll bort i Kinnevik, samt ett portföljbolag i Investor (för redogörelse av bortfall, se bilaga 5). Sammanfattande beskrivningar samt citat fördes löpande in i Excel. I ett fall hänvisade ett företag i sin integrerade årsredovisning vidare till sin hemsida för mer information om sitt arbete kopplat

till målen, och således hämtades data därifrån. Vid detta steg upptäcktes även att företagen inte alltid beskrev sitt arbete i direkt anslutning till de avsnitt där målen nämns. I dessa fall beslutades att samtliga författare av studien gemensamt skulle läsa rapporterna för att kunna identifiera vad företagen skrivit som kunde kopplas till målets syfte. Denna identifiering har gjorts utifrån information på globala målens hemsida (Globala målen, 2020) samt de globala målens eget verktyg kallat SDG Opportunity Cards (UNDP, 2019), som beskriver och ger vägledning i hur företag kan arbeta mot de olika målen.

Då företagens beskrivning av sitt arbete stått i direkt anslutning till där de nämner ett mål, eller att det tydliggjorts att det beskrivna arbetet är relaterat till ett visst mål, är det den beskrivning som använts i studien. Det är endast i de fall där detta inte kunnat identifierats som författarna av denna studie sökt generellt i företagens hållbarhetsavsnitt efter beskrivningar som kan kopplas till de nämnda målen. Denna genomsökning har endast gjorts vad gäller de mål som investmentbolagen, alternativt hälften eller fler av portföljbolagen nämnt. Detta motiveras av att hälften eller fler av portföljbolagen anses utgöra en betydande del av portföljen och att det således är av intresse att se vad som rapporteras om dessa mål. De sökord som använts har baserats på SDG Opportunity Cards samt globala målens hemsida och presenteras i tabell 1 nedan.

Mål	Sökord
Mål 3	Hälsa, hälso-, välbefinnande, sjukdomar, health, well-being, wellness, illness, sickness
Mål 5	Jämställdhet, mångfald, diskriminering, kvinnor, könsfördelning, diversity, equality, discrimination, women, gender equality
Mål 6	Vatten, sanitet, water, sanitation
Mål 7	Energi, hållbar energi, förnybar, el, energy, sustainable energy, renewable, electricity
Mål 8	ISO, 45001, OHSAS, 18001, ILO, Internationella arbetsorganisationen, arbetsplats, olyck-, säkerhet, arbetsmiljö, arbetsvillkor, lön, ersättning, International Labour Organization, workplace, accident, incident, safety, working conditions, salary, salaries, compensation
Mål 9	Industri-, hållbar industri, innovation, infrastruktur, teknik, teknologi, industry, infrastructure, technology
Mål 11	Samhäll-, stad, städer, hållbara städer, society, city, cities, sustainable cities
Mål 12	Avfall, återanv-, återvinn-, hållbar produktion, hållbar konsumtion, ISO, 14001, kemikalie-, farliga ämnen, farligt material, waste, recyc-, chemical-, sustainable production, sustainable consumption, reuse-, dangerous substance, dangerous materials
Mål 13	Utsläpp, växthusgas, CO2, koldioxid-, klimat-, emission, green house gas-, carbon, climate
Mål 16	Korruption, anti-korruption, mutor, fred-, inkluder-, corruption, anti-corruption, brib-, peace-, inclu-
Mål 17	Partner-, utveckling, samarbete, global-, development, cooperation

Tabell 1: Sökord som använts vid genomsökning av hållbarhetsrapporterna.

Utifrån de beskrivningar och citat som sammanställts, söktes sedan efter olika teman i det som rapporterats om i koppling till respektive mål. Om majoriteten av de portföljbolag som rapporterade om ett visst mål skrev om liknande åtgärder eller aktiviteter, identifierades detta som ett tema. Detta gällde oavsett om investmentbolagen själva rapporterade om målet eller inte. Att majoriteten av portföljbolagen rapporterar om en viss åtgärd eller aspekt gör att det kan anses vara representativt för portföljen, vilket således motiverar att det ses som ett tema. I samband med detta kunde vi även urskilja vilka företag som enbart hade med vissa av målen i sin rapport utan att beskriva hur de bidrar till dem. Det är viktigt att poängtera att denna uppsats inte ämnar ta ställning till huruvida det företagen rapporterar om att de gör överensstämmer med deras faktiska arbete, vilket således betyder att uppsatsen inte lägger någon värdering i detta.

Insamlingen av empirin fortskred sedan med en ytterligare genomläsning av rapporterna för att sammanställa data om vilka intressenter som investmentbolagen och portföljbolagen identifierade som väsentliga för sin verksamhet. Detta gjordes enbart med de företag som nämner de globala målen i sin hållbarhetsrapportering. Kriteriet för att en intressent skulle tas med var att identifieringen av denna skulle ske i hållbarhetsrapporten eller i de avsnitt som behandlar hållbarhet i den integrerade årsredovisningen. Data om intressenter sammanställdes löpande i Excel och presenteras i diagram i empirin. Beräkningar som dessa diagram baseras på finns i bilaga 4. Då flertalet olika intressenter nämndes i rapporterna beslutades att gruppera dem efter 11 olika kategorier som fastställdes under arbetets gång. Att ta fram vilka intressenter som investmentbolagen och portföljbolagen prioriterar var en viktig del för att utifrån intressentteorin analysera vad skillnaderna och likheterna i rapporteringen kan bero på.

När samtliga intressenter hade identifierats i rapporterna beslutades att en djupare insikt i vad respektive investmentbolag säger om sina intressenter behövdes. Detta för att klargöra vad som intressenterna värderar i hållbarhetsarbetet, samt på vilket sätt intressenterna är viktiga för organisationen. Detta gjordes genom att text och citat samlades in från varje investmentbolag. Vidare samlades även text och citat in från investmentbolagen som belyser hur de beskriver att de påverkar sina portföljbolag i deras hållbarhetsarbete. Denna informationen såg vi som användbar vid kommande analys med den institutionella teorin.

De sökord som använts för att identifiera det rapporterade arbetet valdes utifrån vilka mål som investmentbolagen nämnde i sin hållbarhetsrapportering. Utöver detta identifierades även en del sökord utifrån olika aktiviteter eller åtgärder som förekom frekvent i rapporterna och som kunde kopplas till målen.

2.5 Studiens trovärdighet

Eftersom studiens data baseras på insamlade dokument är det väsentligt att diskutera huruvida de insamlade dokumentens kvalitet uppnår en viss nivå för att studien ska uppfylla en önskvärd reliabilitet och validitet, vilka är två kriterier som Bryman och Bell (2017) förespråkar.

2.5.1 Reliabilitet

Reliabilitet behandlar studiens kvalitet i den aspekten huruvida studiens resultat hade blivit detsamma om undersökningen hade upprepats, och att resultaten därmed inte beror på slumpen (Bryman & Bell, 2017). Då studiens data enbart kommer från publicerade dokument i form av integrerade årsredovisningar och hållbarhetsrapporter, samt information från företagens hemsida om hänvisningar till denna gjorts i rapporterna, är denna information åtkomlig för alla. Detta i kombination med att insamlingen, sammanställningen och analysen av datan är utförligt beskrivna i studiens metodavsnitt möjliggör att studien kan replikeras och ge likadant resultat.

Eftersom FN, som utgivare av Agenda 2030, inte ställer några krav på vilket sätt företag ska beskriva sitt arbete mot målen i sin hållbarhetsrapportering, beskrivs ofta det arbete som kan kopplas till målen på olika sätt, samt på olika ställen i rapporterna. Detta kan leda till att läsare gör olika tolkningar och bedömningar vid insamling av data och identifiering av teman, vilket kan innebära att resultatet påverkas av författarnas subjektivitet (Bryman & Bell, 2017). Detta skulle i sin tur kunna påverka replikerbarheten av studien, vilket kan försämra studiens reliabilitet. För att undvika detta och säkerställa studiens kvalitet har, som nämnts, författarna av denna studie utgått från beskrivningen av de globala målen på Globala målens hemsida samt deras utgivna SDG Opportunity Cards vid identifiering av det rapporterade arbetet. Författarna har dels läst igenom och identifierat detta var för sig, och sedan även tillsammans för att gemensamt diskutera eventuella skillnader som uppkommit i tolkningen av rapporternas innehåll. Således har

identifieringen av rapporteringen kopplat till målen inte påverkats av författarnas subjektiva tolkningar, vilket stärker uppsatsens kvalitet.

2.5.2 Validitet

Validitet handlar om att mäta det som är relevant i sammanhanget och se om de slutsatser som dragits hänger ihop eller inte (Bryman & Bell, 2017). Då denna studie är av både kvantitativ och kvalitativ karaktär är det relevant att diskutera extern och intern validitet (Jacobsen, 2002). Extern validitet handlar om att undersöka om resultaten som studien genererat kan generaliseras utöver den kontext som undersöks (Bryman & Bell, 2017). Då studien enbart undersöker fyra svenska investmentbolag samt deras noterade portföljbolag är urvalet av begränsad karaktär, och resultaten kan inte generaliseras bortom detta urval. Även att urvalet inte är slumpmässigt, då studien utgår från de mest ägda investmentbolagen enligt statistik från Avanza, gör att det inte kan anses vara ett representativt urval för den företagskategori de tillhör. Dessa faktorer kan påverka den externa validiteten negativt. Samtidigt möjliggör ett mindre antal studieobjekt en mer djupgående undersökning av fenomenet. Eftersom det inte gjorts någon liknande studie vad gäller just investmentbolag och deras portföljbolag finns det ett värde i att djupgående undersöka förekomsten av fenomenet i en mindre skala, för att eventuellt ge indikationer på hur det kan se ut i ett större sammanhang.

Vidare skriver Jacobsen (2002) om att intern validitet handlar om huruvida resultaten är giltiga och om det studerade fenomenet är beskrivet på ett riktigt sätt. Bland annat handlar det om vilka källor som använts och ifall dessa ger rätt information (Jacobsen, 2002). I den här uppsatsen utgör de källor som använts även det studerade fenomenet. Detta innebär att källorna har så nära anknytning till vad som studeras som är möjligt, vilket enligt Jacobsen (2002) stärker den interna validiteten. Den interna validiteten kan även kopplas till huruvida resultat överensstämmer med tidigare undersökningar (Jacobsen, 2002). I denna studien kan de resultat som framkommit vad gäller exempelvis intressenter och deras påverkan på hållbarhetsrapporteringen bekräftas av annan forskning, vilket ytterligare stärker den interna validiteten.

3. Teori

I detta avsnitt presenteras uppsatsens teoretiska referensram. Studien utgår från två teorier: intressentteorin och institutionell teori. Dessa teorier kommer användas i studiens analys för att analysera varför eventuella likheter och skillnader finns mellan investmentbolagens och deras portföljbolags hållbarhetsrapportering.

3.1 Intressentteori

Intressentteori har sedan länge haft en central roll inom exempelvis organisations- och managementforskning (Deegan & Unerman, 2011). Genom tiderna har forskare utvecklat ett antal olika varianter och definitioner av både intressentteori och intressenter. Freeman (2010) anses vara en av de forskare som lade grunden för studier om intressenter i sin bok ”Strategic management: A stakeholder approach” där han definierade intressent på följande sätt:

En intressent till en organisation är (per definition) en grupp eller individ som kan påverka eller påverkas av att organisationen uppnår sina objektiva (Freeman, 2010, s. 46).

Clarkson (1995) vidareutvecklade i sina studier begreppet intressent och definierade två olika typer av intressenter; primära och sekundära. Primära intressenter är intressenter med vilka en organisation har ett pågående utbyte eller en relation som är nödvändig för att organisationen ska kunna existera (Clarkson, 1995). Organisationer är i hög grad beroende av dessa intressenter, och om en primär intressent avbryter relationen kan det skada organisationen och dess förmåga att fortsätta bedriva verksamhet. Exempel på denna typ av intressenter är bland annat investerare, aktieägare, anställda, kunder och leverantörer (Clarkson, 1995).

Sekundära intressenter är däremot intressenter som påverkas eller kan påverka en organisation, men som inte har en pågående relation eller någon form av direkt utbyte med organisationen (Clarkson, 1995). De är därför inte livsviktiga för organisationen och dess överlevnad. De kan dock fortfarande orsaka skada och bör därför inte ignoreras eller bortses från. Exempel på sekundära intressenter är bland annat media eller andra grupper som har ett specifikt men indirekt intresse i företagets verksamhet (Clarkson, 1995).

Vidare har Mitchell et al. (1997) utvecklat ett ramverk som fått stort genomslag inom intressentteori. I detta ramverk identifierar och kategoriserar författarna olika typer av intressenter och deras betydelse utifrån tre olika attribut i form av makt, legitimitet samt angelägenhet. De beskriver makt som en intressents förmåga att utöva sitt inflytande och få önskad effekt på organisationen. Legitimitet anser de handlar om att intressentens krav och intressen blir betydelsefulla genom att de överensstämmer med de normer och värderingar som finns i samhället. Det tredje attributet, angelägenhet, är det som gör ramverket dynamiskt snarare än statiskt (Mitchell et al. 1997). Angelägenhet uppstår när en intressent har krav eller intressen som är brådskande samt viktiga eller av kritisk betydelse för intressenten (Mitchell et al. 1997).

Mitchell et al. (1997) poängterar också tre viktiga egenskaper som attributen har: de är varierande i sin grad snarare än statiska tillstånd, de är sociala konstruktioner snarare än objektiv verklighet, och intressenter är inte alltid medvetna om eller villiga att använda sig av dem. Utifrån om intressenter besitter ett eller flera av attributen har Mitchell et al. (1997) definierat olika kategorier med tillhörande typer av intressenter. Intressenter som endast besitter ett av attributen, faller inom kategorin latent intressenter. Om en intressent har två av attributen, ingår de i kategorin förväntande intressenter, och en intressent som har alla tre attributen klassas som en definitiv intressent (Mitchell et al. 1997). Nedan presenteras de olika typer av intressenter som Mitchell et al. (1997) beskriver utifrån vilket eller vilka attribut de besitter.

Latenta intressenter:

Vilande intressenter är de intressenter som har någon form av makt över en organisation, men deras intressen saknar legitimitet eller angelägenhet. Detta innebär att deras makt förblir outnyttjad, eller ”vilande”. Dessa intressenter har lite eller ingen interaktion med företaget men det kan snabbt skifta om intressenten förvärvar de andra attributen. Exempelvis är de som kan påkalla medias uppmärksamhet kring företaget en vilande intressent.

Diskretionära intressenter har intressen som är legitima, men de saknar makt och deras krav är inte angelägna. Detta innebär att organisationer inte är tvungna att tillgodose dessa intressenter.

Exempel på diskretionära intressenter är ideella organisationer som får donationer och volontärarbete från företaget.

Krävande intressenter är enbart angelägna om sina intressen, men har ingen legitimitet eller makt som ger dem inflytande över organisationen. De beskrivs som ”irriterande” för organisationer eftersom de ofta påminner/påpekar sina intressen och kräver ledningens uppmärksamhet men då de saknar övriga attribut får deras krav ingen effekt i slutändan. Ett exempel på en krävande intressent är en typ av demonstrant som demonstrerar utanför företagets huvudkontor med ett visst budskap kring verksamheten, vilket kan vara irriterande för ledningen men de kommer inte besvara den demonstrerades krav.

Förväntansfulla intressenter:

Dominanta intressenter har både makt samt legitima intressen, vilket innebär att de är garanterade inflytande över organisationen. Förväntningarna som den här typen av intressenter har, är i allmänhet av stor betydelse för ledningen. Det är vanligt att dominanta organisationer har någon form av mekanism implementerad för att säkerställa sin betydelse och sitt inflytande över organisationen. Organisationerna lägger dessutom ofta mycket resurser i form av exempelvis rapporter för att upprätthålla goda relationer med dominerande intressenter. Exempel på dominerande intressenter är företagens styrelser som har ägarrepresentanter, betydande borgenärer och samhällsledare.

Beroende intressenter är de som har både legitima och angelägna intressen men saknar makt. De har själva ingen möjlighet att utöva inflytande över organisationen, utan är alltså beroende av andra intressenter eller av själva ledningen för att kunna få sina intressen tillgodosedda. Exempel på en beroende intressent är lokalbefolkningen.

Farliga intressenter karaktäriseras av att de både har makt och angelägenhet, men saknar däremot legitimitet. Det finns risk att dessa intressenter kan utöva någon form av påtryckning/tvång, eller till och med våld för att få igenom sina krav, vilket innebär att de kan bli ”farliga” för en

organisation. Exempel på farliga intressenter är miljöaktivister, sabotage från de anställda och politiska terrorister som utför terrordåd för att påkalla uppmärksamhet på deras krav.

Definitiva intressenter:

Definitiva intressenter är den kategori av intressenter som innehar alla tre attributen, både makt, legitimitet och angelägenhet. Dessa intressenter och deras intressen eller krav är automatiskt av högsta prioritet för ledningen i en organisation. Det är vanligt förekommande att dominanta intressenter blir angelägna om att få sina intressen tillgodosedda och på så sätt övergår till att klassas som en definitiv intressent. Ett exempel på en intressent som går över till en definitiv intressent är aktieägare, som har legitimitet och makt, men som vid en kraftigt fallande aktiekurs även kan anses få ett brådskande krav gentemot företaget.

Slutligen finns det ytterligare en kategori av så kallade ”icke-intressenter”, som alltså inte har något av attributen (Mitchell et al. 1997).

3.2 Institutionell teori

Institutionell teori är väl förankrad inom organisationsteorin och tar, till skillnad från den traditionella synen, perspektivet att organisationers agerande inte ter sig rationellt (Eriksson-Zetterquist, 2009). Teorin förklarar hur organisationer är konstruerade och verkar inom samhällets institutionella ramar (Eriksson-Zetterquist, 2009). Istället för att verksamhetsplaner och beslut är grundade i de mål organisationen har med sin verksamhet, påverkas organisationer av intressenter och andra organisationer i sin närhet (Eriksson-Zetterquist, 2009). Detta sker i den bemärkelsen att organisationer tar till sig institutionellt accepterade idéer och praxis som används av andra som ett sätt att upprätthålla legitimitet (Eriksson-Zetterquist, 2009).

Det centrala i teorin är hur organisationer svarar på förändringar i samhällets sociala och kulturella normer och hur de utvecklas i enlighet med dessa (Deegan & Unerman, 2011). “Institutionella regler” i samhället påverkar organisationsstrukturer och organisationers möjlighet att uppfattas som legitima, där de som inte följer dessa regler riskerar att hamna utanför (Meyer & Rowan, 1977). Dillard et al. (2004) menar att organisationer måste agera i enlighet med samhällets normer,

vilket är essentiellt för de fortsatt ska kunna bedriva sin verksamhet. Detta leder i sin tur till att organisationer inom samma verksamhetsområde har en tendens att utvecklas i en riktning där de tillslut uppnår organisatorisk likhet, "homogenisering" som en effekt av olika former av påtryckningar från samhället (DiMaggio & Powell, 1983).

3.2.1 Institutionell isomorfism

Den del av teorin som kallas isomorfism, förklarar att organisationer tenderar att likna varandra som en effekt av olika påtryckningar från samhället samt en strävan att uppnå legitimitet (Eriksson-Zetterquist, 2009). Att anses som legitim underlättas av att organisationer är lika varandra, vilket förklarar hur organisationer verksamma inom samma bransch tenderar att följa samma utvecklingslinje (Eriksson-Zetterquist, 2009). Den process som leder till denna "homogenitet bland organisationerna" benämner DiMaggio och Powell (1983) som isomorfism och som förklarar den förändring som sker i organisationer utifrån externa påtryckningar. Enligt DiMaggio och Powell (1983) tar sig isomorfism uttryck i tre olika former: *tvingande*, *härmande* (imiterande) och *normativ*. Även om förutsättningarna ofta är av olika natur verkar dessa former av isomorfism många gånger i symbios och är därmed inte alltid möjliga att särskilja.

Tvingande isomorfism

Tvingande isomorfism uppstår genom att organisationer är beroende av vissa externa intressenter som är av betydelse för organisationens verksamhet och som genom påtryckningar från dem förändrar sitt institutionella beteende (DiMaggio & Powell, 1983). Dessa påtryckningar kan, enligt DiMaggio och Powell (1983), vara av både formell och informell karaktär och uppstår dels genom politisk reglering som omedelbart formar en enhetlighet bland organisationer. Genom upprättandet av lagar och andra direktiv tvingas organisationer att förändras i liknande riktning och därmed skapar uniformitet bland organisationerna. Påtryckningarna sker däremot inte uteslutande under statens inflytande (DiMaggio & Powell, 1983), utan organisationer kommer på grund av beroendeförhållanden att anpassa sin verksamhet efter betydande intressenters önskemål för att tillgodose dem (Deegan & Unerman, 2011).

Imiterande isomorfism

DiMaggio och Powell (1983) talar om imiterande isomorfism som ett sätt för organisationer att besvara den osäkerhet i olika sammanhang som organisationer ofta utsätts för. Genom ”modellering” tar organisationer, som en konsekvens av osäkerheten de ställs inför, efter hur andra organisationer löser problem. Detta imiterande beteende kan ske omedvetet, men genom att organisationer ser upp till andra mer framgångsrika organisationer är legitimitet ofta en drivande faktor (DiMaggio & Powell, 1983). Enligt Deegan och Unerman (2011) handlar det kopierande beteendet många gånger om att bli konkurrenskraftig genom den legitimitet som företag söker.

Normativ isomorfism

Normativ isomorfism är en uppkomst av normer och påtryckningar från vad som anses socialt accepterat där utbildning och professionalisering är de två infallsvinklar som ligger till grund för dessa normer (DiMaggio & Powell, 1983). Genom socialisering skapas och upprätthålls koder för agerande inom vissa professioner, vilket sker som ett resultat av den auktoritet som universitetsutbildning har i samhället och utvecklingen av olika kontaktnät (Eriksson-Zetterquist, 2009). Den normativa isomorfismen utgår från samhällets normer och kultur och menar att organisationerna måste anpassa sin verksamhet efter dessa (Deegan & Unerman, 2011).

4. Empiri och empirinära analys

I detta avsnitt redogörs för Agenda 2030 och de globala målen, samt lagar och regelverk som är relevanta för studien. Sedan presenteras den insamlade datan om investmentbolagens och deras portföljbolags rapportering om de globala målen, vilket kompletteras med en löpande tematisk analys av materialet som presenteras med citat. Sedan presenteras data om vilka intressenter som investmentbolagen och portföljbolagen prioriterar i sin hållbarhetsrapportering, samt även hur investmentbolagen skriver att de påverkar sina portföljbolags hållbarhetsarbete.

4.1 Agenda 2030 och globala målen

Agenda 2030 antogs år 2015 av FN:s medlemsländer och består av 17 globala mål (se bilaga 1 för beskrivning av målen) som är tänkta att vara uppfyllda senast år 2030 (Regeringskansliet, u.å.c). Tanken är att de ska uppfyllas på ett integrerat sätt, där varje mål ska vara oskiljbart från övriga mål (Regeringskansliet, u.å.a). Målen behandlar hållbar utveckling utifrån tre olika dimensioner: *miljömässiga-, sociala- och ekonomiska dimensionen* (Regeringskansliet, u.å.c). Ansvar för att uppfylla dessa mål ligger på samtliga länders aktörer från individnivå till företags- och samhällsnivå (FN-förbundet, u.å.). Detta betyder således att företagen är en av de aktörer som bör ta sitt ansvar för att de globala målen uppfylls senast år 2030.

4.2 Lagar och regler

Att rapportera om de globala målen i hållbarhetsrapporter eller integrerade årsredovisningar är, som nämnts, frivilligt för företagen. Dock finns det vissa lagar och regler som måste följas för att fortsatt få bedriva verksamhet. Exempelvis framgår det av 6 kap 12 § ÅRL att alla hållbarhetsrapporter ska innehålla beskrivningar vad gäller miljö, sociala förhållanden, personal, respekt för mänskliga rättigheter och motverkande av korruption (SFS 1995:1554). Det finns även andra lagar som reglerar dessa områden som beskrivs vidare.

Några av dessa lagar återfinns i arbetsrätten som behandlar förhållandet mellan arbetsgivaren och arbetstagaren (Regeringskansliet, u.å.b). Diskrimineringslagen finns i arbetsrätten och är en lag som syftar till att motverka all form av diskriminering samt att främja lika rättigheter oavsett kön

(SFS 2008:567). Även Arbetsmiljölagen återfinns i arbetsrätten och vars syfte är att förebygga såväl ohälsa som olyckor i verksamheten samt att ha en god arbetsmiljö (SFS 1977:1160).

Vidare finns även bestämmelser som regleras i miljöbalken och som handlar om användandet av energi, som enligt 2 kap 5 § säger att "*Alla som bedriver en verksamhet eller vidtar en åtgärd skall hushålla med råvaror och energi samt utnyttja möjligheterna till återanvändning och återvinning. I första hand skall förnybara energikällor användas.*" (SFS 1998:808). Det finns också en lag om rätten att släppa ut växthusgaser i atmosfären. Detta regleras av Miljö- och energidepartementet och lagen innehåller bestämmelser om tillstånd samt rätt till att släppa ut växthusgaser (SFS 2004:1199). Vidare finns det även fler lagar som är till för att skydda miljön vi lever i. Europaparlamentets och rådets förordning (EG) nr. 1907/2006 av den 18 december 2006 är en EU-förordning som kallas "Reach", som reglerar hanteringen av kemikalier.

Vissa verksamheter är även mer eller mindre utsatta för risken att drabbas av korruption, vilket innebär att man ger eller tar emot en form av muta och definieras enligt Polismyndigheten som "*Att utnyttja sin ställning för att uppnå otillbörlig fördel för egen eller annans vinning.*" (Polismyndigheten, 2019). Att begå mutbrott och således bidra till korruption är olagligt vilket regleras i 10 kap 1 § Brottsbalken (SFS 1962:700).

4.3 Presentation av investmentbolagen

INVESTOR	KINNEVIK	INDUSTRIVÄRDEN	LUNDBERGS
ABB	Global Fashion Group	Ericsson	Handelsbanken
Astra Zeneca	Home24	Essity	Holmen
Atlas Copco	Livongo	Handelsbanken	Hufvudstaden
Electrolux	Qliro Group	Sandvik	Industrivärden
Epiroc	Tele2	SCA	Indutrade
Ericsson	Zalando	Skanska	Sandvik
Husqvarna Group		SSAB	Skanska
Nasdaq		Volvo	
SAAB			
Sobi			
Wärtsilä			

Tabell 2: Investmentbolagen och deras respektive börsnoterade portföljbolag

Samtliga investmentbolag som studien behandlar har sitt säte i Sverige och är noterade på den svenska börsen (Avanza, u.å.). Investor är det största investmentbolaget med 12 noterade portföljbolag (Investor AB, 2020). Även investmentbolaget Kinnevik har ett stort antal portföljbolag, där endast sex är börsnoterade (Kinnevik AB, 2020). Vidare är samtliga åtta portföljbolag i investmentbolaget Industrivärden noterade (AB Industrivärden, 2020). Detsamma gäller investmentbolaget Lundbergs, vars portfölj inkluderar åtta börsnoterade portföljbolag (L E Lundbergföretagen AB, 2020).

Nedan redogörs för varje investmentbolag och dess portföljbolags rapportering om de globala målen, vilka intressenter som prioriteras samt hur investmentbolagen skriver att de påverkar sina portföljbolag i deras hållbarhetsarbete. Denna information återfinns i respektive företags hållbarhetsrapport, eller integrerade årsredovisning. Till att börja med presenteras Investor och dess portföljbolag, följt av Kinnevik, Industrivärden och Lundbergs och deras respektive portföljbolag.

4.4 Investor

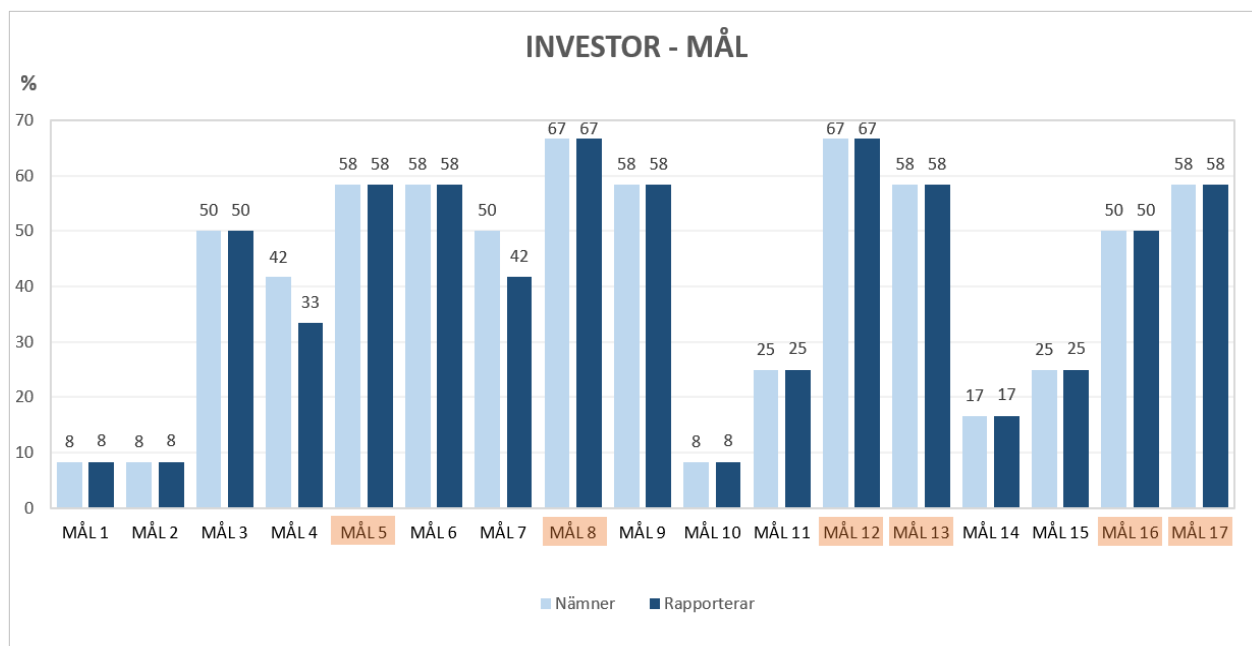

Diagram 1: Sammanställning av andelen portföljbolag som nämner och rapporterar om respektive mål i sin hållbarhetsrapportering.

* Orangemarkerat mål = mål som Investor nämner och rapporterar om i sin hållbarhetsrapportering

4.4.1 Globala mål

Resultaten från den insamlade empirin visar att de mål Investor nämner i sin integrerade årsredovisning är mål 5, 8, 12, 13, 16 samt 17, vilket framgår av diagram 1. Vidare visar diagrammet att Investor skriver om hur de arbetar kring samtliga av dessa mål. Att notera är att Investor ser sitt arbete med målen genom sina portföljbolags arbete, vilket vidare beskrivning kommer visa. Samtliga av de mål som Investor rapporterar om, nämner och rapporterar även större delen av portföljbolagen om, vilket utgör 50-67 % av företagen.

Investors rapportering om sitt arbete med mål 5 (Jämställdhet) handlar om att de ser sitt engagemang för mångfald och inkludering som en del av AstraZenecas arbete. Detta innefattar nätverk för kvinnor och resursgrupper för de anställda, vilket nedan citat visar:

Som en del av AstraZenecas arbete för ökad mångfald och inkludering har de genomfört olika initiativ över hela världen, till exempel nätverk för kvinnor, utbildning i unconscious

bias och tillsatt resursgrupper. AstraZeneca stödjer mentorskapsrelationer genom mentorskapsprogram för framstående talanger med seniora kvinnliga chefer. År 2019 var andelen män och kvinnor 50% av den globala arbetskraften, 45% kvinnor bland de ledande befattningarna och 33% av styrelsen (Investor AB, u.å.).

Vad gäller Investors portföljbolag kan ett mönster utläsas kring vad de rapporterar om som kan kopplas till mål 5. Det är fokus på att förbättra kvinnorepresentationen i såväl ledarskap och chefspositioner, samt i beslutsfattande i respektive verksamhet. En del av portföljbolagen har även implementerat ett råd eller en fokusgrupp som verkar för mångfald och inkludering. Nedan citat från Saab exemplifierar portföljbolagens rapportering om arbete mot detta mål:

Saab focuses in particular on target 5.5 to ensure women's full and effective participation and equal opportunities for leadership at all levels of decision-making. Saab contributes to the goal by working actively to increase the number of female leaders at Saab (Saab AB, 2020, s. 57).

Mål 8 (Anständiga arbetsvillkor och ekonomisk tillväxt) handlar om att bedriva en verksamhet som verkar för anständiga arbetsvillkor och som främjar den ekonomiska tillväxten. Investor rapporterar om sitt arbete med målet på så sätt att de stödjer Internationella arbetsorganisationens (ILO) konventioner (Investor AB, 2020). ILO är ett självständigt trepartsorgan inom FN som behandlar frågor rörande arbetslivet (Regeringskansliet, u.å.d) vars arbete kan relateras till mål 8 (United Nations, u.å.). Investor anser sig även bidra till målet genom att ha innehav i SEB, som är ett företag som bidrar till ekonomisk tillväxt genom sitt sätt att förvalta fonder:

SEB en av de största aktörerna inom mikrofinansiering i Europa ... Tillgång till finansiella tjänster och produkter möjliggör tillväxt av små och medelstora företag och främjar skapande av bidrar [sic] till arbetstillfällen och ekonomisk utveckling. Därmed kan fattigdom minskas och öka ekonomiska möjligheter och välbefinnande över tid (Investor AB, u.å.).

Portföljbolagen lägger däremot mer fokus på att rapportera om att de verkar för anständiga arbetsvillkor på arbetsplatsen. Detta har identifierats genom tre återkommande teman i

portföljbolagens rapporter. Det första är implementering av ISO 45001 (OHSAS 18001), vilken är en internationellt välkänd ledningssystemstandard för arbetsmiljö (Svenska institutet för standarder, u.å.). ISO 45001 är en av 22 000 ISO-standarder som används över hela världen och som kan fungera som verktyg för att bidra till de globala målen (ISO, u.å.). Majoriteten av portföljbolagen skriver även att de stödjer ILO:s konventioner om arbetsrätt samt att de arbetar för att minska arbetsplatsolyckor, vilket nedan citat från Electrolux belyser:

All employees and contractors in production are covered by a reporting system to track incidents and hours worked, and our ambition is to apply the same occupational, health and safety (OHS) management system throughout the Group and among our contractors. All manufacturing sites have Central Safety Committees that include managers, workers and worker representatives. All employees receive safety training when they start at Electrolux and annual training tailored to their function (AB Electrolux, 2020, s. 15).

Investors rapportering kring deras arbete med mål 12 (Hållbar konsumtion och produktion) handlar om att producera sina varor på ett hållbart sätt. Detta exemplifieras i Investors rapport med att de hanterar sitt avfall på ett miljömässigt sätt samt reser mer effektivt (Investor AB, 2020). De skriver att de främst ser sitt arbete mot att uppnå mål 12 via sitt innehav i Electrolux som bland annat skriver att de fokuserar på hållbara produkter, vilket de skriver följande om:

Electrolux strävar efter att erbjuda resurseffektiva produkter, som tillverkas på ett hållbart sätt, till så många som möjligt. De har satt klimatmål i linje med det forskningen har kommit fram till krävs för att nå Parisavtalet och hålla den globala temperaturhöjningen under 1.5° C. Electrolux kommer med deras ambitiösa mål kommer [sic] förhindra att miljontals ton växthusgaser släpps ut i atmosfären (Investor AB, u.å.).

Det portföljbolagen skriver som kan kopplas till målet handlar främst om att minska mängden avfall och återanvända förnybara material för att därmed minska sin miljöpåverkan. Majoriteten av portföljbolagen är även certifierade enligt ISO 14001, en internationellt erkänd ledningssystemstandard för miljö (Svenska institutet för standarder, u.å.). Citatet nedan belyser rapporteringen kring detta arbete från Epiroc:s integrerade årsredovisning:

Återvinning av metaller och mineraler blir allt viktigare. Utvinning av råvaror från s.k. urban mining, bidrar till återanvändning av värdefulla material som annars skulle gå till spillo. Urban mining minskar också energiförbrukningen och annan negativ miljöpåverkan från traditionell gruvsdrift och bearbetning av mineraler (Epiroc AB, 2020, s. 30).

Vad gäller mål 13 (Bekämpa klimatförändringarna) skriver Investor bland annat att de arbetar med att minska utsläppen från deras energiförbrukning (Investor AB, 2020). Men mer specifikt skriver Investor att de ser sitt arbete mot att uppnå mål 13 genom att ha innehav i ABB som skriver att de arbetar mot att minska sin klimatpåverkan genom att utveckla banbrytande tekniker:

ABB bidrar till att uppnå klimatmålen med deras banbrytande teknologier. Ett exempel är transformatorer till en vindkraftpark i Nordsjön. Den andra fasen av den enorma vindkraftparken Borssele byggs 22 kilometer utanför Nederländernas kust. En av de kritiska komponenterna till vindkraftparken är den innovativa krafttransformator WindSTAR som möjliggör en ny generation av kraftfulla offshorebaserade vindturbiner. Detta minskar väsentligt förlusterna och ökar effektiviteten (Investor, u.å.).

Investors portföljbolag rapporterar om olika aktiviteter och åtgärder som kan relateras till mål 13 och därmed bidrar till att minska klimatpåverkan. Olika aspekter i rapporteringen kring deras arbete mot att nå målet har identifierats i rapporterna, där reducering av koldioxidutsläpp samt energieffektivitet är mest framträdande. Nedan citat från Wärtsilä belyser exempel på detta:

Vid utvecklingen av verksamheten, processerna, och produkterna, strävar vi efter att utnyttja de nyaste tillgängliga teknologierna för att uppnå en effektivare användning av material och energi samt för att minska och hantera utsläpp och avfall under produkternas och tjänsternas livscykel (Wärtsilä Oyj Abp, 2020, s. 58).

Ett av portföljbolagen, Saab, har utöver ovan nämnda arbetsområden även skrivit om att de valt att arbeta mot målet i en mer speciell riktning. De anser att den största utsläppsmängden från verksamheten kommer från deras affärsresande, vilket har det lett till att de nyligen startat en fond som kompenserar för detta:

During the year, Saab started a climate fund to contribute to reduced climate impact. For each airline trip booked, Saab donates to the fund. The idea is that the money will be used to develop sustainable innovations. This could range from improving an existing product to completely new product ideas. The money can also be used to contribute to the development of fossil-free alternatives (Saab AB, 2020, s. 60).

Det arbete som Investor skriver om som kan kopplas till mål 16 (Fredliga och inkluderande samhällen) är att de har satt upp en antikorrupsionspolicy som gäller för Investor själva såväl som deras portföljbolag:

Investors Hållbarhetsriktlinjer definierar tydliga förväntningar på Investor och våra företag att utöva sin affärsverksamhet på ett ansvarsfullt och etiskt sätt. Investor och samtliga av våra företag har en uppförandekod, antikorrupsionspolicy och visseblåsningsfunktion (Investor AB, 2020, s. 12).

Portföljbolagen som rapporterar om mål 16 skriver, i likhet med Investor, att de arbetar med att förebygga mutor och korruption och har infört en antikorrupsionspolicy, vilket nedan citat från Wärtsilä belyser:

Wärtsilä ordnar omfattande utbildning för sin personal i antikorrupsionsprinciper och tillämplig lagstiftning samt i relevanta företagspolicyer och -procedurer (Wärtsilä AB, 2020, s. 81).

Slutligen rapporterar Investor även om mål 17 (Genomförande och globalt partnerskap), som de har kopplat till sin egen verksamhet. De skriver att de samarbetar med andra svenska investerare och partners för att uppnå de globala målen, vilket nedan citat belyser:

Investor samarbetar tillsammans [sic] andra svenska investerare för att dela kunskap. Vi är till exempel involverade i Swedish Investors for Sustainable Development (SISD) i syfte att utveckla effektivare resultatindikatorer och processer för att mäta utvecklingen av FN:s hållbarhetsmål (Investor AB, u.å.).

Det som framhävs i portföljbolagens rapporter kopplat till mål 17 är bland annat att de ingår i partnerskap för att exempelvis minska användning av fossila bränslen och hitta innovativa lösningar för att bota sällsynta sjukdomar. Detta betyder att portföljbolagen fokuserar på olika delar men gemensamt är att samtliga samarbetar med olika partners som är värdefulla för respektive verksamhet. Ett exempel på partnerskap som beskrivs i Sobis rapport är:

Vi tror på att arbeta i partnerskap – med patientorganisationer genom branschinitiativ, forskningskonsortier och hälsovårdsmyndigheter – för att åstadkomma större genomslag inom området för sällsynta sjukdomar (Swedish Orphan Biovitrum AB, 2020, s. 23).

Andra framträdande mål som portföljbolagen nämner och vidare rapporterar om sitt arbete kring, men som inte återfinns i Investors rapport, är mål 3 (God hälsa och välbefinnande) som rapporteras om av 50 % av portföljbolagen samt mål 6 (Rent vatten och sanitet för alla) och mål 9 (Hållbar industri, innovationer och infrastruktur) som rapporteras om av 58 %. Portföljbolagen har valt att beskriva sitt arbete med mål 3 på olika nivåer genom att de exempelvis behandlar patienter med särskilda sjukdomar och ABB förklarar sitt bidrag till målet med att de investerat i ett forskningscentrum:

In October 2019, ABB opened its first global healthcare research hub on the Texas Medical Center (TMC) campus, in Houston, Texas. Together with its partners at TMC, ABB will work to develop cutting-edge robotics solutions that will reduce the number of manual procedures performed by medical staff, improve the accuracy of laboratory work and enhance patient satisfaction and ultimately patient safety (ABB Ltd, 2020, s. 10).

Vad gäller portföljbolagens rapportering kring sitt arbete som kan kopplas till mål 6 är det mest framträdande att de engagerar sig i olika organisationer som verkar för att alla ska ha tillgång till rent vatten och bättre sanitet. Ett exempel på detta är Atlas Copco och Epiroc's engagemang kring att uppnå målet genom att de bidrar till ett medarbetardrivet initiativ kallat "Vatten åt alla" (Atlas Copco AB, 2020; Epiroc AB, 2020). Initiativet har möjliggjort att två miljoner människor har tillgång till rent vatten och bättre sanitetslösningar.

Slutligen handlar portföljbolagens rapportering kopplat till mål 9 främst om att utveckla nya tekniklösningar som bidrar till en mer hållbar industri. Ett av företagen som anser att teknik kan förbättra människors liv är Ericsson som skriver följande:

Ericsson anser att tillgång till kommunikation är ett grundläggande mänskligt behov och att teknik som utvecklas och används på ett ansvarsfullt sätt kan förbättra människors liv. Ericsson arbetar målmedvetet för att skapa positiv påverkan i samhället med hjälp av sin teknik, sina lösningar, medarbetarnas expertis samt partnerskap (Telefonaktiebolaget LM Ericsson, 2020, s. 174).

4.4.2 Intressenter

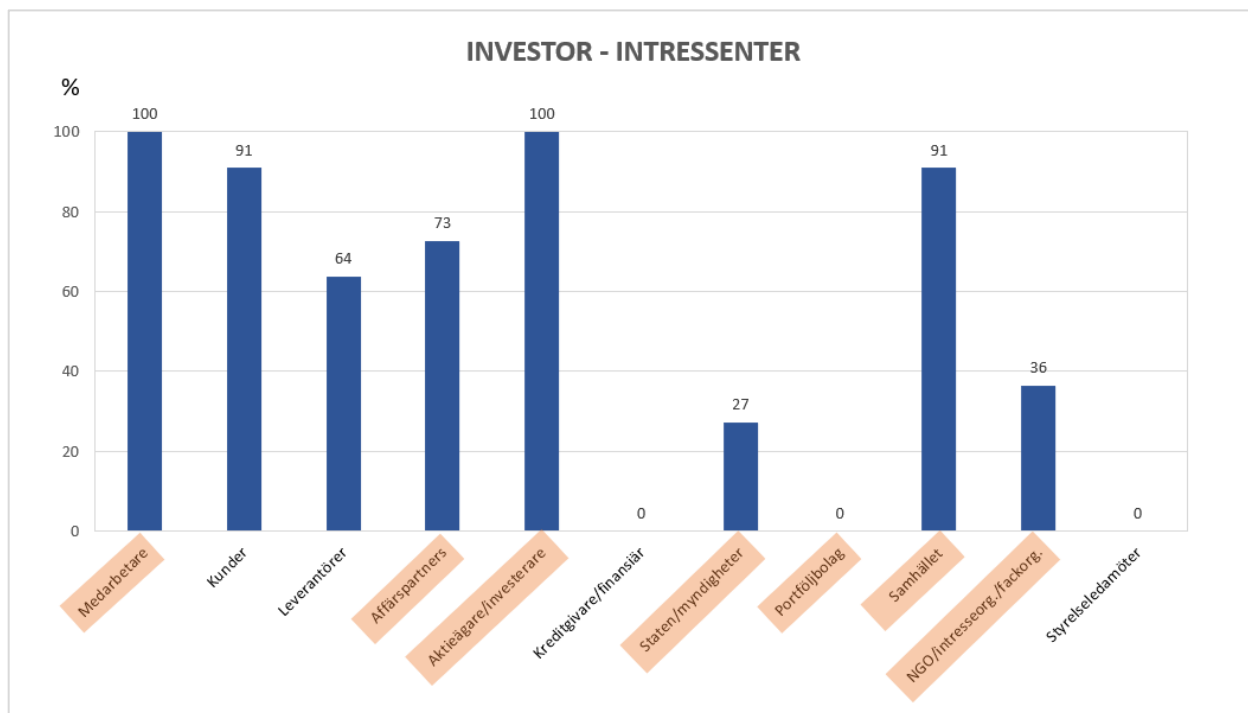

Diagram 2: Andelen portföljbolag som prioriterar respektive intressent

* Orange markering visar de intressenter som Investor prioriterar.

I den integrerade årsredovisningen identifierar Investor sina väsentligaste intressenter som deras medarbetare, aktieägare/investerare, portföljbolag och samhället, vilket framgår av diagram 2. I anslutning till samhället anger de affärspartners, NGO/intresse- och fackorganisationer samt staten/myndigheter (Investor AB, 2020). Vidare är intressenterna identifierade utifrån ett

påverkanperspektiv som genom löpande kommunikation och engagemang är delaktiga i vilka områden som prioriteras i Investors hållbarhetsarbete, vilket nedan citat belyser:

Investor följer kontinuerligt vår [sic] ekonomiska, miljömässiga och sociala påverkan för att säkerställa att vi arbetar med de centrala frågorna för vår verksamhet och intressenter. Våra viktigaste intressentgrupper har identifierats utifrån deras intresse och potentiella påverkan på och av Investors verksamhet. Investors viktigaste hållbarhetsfrågor har identifierats och prioriterats genom löpande dialog, gruppdiskussioner och intervjuer med intressenter (Investor AB, 2020, s. 111).

Att Investors intressenter är med och påverkar vilka delar av verksamheten som prioriteras ur ett hållbarhetsperspektiv är ett tecken på att Investor värnar om sina intressenter både för deras och för verksamhetens skull. Intressenterna är engagerade i beslut som rör Investors mest prioriterade hållbarhetsfrågor och detta har lett till att intressenterna identifierat vissa aspekter som mer viktiga för dem än andra, vilket nedan citat förklarar.

Resultaten från olika intressenter visade stora likheter när det gäller det som värderades mest. Ämnen som har tagits upp av våra viktigaste intressenter är styrning, affärsetik, antikorrruption, klimat och mångfald. Alla intressenter ansåg att dessa ämnen är mycket viktiga. Många intressentgrupper betonade också vikten av transparens i rapportering och kommunikation (Investor AB, 2020, s. 111).

Att beakta sina intressenter och lyssna på deras åsikter rapporterar även Investors portföljbolag om i sina hållbarhetsrapporter. Likt Investor, skriver samtliga av portföljbolagen att medarbetare och aktieägare/investerare är väsentliga intressenter för dem, vilket utläses i diagram 2. Vidare anger 91 % av portföljbolagen att samhället och kunder är intressenter som beaktas. Även leverantörer är intressenter som är prioriterade av 64 % av portföljbolagen, vilka är intressenter som inte identifieras i Investors rapportering. Slutligen ser 73 % affärspartners som väsentliga intressenter, precis som Investor, medan mindre än 40 % ser stat/myndigheter, NGO/intresse- och fackorganisationer som intressenter.

4.4.3 Investmentbolagets påverkan på portföljbolagens hållbarhetsarbete

Investor är, som nämnt, det mest ägda investmentbolaget på Avanza med ca. 118 000 ägare (Avanza, u.å.). Investor betonar i sin integrerade årsredovisning att de är exponerade för hållbarhetsrisker i samtliga delar av verksamheten, vilket betyder att ett ohållbart agerande leder till negativ inverkan på Investor som bolag, men även på Investors intressenter (Investor AB, 2020). För att minska risken för ett ohållbart agerande skriver Investor att de bland annat utvecklat hållbarhetsriktlinjer som portföljbolagen ska följa (Investor AB, 2020). Genom detta anser de sig aktivt försöka påverka portföljbolagens arbete mot ett hållbarare samhälle.

Investors Hållbarhetsriktlinjer definierar tydliga förväntningar på Investor och våra företag att utöva sin affärsverksamhet på ett ansvarsfullt och etiskt sätt. Investor och samtliga av våra företag har en uppförandekod, antikorrupsionspolicy och visseblåsningsfunktion (Investor AB, 2020, s. 12).

Investor skriver vidare att det är genom deras ägande som de har störst möjlighet att bidra till en hållbar utveckling i samhället (Investor AB, 2020). De skriver även att de skapar värde för samhället och andra intressenter genom att stödja sina portföljbolag i arbetet mot att uppnå “best-in-class-businesses” och har nolltolerans mot oetiskt agerande (Investor AB, 2020). Det är genom styrelserepresentanter som Investor följer upp företagens arbete och uppsatta mål och de utvärderar årligen företagens vattenförbrukning, avfall och koldioxidutsläpp (Investor AB, 2020).

4.5 Kinnevik

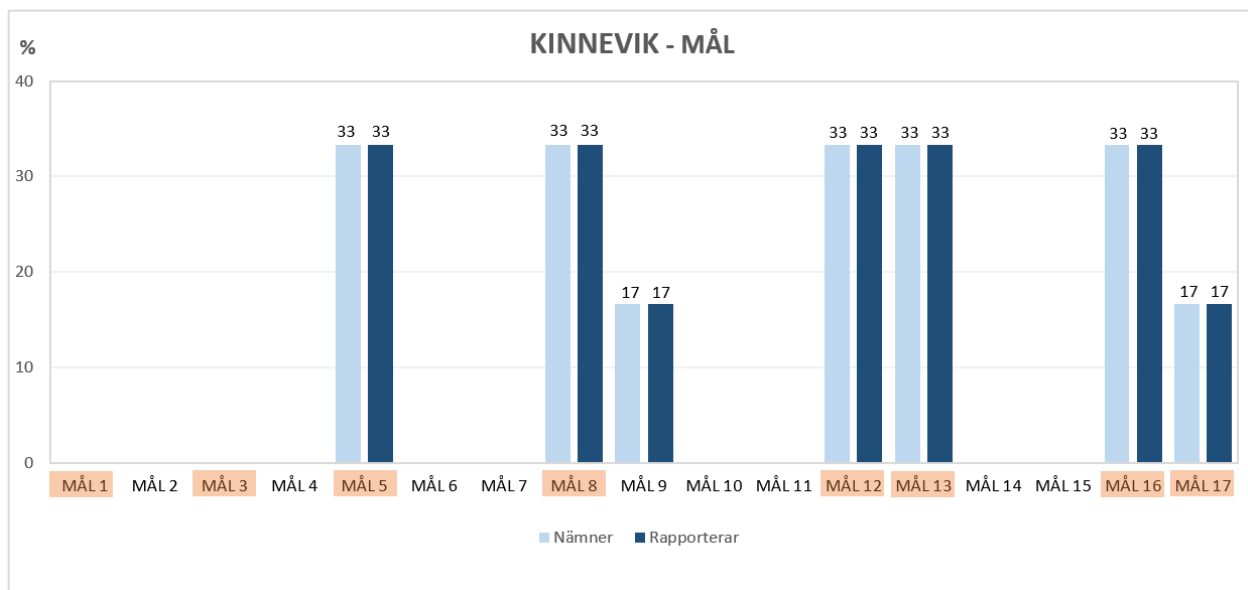

Diagram 3: Sammanställning av andelen portföljbolag som nämner och rapporterar om respektive mål i sin hållbarhetsrapportering.

* Orangemarkerat mål = mål som Kinnevik nämner och rapporterar om i sin hållbarhetsrapportering

4.5.1 Globala mål

De mål som återfinns i Kinneviks integrerade årsredovisning är mål 1, 3, 5, 8, 12, 13, 16 samt 17, vilket framgår av diagram 3. Kinnevik rapporterar hur de arbetar med samtliga av dessa målen. Vad gäller Kinneviks portföljbolag är det enbart de svenska företagen, Tele2 och Qliro Group, som nämner de globala målen och rapporterar om arbete som kan kopplas till dem. De rapporterar om arbete som kan relateras till mål 5, 8, 9, 12, 13 samt 16, vilka är mål som även Kinnevik rapporterar om, med undantag för mål 9. Vidare visar datan att det endast är Tele2 av portföljbolagen som även rapporterar om mål 17.

Kinnevik skriver hur de arbetar med mål 1 (Ingen fattigdom) och mål 3 (God hälsa och välbefinnande), som inte återfinns i portföljbolagens rapporter. Vad gäller mål 1 skriver de att de har innehav i portföljbolag som erbjuder olika tekniska produkter och lösningar som främjar människors tillgång till exempelvis ekonomiska resurser (Kinnevik AB, 2020). Vidare beskriver de hur de bidrar till mål 3 genom sina portföljbolag, som fokuserar på sjukvård och erbjuder produkter och tjänster inom digital hälsovård.

Då Kinnevik rapporterar om sitt arbete med mål 5 (Jämställdhet) betyder det således att de fokuserar på att främja jämställdhet. De beskriver i sin rapport att de specifikt arbetar mot att säkerställa att kvinnor är med och deltar i såväl ledarskap som beslutsfattande som sker inom verksamheten (Kinnevik AB, 2020). Bolaget skriver vidare att de år 2019 antog ett ramverk för inkludering och mångfald, vilket är till för att främja jämställdhet mellan män och kvinnor (Kinnevik AB, 2020). Detta ramverk innefattar fyra övergripande mål, varav ett av målen beskrivs med nedan citat:

40/60 sammansättning – till slutet av 2022 ska Kinnevik ha en sammansättning på 40/60 (Minst 40 procent av det underrepresenterade könet) i ledningsgruppen samt i investerings- och bolagsteamerna (Kinnevik AB, 2020, s. 19).

Bolagets svenska portföljbolag rapporterar även de om arbete som kan kopplas till mål 5. Likt Kinnevik uttrycker Tele2 att kvinnor ska ha samma möjligheter som män att delta i ledarskap och de verkar för att uppnå jämlikhet i olika chefsroller (Tele2 AB, 2020). I portföljbolagen läggs även fokus på att ingen diskriminering får förekomma i anställningsprocessen och att de har nolltolerans mot diskriminering överlag, vilket nedan citat från Qliro Group belyser:

Vid rekrytering strävar koncernen att få variation av kompetenser och egenskaper när det gäller till exempel kön, ålder med mera. Likabehandlingsplanen ger samma möjligheter till arbete och utveckling oavsett kön, ålder, ursprung, religion, sexuell läggning eller funktionsnedsättning. Koncernen tar avstånd från all form av diskriminering och trakasserier (Qliro Group AB, 2020, s. 18).

Rapporteringen kring arbetet för att bidra till mål 8 (Anständiga arbetsvillkor och ekonomisk tillväxt) handlar om att Kinnevik verkar för en hållbar ekonomisk tillväxt. Bolaget skriver att de verkar för att fortsatt ha sunda bolagsstyrningsstrukturer samt att arbeta med riskhantering i verksamheten och i portföljbolagen (Kinnevik AB, 2020). Vidare uttrycker de även att de arbetar med att värna om arbetstagares rättigheter samt att verka för en trygg och säker arbetsmiljö:

Säkerställa att våra bolag bygger ansvarstagande affärsrelationer med sina leverantörer, inklusive mänskliga rättigheter, affärsetik samt hälso- och säkerhetsfrågor (Kinnevik AB, 2020, s. 15).

Vad gäller portföljbolagens rapportering om deras arbete kopplat till mål 8 visar det sig att både Qliro Group och Tele2 har anslutit sig till ILO:s konventioner. Vidare uttrycker båda företagen även att de arbetar mot att förebygga arbetsplatsolyckor, vilket följande citat belyser:

Tele2 strives to provide its employees with a safe and healthy work environment in which they can develop their long term ambitions. In order to manage impacts Tele2 has policies and processes in place to ensure access to health care and for the prevention of accidents (Tele2 AB, 2020, s. 16).

Kinnevik rapporterar även om sitt arbete med mål 12 (Hållbar konsumtion och produktion) och kopplar främst målet till att de verkar för att minska det globala matsvinnet, vilket de skriver att de anser sig bidra till genom sitt portföljbolag Karmas arbete:

Digital marknadsplats som kopplar samman konsumenter med lokala restauranger och mataffärer som har ett överskott av mat. Genom att låta kunderna köpa osåld mat till ett rabatterat pris i appen, reducerar Karma matavfall (Kinnevik AB, 2020, s. 24).

Portföljbolagen rapporterar också om arbete som kan relateras till mål 12. Qliro Group skriver om att de förebygger avfallshantering samt verkar för att öka återvinningen i sin verksamhet (Qliro Group AB, 2020). Vidare rapporterar även Tele2 om flertalet initiativ som kan anses bidra till målet, vilket belyses av citatet nedan:

We believe that e-waste should primarily be re-conditioned and re-used. If this is not possible it should be recycled in a responsible way. Tele2's customers can return their phones in our stores to get either a discount voucher, or donate the phones' value to Reach for Change. Tele2 has a cooperation with several reputable partners for our re-use and recycle programs (Tele2 AB, 2020, s. 13).

Gällande mål 13 (Bekämpa klimatförändringarna) skriver Kinnevik att de bidrar till målet genom att integrera åtgärder som exempelvis att minska sina utsläpp, vilket de har integrerat i sin affärsplanering (Kinnevik AB, 2020). Vidare skriver de att de kontrollerar att deras portföljbolag också har implementerat åtgärder som leder till minskat klimatavtryck (Kinnevik AB, 2020). Detta skriver Tele2 att de gjort genom att minska sina koldioxidutsläpp och även införa klimatåtgärder i sin politik och planering (Tele2 AB, 2020). Qliro Group skriver även att de aktivt väljer speditörer med hållbara och miljöeffektiva transportlösningar, samt leverantörer som hanterar sitt avfall på ett hållbart sätt (Qliro Group AB, 2020).

Kinneviks rapportering kring deras arbete med mål 16 (Fredliga och inkluderande samhällen) handlar om att de ska bekämpa mutor och korruption inom verksamheten. De skriver även att de ska utveckla och bygga upp såväl effektiva, som tillförlitliga och transparenta institutioner (Kinnevik AB, 2020). Bolaget beskriver sitt arbete mot att uppnå målet genom att de uppfört en "Whistleblower Policy" som kommuniceras till samtliga medarbetare och behandlar:

Såsom det anges i Kinneviks Whistleblower Policy förväntar vi oss att alla medarbetare och relevanta tredje parter signalerar om de känner en allvarlig oro för någon del av Kinneviks arbete, inklusive avseende mänskliga rättigheter, arbetsrätt, miljö, antikorruption och antidiskriminering (Kinnevik AB, 2020, s. 17).

Att upprätta en policy är något som även Qliro Group skriver att de gjort, som bland annat behandlar mutor och korruption (Qliro Group, 2020). Detta skriver även Tele2 om i sin rapport (Tele2 AB, 2020), men Tele2 har valt att även fokusera på andra områden relaterat till målet, nämligen:

To eradicate violence and abuse against children, Tele2 has supported BRIS during 2019, and is a cofounding member of ECPAT's Telecom coalition. Tele2 works actively to block access to website containing child sexual abuse material (Tele2 AB, 2020, s. 7).

Kinnevik skriver även om mål 17 (Genomförande och globalt partnerskap) som handlar om att samarbeta med andra aktörer för att uppnå de globala målen, vilket bolaget anser att de gör genom

att de engagerar sig i Reach for Change (Kinnevik AB, 2020). Detta är ett mål som även Tele2 kan anses bidra till genom att de:

Tele2 actively supports civil society partnerships that foster sustainable development in accordance with the sustainable development goals. Tele2 is a founding member of, and has a long-standing partnership with, Reach for Change to support social entrepreneurship as a means of tackling societal issues. Other partnerships include BRIS and ECPAT (Tele2 AB, 2020, s. 7).

Till skillnad från Kinnevik, rapporterar Qliro Group även om arbete som indirekt kan kopplas till mål 9 (Hållbar industri, innovationer och infrastruktur). De beskriver bland annat att deras dotterbolag arbetar med bestämmelser kring kemikalier och brandrisk i tillverkningen, samt att stickprov utförs för att kontrollera särskild miljö- och säkerhetsmärkning hos dotterföretagens leverantörer (Qliro Group AB, 2020).

4.5.2 Intressenter

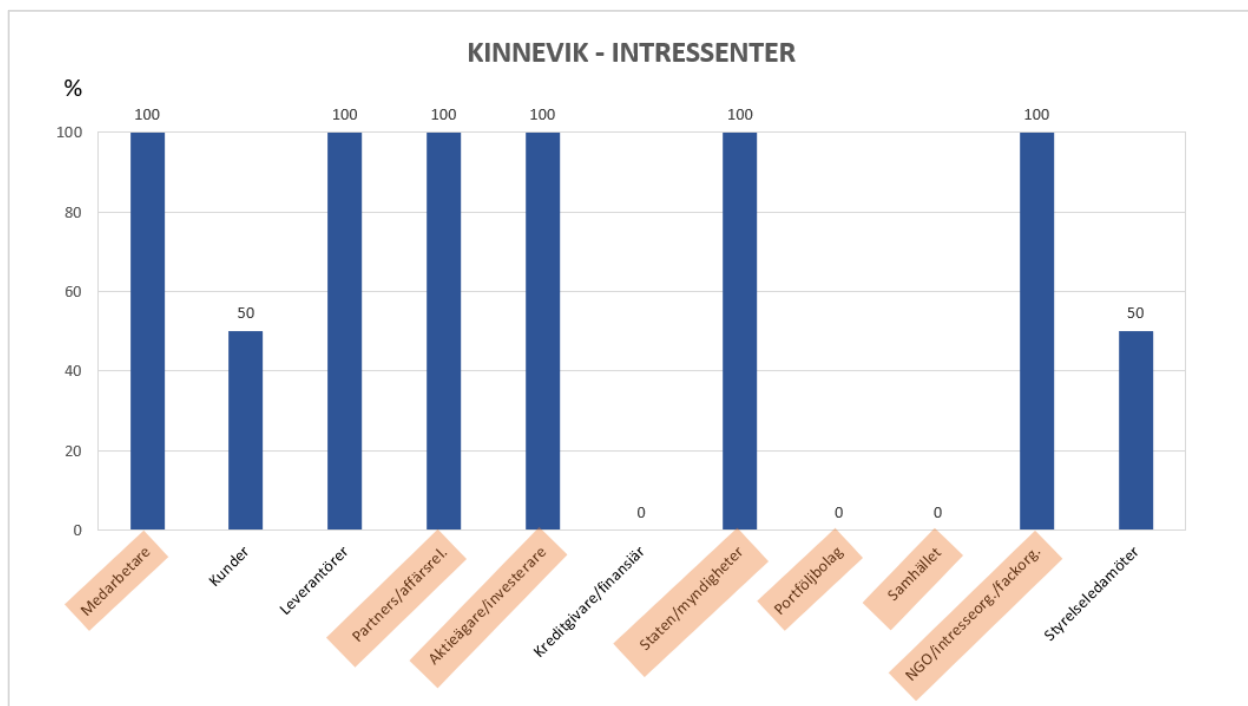

Diagram 4: Andelen portföljbolag som prioriterar respektive intressent

* Orange markering visar de intressenter som Kinnevik prioriterar.

Kinnevik skriver i sin hållbarhetsrapport att de ser medarbetare, aktieägare/investerare, staten/myndigheter, portföljbolag, samhället samt affärspartners som deras främsta intressenter för sin verksamhet (Kinnevik AB, 2020). Vidare nämner de även intressenter i form av entreprenörer, varav den sistnämnda intressenten ingår i kategorien affärspartners i diagram 4. Kinnevik för kontinuerligt en dialog med sina intressenter om vilka delar av verksamheten hållbarhetsarbetet bör fokusera på och som de anser är av betydelse (Kinnevik AB, 2020), vilket nedan citat beskriver:

Att ha en nära dialog med våra främsta intressentgrupper är en central del i att definiera och bekräfta våra väsentliga aspekter. De främsta intressentgrupperna identifieras genom diskussioner i ledning och styrelse som dem som påverkas mest av vår verksamhet samt har en hög grad av inflytande över Kinneviks förmåga att implementera våra strategier och uppnå våra mål (Kinnevik AB, 2020, s. 11).

Citatet betonar även att ledningen och styrelsen har en central del i att identifiera de intressenter som har störst möjlighet att påverka Kinneviks arbete mot ett allt mer hållbart arbetssätt. Kinnevik nämner även i sin rapport att de jämför sitt arbete med liknande bolags arbete, samt att praxis i branschen studeras för att identifiera de aspekterna som är mest väsentliga för verksamheten (Kinnevik AB, 2020). De aspekter som identifierats är: *“Sunda strukturer för styrning och ekonomisk tillväxt”, “Socialt ansvar och att bidra positivt till samhället”* samt *“Minskad klimatpåverkan”* (Kinnevik AB, 2020, s. 13).

Vad gäller portföljbolagen, nämner både Tele2 och Qliro Group, precis som Kinnevik, medarbetare, affärspartners, aktieägare/investerare, staten/myndigheter samt NGO/intresse- och fackorganisationer som väsentliga intressenter. Vidare nämner båda portföljbolagen leverantörer som intressenter, och ett av företagen nämner även kunder och styrelseledamöter, vilka är intressenter som Kinnevik inte nämner.

4.5.3 Investmentbolagets påverkan på portföljbolagens hållbarhetsarbete

Kinnevik skriver i sin rapport att det är genom deras aktiva ägande som de påverkar sina portföljbolags hållbarhetsrapportering (Kinnevik AB, 2020). Bolaget har tagit fram 64 standarder som behandlar de tre aspekterna av hållbar utveckling: *miljö*-, *ekonomi*- och den *sociala aspekten* (Kinnevik AB, 2020). Standarderna är till för att vägleda portföljbolagen mot en väl definierad praxis, att mäta hållbarhetsresultaten samt att kunna prioritera och ta fram handlingsplaner för portföljbolagen (Kinnevik AB, 2020). Kinnevik skriver även om att de för en kontinuerlig dialog och stöttar sina företag, vilket framgår av följande citat:

En hörnsten i vårt hållbarhetsarbete är den aktiva dialogen med våra bolag. Kinnevik tillhandahåller såväl övergripande strategier som handfast hjälp. Vi har till exempel gett våra bolag konkret input och rekommendationer gällande innehållet i och utformningen av deras uppförandekod och interna kontrollmiljö (Kinnevik AB, 2020, s. 22).

Miljöaspekten i standarderna innefattar bland annat att upprätta en klimatrapporering och att verka för att minska sin klimatpåverkan (Kinnevik AB, 2020). Den ekonomiska aspekten behandlar andra funktioner såsom att införa en visselblåsarfunktion samt att bekämpa korruption (Kinnevik AB, 2020). Slutligen handlar den sociala aspekten om mänskliga rättigheter, hälsa och säkerhet samt att bidra till ett mer positivt samhälle (Kinnevik AB, 2020). För att Kinnevik ska kunna se till att företagen arbetar aktivt mot dessa standarder har bolaget infört en årlig utvärdering av, för verksamheten, de betydande företagens arbete (Kinnevik AB, 2020). Utvärderingen går ut på att de börsnoterade bolagen utför en självutvärdering som jämförs med Kinneviks bedömning för att därmed kunna identifiera de främsta hållbarhetsriskerna, vilka sedan prioriteras i kommande arbete (Kinnevik AB, 2020).

4.6 Industrivärden

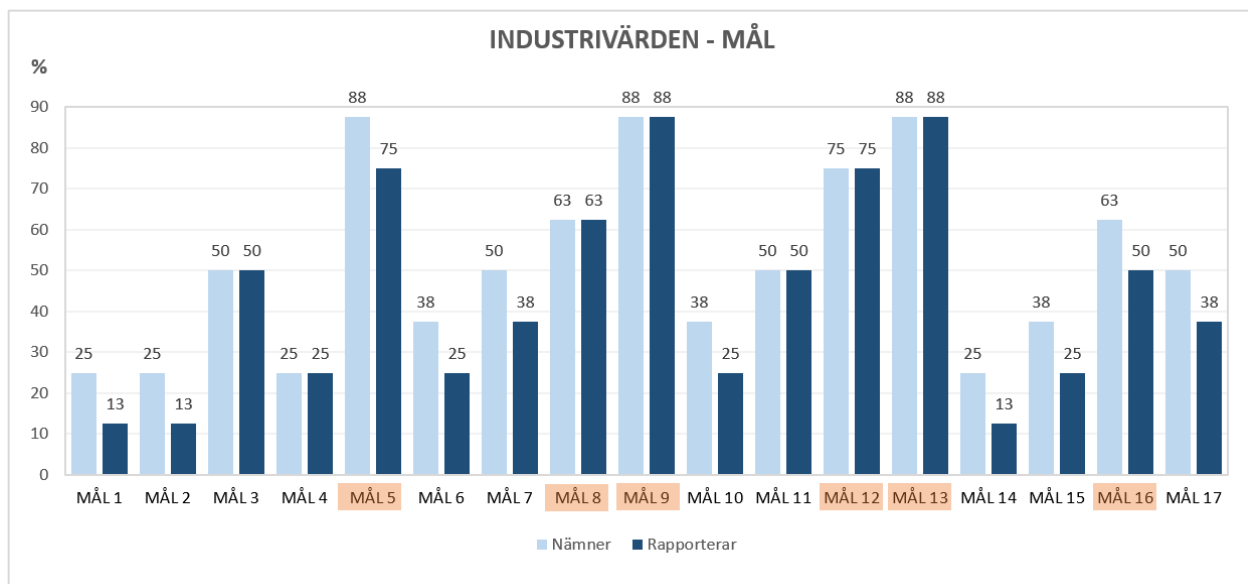

Diagram 5: Sammanställning av andelen portföljbolag som nämner och rapporterar om respektive mål i sin hållbarhetsrapportering.

* Orangemarkerat mål = mål som Industrivärden nämner och rapporterar om i sin hållbarhetsrapportering

4.6.1 Globala mål

I sin hållbarhetsrapport nämner och rapporterar Industrivärden om mål 5, 8, 9, 12, 13 och 16 (se diagram 5). Bland Industrivärdens portföljbolag nämner 63 - 88 % samma mål som Industrivärden, och mellan 50 och 88 % av portföljbolagen rapporterar även om sitt arbete med dessa mål.

Vad gäller mål 5 (Jämställdhet) skriver Industrivärden att de har en mångfalds- och jämställdhetspolicy (AB Industrivärden, 2020). I anslutning till målet skriver de även varför de anser att det är viktigt att arbeta med målet, vilket framkommer av följande citat:

Mångfald och jämställdhet är en viktig fråga såväl i Industrivärdens egna verksamhet som i innehavsbolagen eftersom det stärker organisationens förmåga (AB Industrivärden, 2020, s. 23).

När det kommer till Industrivärdens portföljbolag rapporterar majoriteten om arbete som kan relateras till mål 5. Ett tema som förekommer i många portföljbolags rapporter är att de strävar

efter att öka antalet kvinnor på ledande positioner. Detta illustreras bland annat av följande citat från SSAB:s integrerade årsredovisning:

Målet var att 30 % av de ledande befattningarna i företaget ska innehas av kvinnor vid utgången av 2019. Vi hade 27 % kvinnor i ledande befattningar 2019. Vårt nya jämställdhetsmål är att kvinnor ska inneha 35 % av de ledande befattningarna vid utgången av 2025 (SSAB AB, 2020, s. 51).

Ett företag som däremot skiljer sig från resten av portföljbolagen, när de skriver hur de bidrar till mål 5, är Essity. Med hjälp av sin verksamhet vill de skapa mer öppenhet kring frågor som rör kvinnor och deras hälsa:

Vi vill ha ett samhälle där alla kan delta fullt ut. Genom våra produkter och tjänster, våra utbildningsinsatser och våra samarbeten arbetar vi för att bryta tystnaden kring frågor om till exempel menstruation och inkontinens (Essity Aktiebolag, 2020, s. 19).

Det arbete i Industrivärden som kan relateras till mål 8 (Anständiga arbetsvillkor och ekonomisk tillväxt) är att de utgår från ILO som riktlinjer i sitt hållbarhetsarbete (AB Industrivärden, 2020). I anslutning till målet skriver de även vilken betydelse de anser att ekonomisk tillväxt har för ett företag, vilket belyses av nedan citat:

Hållbar ekonomisk tillväxt är en grundbult i arbetet med att bidra i utvecklingen av ansvarstagande och framgångsrika företag som kan skapa konkurrenskraftigt värde över tid (AB Industrivärden, 2020, s. 22).

Portföljbolagens rapportering som kan relateras till mål 8 fokuserar främst på en säker arbetsmiljö. Vidare förekommer teman även i form av certifiering enligt ISO 45001 alternativt OHSAS 18001, samt arbetsvillkor som är baserade på ILO:s konventioner. Majoriteten av portföljbolagen som skriver dessutom att de arbetar med att förebygga arbetsrelaterade olyckor och att de har en nollvision för arbetsplats- eller dödsolyckor. Detta illustreras av följande citat från SCA:

SCA har en nollvision för arbetsplatsolyckor. Koncernen har samlat arbetet för att realisera ett olycksfritt och hälsosamt SCA under namnet ZERO. ZERO beskriver bolagets hälso- och säkerhetskultur, gemensamma rutiner och förhållningssätt. Fokus ligger på att utveckla ledarskap, öka insikten och förändra beteenden. Under året har en Safety Performance Review genomförts med hjälp av extern part för att identifiera och prioritera det fortsatta arbetet (Svenska Cellulosa Aktiebolaget SCA , 2020, s. 55).

Vad gäller mål 9 (Hållbar industri, innovationer och infrastruktur) skriver Industrivärden om vilket fokus som läggs på området och vilken betydelse arbetet har för deras portföljbolag, vilket nedan citat från deras integrerade årsredovisning belyser:

Främjande av hållbar industrialisering och innovation är ett tydligt fokus i innehavsbolagen och uppmuntras inom ramen för det aktiva ägandet. Genom att tillvarata hållbarhetsrelaterade utvecklingsmöjligheter kan bolagen ligga i framkant inom sina respektive affärsområden (AB Industrivärden, 2020, s. 22).

Portföljbolagens rapportering om deras arbete som kan kopplas till mål 9 omfattar ett antal olika projekt. Företagen skriver exempelvis om innovationer och att de utvecklar tekniska lösningar som kan bidra till en hållbar industri i flera branscher. Följande citat beskriver Skanskas innovationsarbete:

Skanska har initierat ett samarbete med branschpartners som tillsammans utvecklat en koldioxid-kalkylator, EC3, som hjälper Microsofts huvudkontor att minska sina koldioxidutsläpp. Skanskas innovation, som är tillgängligt för alla, underlättar beslut redan i designfasen för att minska klimatavtrycket i byggnaderna (Skanska AB, 2020, s. 21).

När det gäller mål 12 (Hållbar konsumtion och produktion) skriver Industrivärden främst om sitt fokus på att uppnå konkurrensfördelar. Detta genom att portföljbolagen ska implementera en hållbar konsumtion och produktion i sina affärsmodeller, vilket nedan citat visar:

Hållbar konsumtion och produktion är ett strategiskt perspektiv, vilket integrerats i innehavsbolagens affärsmodeller. Bolagen erbjuder långsiktigt hållbara och effektivt tillverkade produkter och tjänster som bidrar till en hållbar produktion och konsumtion. Som långsiktig ägare ser Industrivärden detta som en förutsättning för att kunna konkurrera över tid (AB Industrivärden, 2020, s. 22).

När det kommer till portföljbolagens rapportering av arbete som kan relateras till mål 12 går det att urskilja flera återkommande teman. Majoriteten av företagen skriver att de arbetar med olika processer för att minska sitt avfall samt att de implementerat ISO-standarden 14001. Det finns också ett stort fokus på återvinning och återanvändning av både material och energi. Nedan citat är ett exempel på hur Volvo skriver att de arbetar för att göra sin produktion mer hållbar:

Under året har fabriken investerat 5 Mkr på ett energiåtervinningsystem som återvinner cirka 60% av den värme som genereras i härdningscentralen och överför den till måleriet. Detta är en av de åtgärder vidtagna i strävan mot förnybar energi och minskat avfall (AB Volvo, 2020, s. 63).

Vad gäller mål 13 (Bekämpa klimatförändringarna) skriver Industrivärden att de klimatkompenserar samtliga utsläpp samt följer upp sin klimatpåverkan. I direkt anslutning till målet skriver de också om vilken betydelse de anser att målet har, vilket följande citat visar:

En hög ambition inom klimatområdet är en viktig fråga såväl i Industrivärdens egna verksamhet som i innehavsbolagen eftersom det är en förutsättning för uthålligt värdeskapande (AB Industrivärden, 2020, s. 23).

Det portföljbolagen rapporterar om som kan relateras eller bidra till mål 13 visar att arbetet sker på ett antal olika sätt. Ett av de mest framträdande teman som identifierats i rapporteringen är att företagen strävar efter att minska utsläppen från sin produktion och verksamhet. Detta illustreras bland annat av följande citat från Sandviks integrerade årsredovisning:

Vi ska halvera vår koldioxidpåverkan till 2030. Direktinsprutningsteknik (GDI) bidrar till att minska bränslekonsumtionen. I vårt koncept för gröna fabriker ingår koldioxidminskningar (Sandvik AB, 2020, s. 11).

Industrivärden skriver i sin integrerade årsredovisning att de arbetar för att bidra till mål 16 (Fredliga och inkluderande samhällen) och de fokuserar framförallt på att motverka korruption. De skriver hur detta arbete går till i citatet nedan:

Industrivärden deltar sedan 2016 i Sidas samverkansprojekt SISD (Swedish Investors for Sustainable Development). Syftet är att inhämta kunskap och att utbyta erfarenheter. Inom ramen för projektet ingår Industrivärden i en arbetsgrupp som fokuserar på anti-korruption, en viktig fråga inom FN:s hållbarhetsmål 16: fredliga och inkluderande samhällen. Under 2019 lanserades ett ramverk till stöd för analysen av företags arbete med anti-korruption (AB Industrivärden, 2020, s. 23).

Även bland portföljbolagen syns ett tydligt mönster i hur de rapporterar kring sitt arbete mot att uppnå målet. Majoriteten av företagen har någon form av program, instruktioner eller utbildning för att motverka korruption. Följande citat belyser hur SCA beskriver sitt arbete med antikorruption:

Koncernen tolererar inte någon form av korruption eller mutor och arbetet mot korruption är en del av SCAs Uppförandekod. SCA bedriver all verksamhet i enlighet med gällande lagar och regler, och all korrupt verksamhet är strikt förbjuden. SCAs instruktion för antikorruption fastställer regler för att förhindra korruption i hela koncernens verksamhet oavsett land (Svenska Cellulosa Aktiebolaget SCA, 2020, s. 143).

De mål som portföljbolagen rapporterar om, men som inte återfinns i Industrivärdens rapport är mål 3 och 11, vilka rapporteras av 50 % av företagen (se diagram 5). De skriver att de bidrar till mål 3 (God hälsa och välbefinnande) genom sina produkter eller olika slags projekt. Bland annat rapporterar Volvo om hur de genom utveckling och arbete med att öka säkerheten och minska antalet olyckor i trafiken kan bidra till målet (Volvo AB, 2020). Essity skriver om hur deras produkter och tjänster främjar hälsa och hygien, vilket i sin tur minskar hälsorisker och sjukdomar

(Essity AB, 2020). Även när det kommer till portföljbolagens rapportering som kan relateras till mål 11 (Hållbara städer och samhällen) handlar det om olika projekt och företagens verksamhet. Volvo skriver exempelvis om att de utvecklar säkra och hållbara transportlösningar, vilket i sin tur bidrar till hållbara transportsystem som är en del av målet (Volvo AB, 2020).

4.6.2 Intressenter

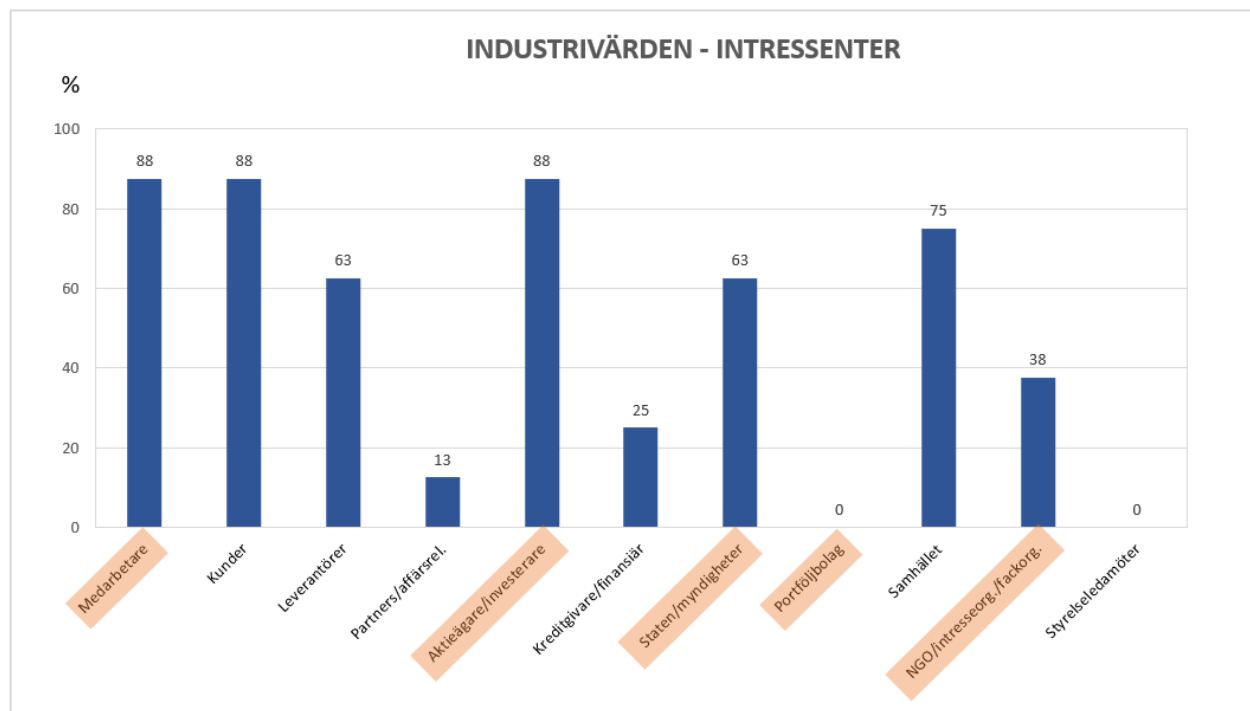

Diagram 6: Andelen portföljbolag som prioriterar respektive intressent

* Orange markering visar de intressenter som Industrivärden prioriterar.

Som diagram 6 visar, utläses medarbetare, aktieägare/investerare, staten/myndigheter och portföljbolag som väsentliga intressenter i Industrivärden integrerade årsredovisning. Ytterligare uppger Industrivärden också intressenter i form av olika NGO:s som väsentliga för deras verksamhet. Likaså hos Industrivärden är deras intressenter engagerade i deras hållbarhetsarbete, vilket de skriver följande om:

Industrivärden är intresserade av och lyhörda för omvärldens förväntningar på dess verksamhet. Mot denna bakgrund förs en kontinuerlig dialog med bolagets intressenter för att ta del av deras perspektiv och för att utbyta kunskap. Intressentdialogen är ett viktigt

stöd i utvecklingen av hållbarhetsarbetet och under 2018–2019 har den breddats med avseende på målgrupper och nivåer (AB Industrivärden, 2020, s. 23).

I sammanställningen av intressenter till Industrivärdens portföljbolag framgick det att alla uppger medarbetare och kunder som intressenter, med undantag för Volvo som ännu inte publicerat den del av sin hållbarhetsrapport där intressenter identifieras. Precis som Industrivärden, nämns även aktieägare/investerare och stat/myndigheter som väsentliga intressenter, vilket nämns av 88 % respektive 63 %. Lika många har även angett intressenter i form av leverantörer, 63 % och samhället, 75 %. Få företag, mindre än 40 %, har uppgett intressentgrupperna NGO/intresse- och fackorganisationer, kreditgivare/finansiärer samt affärspartners.

Industrivärden beskriver att de områden som deras hållbarhetsarbete fokuserar på bland annat har identifierats genom kontinuerliga dialoger med deras intressenter. Det som Industrivärden ska fokusera på utifrån detta är bland annat hållbar, långsiktig avkastning, minskning av sin klimatpåverkan, anti-korruption, mångfald och öppenhet, mänskliga rättigheter samt hälsa och säkerhet i portföljbolagen (AB Industrivärden, 2020).

4.6.3 Investmentbolagets påverkan på portföljbolagens hållbarhetsarbete

Industrivärden skriver att de ser sig ha störst påverkan till att kunna bidra till den hållbara utvecklingen genom att ha ett aktivt ägande (AB Industrivärden, 2020). Detta betyder således att Industrivärden anser sig påverka sina portföljbolag i deras hållbarhetsarbete och lägger stor vikt vid att samtliga portföljbolags verksamhetsområden har ett hållbart förhållningssätt (AB Industrivärden, 2020). De fokusområden som Industrivärden skriver att de identifierat som viktiga är den materiella hållbarhetsrisken och hållbara möjligheter som ska beaktas ur ett riskminimerings- och värdeskapandeperspektiv (AB Industrivärden, 2020).

Vidare skriver investmentbolaget att deras verksamhet bedrivs i enlighet med deras uppsatta policys och att deras aktiva ägande verkar för att även portföljbolagens verksamhet genomsyras av bolagets värderingar (AB Industrivärden, 2020). Eftersom investmentbolaget är ägare i företag som befinner sig i olika utvecklingsstadier och skilda branscher möter de olika materiella möjligheter och utmaningar, men Industrivärden skriver att de har förväntningar på samtliga av

sina portföljbolag (AB Industrivärden, 2020). Dessa förväntningar innefattar bland annat att hållbarhet ska vara integrerat i alla delar av verksamheten i form av exempelvis affärsmodeller, strategier samt produktbudanden (AB Industrivärden, 2020). Vidare ställs även förväntningar på att de ska följa rådande lagar och regler samt offentliggöra sitt hållbarhetsarbete (AB Industrivärden, 2020).

4.7 Lundbergs

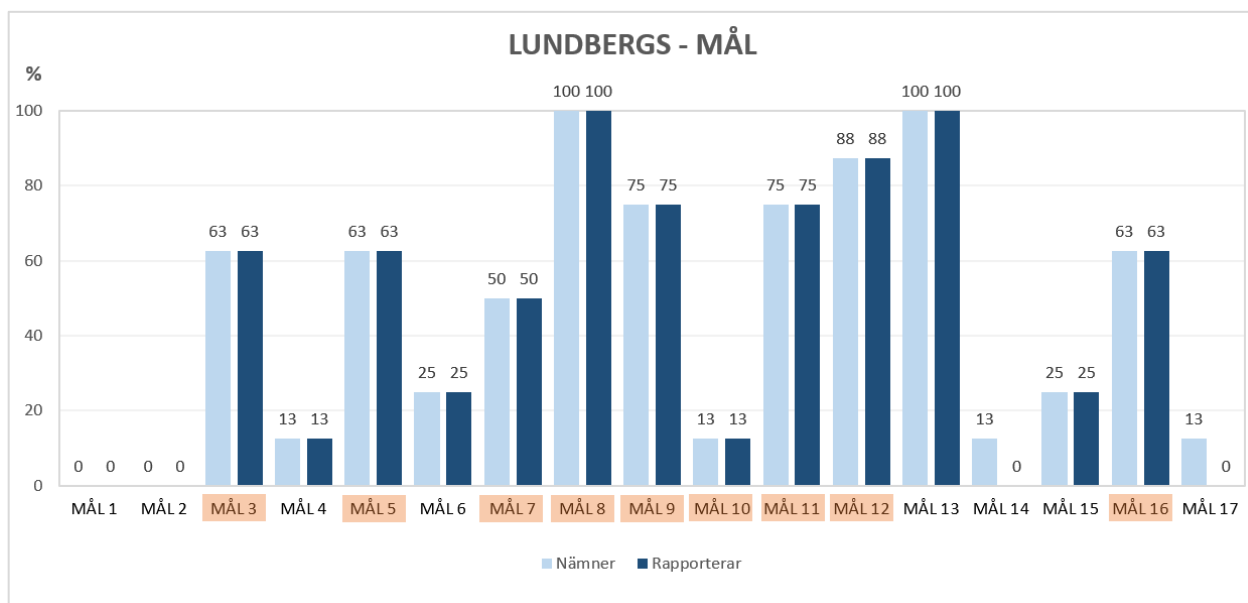

Diagram 7: Sammanställning av andelen portföljbolag som nämner och rapporterar om respektive mål i sin hållbarhetsrapportering.

* Orangemarkerat mål = mål som Lundbergs nämner och rapporterar om i sin hållbarhetsrapportering

4.7.1 Globala mål

Lundbergs nämner majoriteten av de globala målen, varav mål 3, 5, 7, 8, 9, 10, 11, 12 och 16 återfinns i deras integrerade årsredovisning (se diagram 7). Lundbergs skriver om arbete som kan kopplas till samtliga av dessa målen förutom mål 10, vilket således inte att nämnas vidare. Precis som Lundbergs, rapporterar samtliga av portföljbolagen om mål 8, och 50 % eller fler rapporterar om mål 3, 5, 7, 9, 11, 12, och 16.

Vad gäller mål 3 (God hälsa och välbefinnande) kan Lundbergs beskrivna engagemang i Generation Pep relateras till målet. Detta kan kopplas till att de bidrar till en bättre hälsa i samhället

genom att de engagerar sig i organisationen som verkar för att ungdomar i Sverige ska få ett hälsosammare liv:

Under 2019 inleddes ett engagemang i Generation Pep, en organisation som arbetar för att alla barn och ungdomar i Sverige ska ha möjlighet och viljan att leva ett aktivt och hälso- samt liv. Ett bidrag till arbetet är Lilla Lundbergsloppet som arrangerades i Norrköping City tillsammans med Tjalve IF. Det allra första Lilla Lundbergsloppet anordnades den 21 augusti 2019 och blev en stor succé med cirka 400 deltagarna (L E Lundbergföretagen AB, 2020, s. 26).

Portföljbolagens rapporterade arbete som kan relateras till mål 3 fokuserar dels på att leverera produkter och lösningar som bidrar till bättre hälsa, medan andra skriver att de verkar för sin egen personals hälsa och välmående. Detta belyses av Hufvudstaden som skriver enligt nedan om sitt arbete mot att uppnå målet:

Hufvudstaden arbetar aktivt för att främja en hälsosam miljö där människor trivs. För att se varningstecken och arbeta förebyggande erbjuder vi bland annat företagshälsovård, hälsokontroller och sjukförsäkringar. Vid behov har vi även erbjudit våra anställda hälsocoacher (Hufvudstaden AB, 2020, s. 39).

Det arbete som Lundbergs rapporterar om som kan relateras till mål 5 (Jämställdhet) sker på ett övergripligt plan. De skriver exempelvis att de har implementerat en jämställdhetsplan och olika policys som omfattar bland annat diskriminering och mångfald (L E Lundbergföretagen AB, 2020).

Till skillnad från Lundbergs är rapporteringen kring arbete som kan relateras till mål 5 mer utförligt i portföljbolagen. Exempelvis skriver Handelsbanken att de anordnar workshops om jämställdhet med fokus på att minska diskriminering av kvinnor (Svenska Handelsbanken AB, 2020). Vidare skriver även majoriteten om att de ämnar att få fler kvinnor till ledande positioner i verksamheten, där exempelvis följande citat är hämtat från Skanska:

Att öka antalet kvinnor på ledande befattningar, och inom hela Skanska, är ett långsiktigt arbete. Sedan 2018 har andelen kvinnor i ledningspositioner (nivå 3–6) ökat från 22 procent till 25 procent. Tre av de sju stämmevalda ledamöterna i Skanskas styrelse är kvinnor (Skanska AB, 2020, s. 77).

Lundbergs rapportering om arbete som kan förknippas med mål 7 (Hållbar energi för alla) handlar om att de fokuserar på energi som är förnybar, men de skriver även att de lägger stor vikt i deras arbete mot en mer hållbar verksamhet genom att investera i lösningar som effektiviserar energiförbrukningen:

En central del i hållbarhetsarbetet handlar om långsiktiga satsningar inom energieffektivisering. Genom att ständigt söka förbättringar inom byggteknik och genom att installera allt modernare teknik fortsätter det aktiva arbetet med att förbättra kvaliteten i fastigheterna och minska energianvändningen (L E Lundbergföretagen AB, 2020, s. 25).

Portföljbolagens rapportering kring deras arbete som kan kopplas till mål 7 är i stil med Lundbergs. Både förnybar energi och energieffektivisering förekommer i portföljbolagens rapporterade arbete. Nedan citat visar närmare hur Holmen uttrycker sig om sitt arbete som kan kopplas till målet:

Holmens produktion av förnybar vatten- och vindkraft bidrar till en hållbar energiförsörjning och ger bra intjäning över tid. Att bygga storskalig vindkraft på egen mark kommer att generera ett bra kassaflöde samtidigt som vi bidrar i omställningen till ett fossilfritt samhälle (Holmen AB, 2020, s. 24).

Det Lundbergs rapporterar om som kan relateras till mål 8 (Anständiga arbetsvillkor och ekonomisk tillväxt), handlar om deras arbete med att främja en säker arbetsmiljö i sin helägda verksamhet:

Lundbergs Fastigheter har en central skyddskommitté och vid varje arbetsställe finns ett skyddsombud. Skyddsronder genomförs och protokollförs, eventuella brister åtgärdas av ansvarig chef (L E Lundbergföretagen AB, 2020, s. 24).

Även bland portföljbolagen ligger betoningen i rapporteringen kring arbetet som kan relateras till målet främst på arbetsmiljön, med undantag för Industrivärden som fokuserar på hållbar ekonomisk tillväxt. Många av portföljbolagen uttrycker att de arbetar med frågor rörande säkerhet, hälsa och en säker arbetsmiljö, varav en majoritet är ISO 45001-certifierade. Vidare är förebyggande och minimering av olyckor centralt i portföljbolagens rapporterade arbete:

Att dotterbolagen investerar i förbättrade produktionsmiljöer är något som vi prioriterar, stödjer och uppmuntrar. Det skapar de bästa förutsättningarna för en trygg arbetsmiljö med färre riskmoment och monotona rörelser samtidigt som det ökar produktiviteten och ger förutsättningar för goda prestationer och tillväxt i dotterbolagen. Målet är noll olyckor på arbetsplatsen (Indutrade AB, 2020, s. 16).

Arbetet som kan förknippas med mål 9 (Hållbar industri, innovationer och infrastruktur) i Lundbergs verksamhet handlar främst om att de skriver att de arbetar med nya tekniker och olika projekt, vilket de ser som centralt i sin verksamhet:

En fastighet har försetts med teknik för att utvärdera energilagring. Lundbergs är ett av de första fastighetsbolagen som satsar på den här tekniken och är således med och påverkar utvecklingen ... vidare har ett samarbete inletts avseende teknik där man återvinner vatten från tvättmaskiner och Lundbergs deltar i ett pilotprojekt där central styrning av fjärrvärme sker (L E Lundbergföretagen AB, 2020, s. 26).

I portföljbolagen har innovation och utveckling av nya tekniker visat sig vara framträdande teman i rapporteringen som kan kopplas till mål 9, varav Holmen anser sig bidra till effektivisering inom skogsindustrin enligt följande:

Tillsammans med innovations- och teknikutvecklingsbolaget SweTree Technologies deltar Holmen i en satsning för automatiserad produktion av förädlade skogsplantor baserad på förökningsmetoden somatisk embryogenes. Med denna revolutionerande teknologi kan man snabbt och effektivt ta fram plantor med markant högre tillväxt, bättre virkeskvalitet och större motståndskraft mot sjukdomar (Holmen AB, 2020, s. 16).

Lundbergs skriver om arbete som kan associeras till mål 11 (Hållbara städer och samhällen), vilket sker via deras helägda verksamhet, Lundbergs fastigheter. Genom deras fastighetsverksamhet kan de anses bidra till målet genom att de bygger flexibla lösningar för att således minimera behovet av framtida ombyggnationer:

Ett tydligt sätt att minska miljöbelastningen är att skapa kontor och bostäder som passar så många som möjligt. Det minskar behovet av att bygga om eller renovera lokaler och bostäder när det flyttar in en ny hyresgäst. Ett sätt att systematisera och minska hyresgästpassningar över tid har varit att skapa en enhetlig kontorsstandard (L E Lundbergföretagen AB, 2020, s. 26).

Bland portföljbolagen framkommer inget tydligt tema i deras rapportering som kan relateras till målet, utan alla arbetar på olika sätt utifrån den verksamhet de bedriver. Exempelvis skriver Hufvudstaden följande:

För att skapa attraktiva och levande miljöer och bidra till en hållbar stadsutveckling samt öka våra hyresgästers välbefinnande skapar vi gröna tak, takterrasser och innergårdar på de flesta av våra fastigheter. Här har vi stor möjlighet att skapa livsmiljöer för flora och fauna samt bidra till ökad biologisk mångfald i städerna (Hufvudstaden AB, 2020, s. 46).

Gällande mål 12 (Hållbar konsumtion och produktion) sker rapporteringen om arbetet som kan anses bidra till målet också genom Lundbergs fastigheter. Vid nyproduktion och ombyggnation försöker de vara effektiva i sin materialhantering, vilket de skriver följande om:

I övrigt strävar fastighetsverksamheten hela tiden efter att återanvända och återvinna material i så stor utsträckning som möjligt vid ombyggnationer ... Fastighetsverksamheten är delaktig i flera olika projekt bland annat kring avfallshantering och hur mängden byggmaterial kan minskas vid nyproduktion (L E Lundbergföretagen AB, 2020, s. 26).

Återanvändning av material är också ett framträdande tema i portföljbolagens rapportering som kan relateras till arbetet mot en mer hållbar produktion. Lundbergs skriver inte något om ISO-certifiering, men många av portföljbolagen rapporterar att de har delar av sin verksamhet ISO

14001-certifierade. Vidare skriver en majoritet att de arbetar med att minska sina avfall, exempel på arbetet belyses av nedan citat:

We participate in electrical equipment and battery recycling schemes in North America and Europe. Our products are largely made of steel and plastic, both of which are recyclable. We are exploring how to use more recycled plastic to bring us closer to a circular value chain and reduce waste (Husqvarna AB, 2020, s. 15).

Det arbete som Lundbergs rapporterar om och som kan knytas an till mål 16 (Fredliga och inkluderande samhällen) handlar främst om att motverka korruption i såväl sin egen som leverantörernas verksamhet, vilket de skriver följande om:

Lundbergs har ett väl utvecklat antikorrupsionsarbete. Genom uppförandekoden, uppförandekoden för leverantörer och rutiner kring upphandling minskas korrupsionsriskerna (L E Lundbergföretagen AB, 2020, s. 24).

Av de portföljbolag som rapporterar om arbete som kan relateras till mål 16 skriver samtliga, precis som Lundbergs, om hur de arbetar mot att förebygga och bekämpa korruption. Uppförandekoder, policys och utbildningar är olika verktyg som portföljbolagen skriver att de använder sig av i sitt arbete mot korruption, varav nedan citat visar en del av Handelsbankens arbete:

I Handelsbankens policy mot korruption framgår att alla medarbetare i banken årligen ska genomföra en utbildning om korruption, mutor och otillbörlig påverkan. Bankens medarbetare genomför varje år utbildningar i vilka det bland annat ingår avsnitt som behandlar intressekonflikter, korruption och AML/CTF (Anti-Money Laundering and Counter Terrorist Financing) (Svenska Handelsbanken AB, 2020, s. 69).

Vidare har Handelsbanken även tagit upp andra aspekter i sin rapportering som de anser bidrar till målet och som skiljer sig väsentligt från ovan nämnda arbete. I sin rapport skriver de i direkt anslutning till mål 16 exempelvis: *“Handelsbanken bidrar till samhället genom att betala skatter och avgifter”* (Svenska Handelsbanken AB, 2020, s. 7).

Till skillnad från ovan nämnda mål är mål 13 (Bekämpa klimatförändringarna) ett mål som Lundbergs själva inte nämner i sin rapport, men som samtliga portföljbolag däremot rapporterar om. Energieffektivisering, minskad användning av energi och fossila bränslen, samt mål om minskade koldioxidutsläpp är exempel på åtgärder som de skriver om och som kan anses bidra till målet. Hufvudstaden är ett företag som skriver att de arbetar med målet på flera plan och bland annat skriver de följande om detta:

En av Hufvudstadens största miljöpåverkan är den energi som används för att driva våra fastigheter. Därför arbetar vi aktivt med att utveckla vår verksamhet för att minska energianvändningen och därmed också minska klimatpåverkande utsläpp. Hufvudstaden vill även bidra till det svenska miljömålet om ett fossilfritt Sverige år 2045 och vi ställer oss bakom färdplanen för fossilfri uppvärmning 2045 (Hufvudstaden AB, 2020, s. 46).

4.7.2 Intressenter

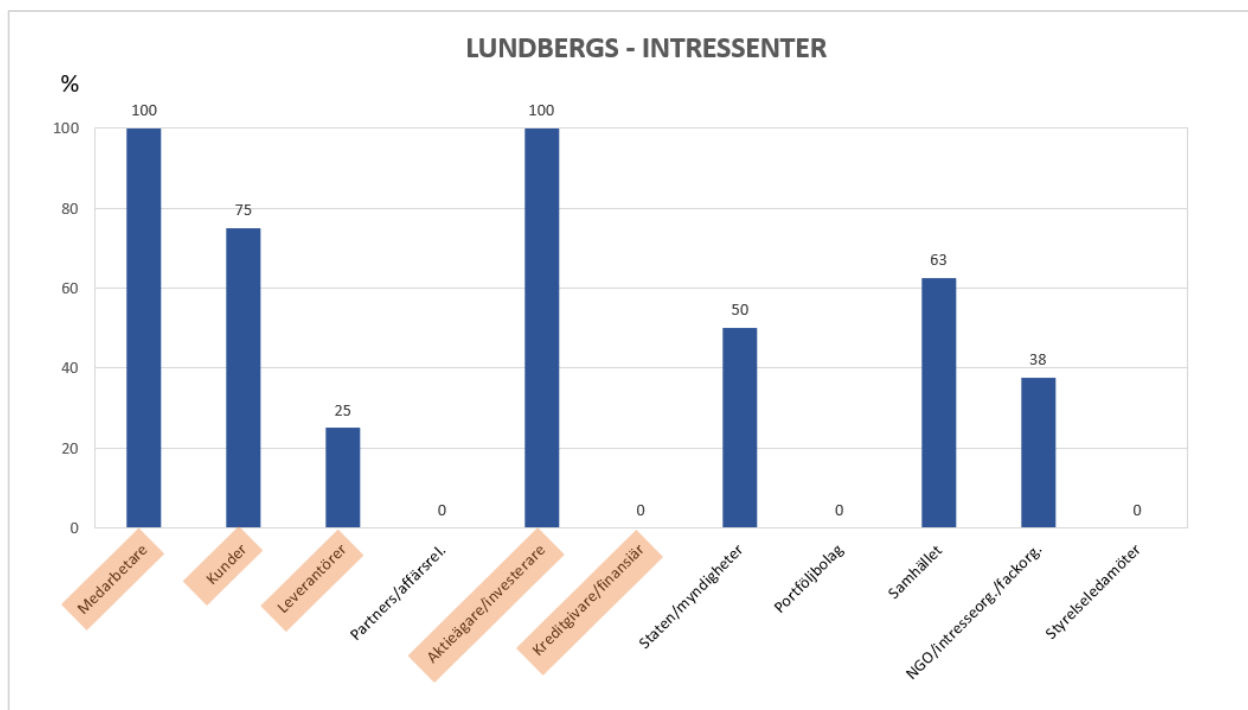

Diagram 8: Andelen portföljbolag som prioriterar respektive intressent

* Orange markering visar de intressenter som Lundbergs prioriterar.

Lundbergs nämner kunder och leverantörer som intressenter, vilket kan förklaras av att de samtidigt som de är ett investmentbolag även har en helägd verksamhet, Lundbergs Fastigheter, och har identifierat sina intressenter utifrån den verksamheten. Vidare anger de även intressenter i form av medarbetare, aktieägare/investerare och kreditgivare (vilket utläses av diagram 8).

Lundbergs prioriterade intressenter påverkar vilka delar av verksamheten som ska prioriteras ur ett hållbarhetsperspektiv och är engagerade i de beslut som rör Lundbergs mest prioriterade hållbarhetsfrågor (L E Lundbergföretagen AB, 2020). Vidare skriver Lundbergs att intressenterna har identifierat vissa aspekter som anses viktiga för dem, såsom minskad klimat- och miljöpåverkan, arbete mot korruption, aktieägarvärde och att tillvarata affärsmöjligheter samt hantera risker kopplade till hållbarhet (L E Lundbergföretagen AB, 2020).

När det kommer till Lundbergs portföljbolag, identifierar samtliga precis som Lundbergs sina medarbetare och aktieägare/investerare som väsentliga intressenter. Vidare anger 75 % av portföljbolagen intressenter i form av kunder, samt 50 % anger stat/myndigheter och 63 % anger samhället. Inget utav portföljbolagen nämner kreditgivare/finansiärer, vilka är intressenter som däremot återfinns i Lundbergs rapport.

4.7.3 Investmentbolagets påverkan på portföljbolagens hållbarhetsarbete

Lundbergs skriver att de ser sin hållbarhetspåverkan på sina börsnoterade portföljbolag som indirekt via arbetet de utför i de börsnoterade bolagens styrelser (L E Lundbergföretagen AB, 2020). Vidare skriver de att arbetet i portföljbolagen sker med utgångspunkt i Lundbergs uppförandekod som ska genomsyra portföljbolagens verksamhet (L E Lundbergföretagen AB, 2020). Uppförandekoden tar sin utgångspunkt i FN:s Global Compacts 10 internationella principer som behandlar frågor som rör mänskliga rättigheter, arbetsrätt, miljö samt antikorrupktion. Det innebär att Lundbergs portföljbolag exempelvis förväntas att följa rådande lagar, investera hållbart, motverka diskriminering, samt eftersträva en transparent kommunikation (L E Lundbergföretagen AB, 2020).

5. Analys med intressentteori och institutionell teori

I följande avsnitt presenteras en analys av den insamlade empirin med utgångspunkt i intressentteorin samt den institutionella teorin. Först beskrivs vilka skillnader och likheter som kan identifieras i respektive investmentbolag och dess portföljbolags rapporter. Sedan analyseras dessa likheter och skillnader och förklaras med hjälp av intressentteori och institutionell teori.

5.1 Likheter

5.1.1 Tvingande isomorfism

Majoriteten av Investors portföljbolag rapporterar om fem av de sex mål som Investor rapporterar om. Dessa gemensamma mål är 5, 8, 12, 13 och 17, vilka alla omfattas av något lagkrav förutom mål 17. Mål 5 (Jämställdhet) kan relateras till Diskrimineringslagen, som syftar till att motverka all form av diskriminering samt att främja jämlikhet mellan könen (SFS 2008:567). Vidare kan mål 8 (Anständiga arbetsvillkor och ekonomisk tillväxt) kopplas till Arbetsmiljölagen, vilket är en lag som är till för att förebygga olyckor i verksamheten (SFS 1977:1160). Europaparlamentets och rådets förordning (EG) nr. 1907/2006 av den 18 december 2006 som kallas "Reach" reglerar hantering av kemikalier i produktionen. Denna förordning kan relateras till mål 12 (Hållbar konsumtion och produktion). Vidare kan lagen som reglerar utsläppsrätter (SFS 2004:1199) och som syftar att minska andelen växthusgaser som finns i atmosfären, kopplas till mål 13 (Bekämpa klimatförändringarna). Att alla utom ett av de gemensamma målen omfattas av lagar kan således vara en av förklaringarna till att både Investor och portföljbolagen väljer att rapportera om dem. Lagkraven är en form av politisk reglering som enligt den tvingande isomorfismen fungerar som externa påtryckningar vilket tvingar företagen att anpassa sina verksamheter och leder till att de liknar varandra (DiMaggio & Powell, 1983).

Investor har även identifierat de områden som deras prioriterade intressenter anser vara viktigast: *"Ämnen som har tagits upp av våra viktigaste intressenter är styrning, affärsetik, antikorrupktion, klimat och mångfald."* (Investor AB, 2020, s. 111). Även detta kan genom tvingande isomorfism förklara att Investor valt att beskriva sitt arbete med mål som behandlar dessa områden (DiMaggio & Powell, 1983). Investmentbolaget är beroende av vissa externa intressenter som är av betydelse för deras verksamhet och påtryckningar från dessa leder till att organisationen anpassar beteendet

efter deras intressen, vilket DiMaggio och Powell (1983) förklarar med den tvingande isomorfismen. Likaså är Investor en intressent som utövar påtryckningar mot sina portföljbolag då de skriver att de följer upp portföljbolagens arbete och har satt upp riktlinjer för hur dessa ska bedriva verksamheten på ett etiskt sätt. Även detta kan förklaras av tvingande isomorfism, där portföljbolagen anpassar sitt beskrivna arbete efter vad Investor efterfrågar (DiMaggio & Powell, 1983).

I Kinneviks fall är det, som tidigare nämnts, endast två av Kinneviks sex noterade portföljbolag som rapporterar om de globala målen. Dessa två företag rapporterar däremot till stor del om samma mål som Kinnevik själva rapporterar om, närmare mål 5, 8, 12, 13 och 16. Utöver dessa mål, rapporterar ett av portföljbolagen även om arbete som kan kopplas till mål 9 och 17, vilka är mål som Kinnevik också rapporterar om. När Kinnevik beskriver sitt arbete med målen, skriver de dels om hur de arbetar med dem inom den egna verksamheten, och i andra fall hur de arbetar med målen genom sitt aktiva ägande.

I stor utsträckning skriver Kinnevik och portföljbolagen om samma aspekter när det gäller deras arbete som kan relateras till målen. Samtliga av de mål som Kinnevik och båda portföljbolagen rapporterar om omfattas av lagkrav. Likheterna kan därmed precis som i Investors fall förklaras av den tvingande isomorfismen, som uppstår genom att företagen är utsatta för påtryckningar i form av politisk reglering och därmed förändrar sitt institutionella beteende utifrån dessa (DiMaggio & Powell, 1983). Med andra ord förändras företagens hållbarhetsrapportering utifrån dessa påtryckningar och vidare skapar en enhetlighet i rapporteringen.

Likt Investor, utövar Kinnevik påtryckningar mot sina portföljbolag genom att de upprättat ett antal standarder som ska följas. Dessa behandlar de tre olika aspekterna av hållbar utveckling. De tar bland annat upp att de ska verka för att minska sin klimatpåverkan, arbeta med de mänskliga rättigheterna, samt bidra till ett mer positivt samhälle. Detta är även områden som Kinneviks intressenter anser att Kinnevik ska prioritera i sitt hållbarhetsarbete. Det innebär att de områden som Kinneviks intressenter anser ska prioriteras är i princip samma områden som Kinnevik ställer krav på att portföljbolagen ska prioritera. Detta betyder således att både Kinnevik och portföljbolagen tar hänsyn till essentiella intressenters krav, vilket är ytterligare ett exempel på den

tvingande isomorfismen (DiMaggio & Powell, 1983). Att Kinneviks primära intressenter ställer samma krav som Kinnevik gör på sina portföljbolag, kan därmed vara en förklaring till varför deras beskrivna arbete liknar varandra.

Som framkommit av empirin rapporterar även Industrivärden och majoriteten av deras portföljbolag om arbete som kan relateras till samma mål, med undantag för mål 16 (Fredliga och inkluderande samhällen). Dessa likheter i rapporteringen kan bland annat bero på att Industrivärden har en övergripande strävan om att portföljbolagens verksamhet ska genomsyras av deras egna värderingar, vilket i sin tur kan ses som ett exempel på tvingande isomorfism (DiMaggio & Powell, 1983). Ur det perspektivet är Industrivärden, i egenskap av investmentbolag, en betydelsefull intressent för sina portföljbolag. Industrivärdens aktiva ägande i form av exempelvis policys samt uttalade förväntningar på hur portföljbolagen ska arbeta med hållbarhet kan ses som exempel på formella och informella påtryckningar, som tvingar dem att anpassa sin verksamhet efter intressenternas önskemål (DiMaggio & Powell, 1983).

Även att Industrivärden och majoriteten av portföljbolagen har valt att fokusera på vissa mål framför andra kan, precis som i Investors och Kinneviks fall, kopplas till tvingande isomorfism. Detta på grund av att mål 5, 8, 12, och 13 alla handlar om områden som delvis omfattas av lagkrav och regleringar, vilket utgör påtryckningar från externa intressenter såsom staten, vilket enligt DiMaggio och Powell (1983) leder till enhetlighet i företagens rapportering.

Även när det kommer till Lundbergs förekommer likheter i vilka mål både Lundbergs och dess portföljbolag rapporterar om. Både Lundbergs samt majoriteten av portföljbolagen rapporterar om arbete som kan kopplas till mål 3, 5, 8, 9, 11, 12 och 16. Dessa likheter i rapporteringen kan relateras till det faktum att Lundbergs själva skriver att de indirekt påverkar portföljbolagens hållbarhetsarbete. Som empirin visar, påverkar de genom styrelsen i respektive portföljbolag samt att de har implementerat en uppförandekod som alla företagen förväntas arbeta efter. Detta kan ses som ett exempel på hur tvingande isomorfism ger upphov till den likhet som finns i rapporteringen (DiMaggio & Powell, 1983). Genom att portföljbolagen är i en beroendesituation blir resultatet av Lundbergs påverkan därmed att de till stor del rapporterar om samma mål som Lundbergs.

Att både Lundbergs och portföljbolagen skriver om arbete som kan relateras till mål 5, 8, 9, 12 och 16 kan förklaras av att de målen omfattas av lagkrav som tidigare redogjorts för. Denna likhet är ytterligare ett exempel på tvingande isomorfism, där påtryckningar i form av politisk reglering leder till en viss homogenisering bland företagen i form av att de rapporterar om samma mål (DiMaggio & Powell, 1983).

5.1.2 Normativ och imiterande isomorfism

En del av investmentbolagen och portföljbolagens beskrivna arbete som kan kopplas till målen är av liknande art, trots att de inte omfattas av något lagkrav. Detta gäller främst mål 8 (Anständiga arbetsvillkor och ekonomisk tillväxt) och mål 12 (Hållbar konsumtion och produktion), där en majoritet av varje investmentbolags portföljbolag rapporterar om arbete som kan relateras till målen. Ett exempel på detta är ILO:s konventioner, som förekommer i ett flertal av rapporterna och kan framförallt kopplas till mål 8. En annan återkommande åtgärd i företagens beskrivna arbete kopplat till mål 8 och 12 är olika ISO-standarder.

En majoritet av portföljbolagen i varje investmentbolag som rapporterar om mål 8 och 12, förutom i Kinneviks fall, skriver att deras verksamhet är certifierade enligt ISO 14001, vilket kan kopplas till mål 12. Detsamma gäller även certifiering enligt ISO 45001, alternativt OHSAS 18001, vilket kan relateras till mål 8. Att inneha certifiering enligt ISO-standarder eller att använda ILO:s konventioner är som nämnts inget lagkrav, men båda är vanligt förekommande i företag över hela världen.

Den normativa isomorfismen kan tänkas förklara deras förekomst som en effekt av samhällets förväntningar och kan fungera som ett bevis på att företagens arbete anses legitimt. Det utesluter däremot inte att fenomenet även kan förklaras av imiterande isomorfism. Företagen kan ha sett andra mer framgångsrika företag använda sig av ISO-standarder och därmed själva implementerar dem som ett sätt att skaffa sig legitimitet (DiMaggio & Powell, 1983). Användandet av ISO-standarder kan alltså i detta fallet tänkas vara en konsekvens av både normativ och imiterande isomorfism, då det enligt DiMaggio och Powell (1983) sällan är möjligt att särskilja de olika typerna av isomorfism. Utifrån den empiri som samlats in är det inte möjligt att urskilja om det är normativ eller imiterande som är förklaringen till det enskilda företagens fall eller en kombination.

5.1.3 Intressentteori

Vidare finns det även en del likheter i rapporteringen av målen som kan kopplas till intressentteorin och vilka intressenter som företagen säger sig prioritera. Ett exempel på detta är att majoriteten av Lundbergs portföljbolag beskriver att de ser aktieägare/investerare som väsentliga intressenter, vilka Lundbergs i form av investmentbolag kan identifieras som. I detta fall kan Lundbergs, enligt Mitchell et al:s (1997) intressentteori, ses som en dominant intressent som således både besitter attributen makt och legitimitet och som genom sitt ägande har inflytande över portföljbolagen. Lundbergs påverkar därmed portföljbolagens verksamhet, vilket kan förklara att de skriver om samma mål som Lundbergs, som ett sätt att tillgodose Lundbergs krav.

Detta styrks vidare av det faktum att samtliga företag i Industrivärdens portföljbolag anger aktieägare/investerare som väsentliga intressenter. Utifrån Mitchell et al:s (1997) kategorisering av intressenter kan Industrivärden, precis som Lundbergs, i detta fall anses vara en dominant intressent då de som investerare har både makt och legitimitet. Detta förklarar ytterligare deras starka inflytande över sina portföljbolag. Som investmentbolag kan Industrivärden även tänkas få brådskande krav på sina portföljbolag vid vissa mer kritiska tillfällen, vilket i så fall gör att de istället klassas som en definitiv intressent (Mitchell et al. 1997). Detta kan tänkas ske vid exempelvis kraftiga förändringar på börsmarknaden eller om något av företagen visar sig ha agerat på ett oetiskt sätt som ger negativa konsekvenser.

Att majoriteten av portföljbolagen tar upp aktieägare/investerare gäller även för Investor och Kinnevik. Då dessa typer av intressenter klassas som primära enligt Clarkson (1995) betyder det således att organisationen är beroende av dem för att fortsatt kunna bedriva sin verksamhet. Detta kan vara en ytterligare förklaring till att investmentbolagens krav tillgodoses och de riktlinjer och policys som sätts upp efterlevs av portföljbolagen. Det kan därmed även vara förklaringen till att portföljbolagen och investmentbolagen till stor del rapporterar om samma mål.

Samtliga av investmentbolagen och majoriteten av varje investmentbolags portföljbolag rapporterar om mål 5 (Jämställdhet) och mål 8 (Anständiga arbetsvillkor och ekonomisk tillväxt), vilka är två mål som berör företagens anställda i någon omfattning. Att samtliga investmentbolag

och majoriteten av deras respektive portföljbolag rapporterar om dessa målen kan kopplas till att såväl investmentbolagen och majoriteten av varje investmentbolags portföljbolag anger just medarbetare som en prioriterad intressent. Medarbetarna klassas som en primär intressent enligt Clarkson (1995) och är således essentiell för organisationens verksamhet, vilket kan förklara varför de rapporterar om arbete som kan relateras till dessa mål.

5.2 Skillnader

5.2.1 Intressentteori

Det finns även vissa skillnader i vilka mål som investmentbolagen och deras portföljbolag rapporterar om. Att Kinnevik skriver om mål 1 (Ingen fattigdom) och 3 (God hälsa och välbefinnande) i sin rapport, men att dessa målen inte återfinns i portföljbolagens rapporter kan bero på att det finns en viss skillnad i de intressenter som prioriteras. Kinnevik skriver att de ser samhället som en intressent, vilket inget av portföljbolagen gör i sina rapporter. Detta kan således vara förklaringen till att just mål 1 och 3 förekommer i Kinneviks rapport. Dessa är mål som syftar till att utrota all fattigdom och att verka för god hälsa och välbefinnande, vilket berör samhället i många avseenden. Enligt Mitchell et al. (1997) kan samhället i egenskap av intressent anses ha både makt och legitima intressen, och kategoriseras därmed som en dominant intressent. Dominanta intressenter är i allmänhet av stor betydelse för ledningen och därmed prioriteras deras krav. Detta kan därmed vara förklaringen till att förekomsten av dessa mål skiljer sig åt i rapporteringen.

När det kommer till Industrivärden finns det som tidigare nämnt två mål som hälften av portföljbolagen rapporterar om, men som Industrivärden själva inte rapporterar om. Ett av dessa är mål 11 (Hållbara städer och samhällen). Då en stor del av Industrivärdens portföljbolag identifierar samhället som en intressent kan det tolkas som att de tillskriver samhället både makt och legitimitet, vilket gör samhället till en dominant intressent enligt Mitchell et al:s (1997) kategorisering. Detta kan vara en förklaring till att hälften av portföljbolagen fokuserar på mål 11 i sina hållbarhetsrapporter eftersom målet verkar för hållbara städer och samhällen.

De övriga skillnader som förekommer mellan investmentbolagen och deras portföljbolag kan inte förklaras med hjälp av de teorier som studien utgår ifrån, då det exempelvis inte finns tydliga kopplingar mellan skillnaderna i rapporteringen av målen och vilka intressenter som prioriteras. Detta kommer att behandlas vidare i avsnitt 6, slutsats och diskussion.

5.3 Jämförelse av investmentbolagen

Det som går att identifiera vid en jämförelse av investmentbolagen är att de till stor del rapporterar om samma mål. De målen som samtliga investmentbolag rapporterar om är mål 5 (Jämställdhet), 8 (Anständiga arbetsvillkor och ekonomisk tillväxt), 12 (Hållbar konsumtion och produktion) och 16 (Fredliga och inkluderande samhällen). Detta kan delvis förklaras av den tvingande isomorfismen eftersom dessa mål behandlar områden som delvis omfattas av lagkrav och regleringar (DiMaggio & Powell, 1983). Exempelvis omfattas de av ÅRL som säger att samtliga hållbarhetsrapporter ska inkludera beskrivningar gällande miljö, sociala förhållanden, personal, respekt för mänskliga rättigheter samt motverkande av korrupcion (SFS 1995:1554).

Samtliga av investmentbolagen ser även sina medarbetare som prioriterade intressenter. Medarbetare kan kategoriseras som dominanta intressenter, då de både har makt och legitima krav gentemot organisationen (Mitchell et al. 1997). Dock kan de även utvecklas till att bli definitiva intressenter eftersom deras krav i vissa situationer kan bli brådskande, exempelvis om deras arbetsvillkor förändras till det sämre och de känner ett behov av att kräva omedelbar förbättring. Detta betyder således att medarbetarna prioriteras i verksamheten och kan förklara att just mål 5 och 8 är mål som rapporteras av samtliga investmentbolag, eftersom de behandlar aspekter som berör medarbetarna.

Vidare går det att identifiera att samtliga investmentbolag fokuserar särskilt på ekonomisk tillväxt när de rapporterar om arbete som kan relateras till mål 8 (Anständiga arbetsvillkor och ekonomisk tillväxt). Detta skulle kunna förklaras med att alla bolagen anger aktieägare/investerare som väsentliga intressenter. Aktieägare/investerare kan kategoriseras som dominanta eller definitiva intressenter då de har både makt, legitimitet och i vissa fall även brådskande krav (Mitchell et al. 1997). Detta innebär att investmentbolagen är tvungna tillgodose aktieägarnas intressen, vilket framförallt handlar om att de som investmentbolag ska ge avkastning på investerat kapital. Detta

styrks vidare av att aktieägare även kan klassificeras som en primär intressent enligt Clarksons (1995) indelning av intressenter. Som primära intressenter är aktieägarna essentiella för att verksamheten ska kunna fortsätta existera på lång sikt.

Att investmentbolagen till stor del rapporterar om samma mål kan även kopplas till imiterande isomorfism (DiMaggio & Powell, 1983). Alla bolagen tillhör samma bransch och är således konkurrenter. För att hantera den osäkerhet som kan uppstå på en konkurrensintensiv marknad kan investmentbolagen tänkas försöka efterlikna varandras hållbarhetsarbete vilken inom den imiterande isomorfismen kallas "modellering" (DiMaggio & Powell, 1983). Genom att fokusera på samma mål är det tänkbart att investmentbolagen försöker framstå som konkurrenskraftiga i förhållande till varandra samt uppnå legitimitet.

6. Slutsats, diskussion och förslag till vidare forskning

I detta avsnitt presenteras de slutsatser som kunnat dras av analysen och uppsatsens inledande frågeställning besvaras. Vidare förs en diskussion kring de resultat som framkommit, vilket slutligen mynnar ut i förslag till vidare forskning inom ämnet.

6.1 Slutsats

Syftet med denna studie är att undersöka om investmentbolag och deras portföljbolag rapporterar om liknande aspekter i sin hållbarhetsrapportering, genom att identifiera likheter och skillnader i rapporteringen. Vidare kommer studien även undersöka varför dessa likheter och skillnader finns. För att uppfylla detta syfte ställdes följande frågor: *Vilka likheter och skillnader finns det mellan investmentbolag och deras portföljbolags hållbarhetsrapportering? Och varför finns dessa likheter och skillnader?*

Utifrån analysen kan en slutsats dras om att det finns likheter i vilka mål investmentbolagen och deras portföljbolag rapporterar om. I både Investors, Industrivärdens och Lundbergs fall rapporterar majoriteten av deras respektive portföljbolag om alla utom ett av de mål som investmentbolaget själva rapporterar om. Även i Kinneviks fall förekommer likheter i rapporteringen, men eftersom ett stort bortfall skett då endast två av sex portföljbolag rapporterar om de globala målen, går det inte att påvisa en majoritet på samma sätt som i övriga investmentbolag.

Vidare kan även en slutsats dras om att det finns likheter mellan investmentbolagens hållbarhetsrapporter. Detta syns framförallt genom att de till stor del rapporterar om samma mål. Samtliga investmentbolag skriver om mål 5 (Jämställdhet), 8 (Anständiga arbetsvillkor och ekonomisk tillväxt), 12 (Hållbar konsumtion och produktion) och 16 (Fredliga och inkluderande samhällen) i sin hållbarhetsrapportering.

Vad gäller teoretiskt förankrade förklaringar till de likheter som framkommit har tvingande isomorfism identifierats som mest förekommande. Genom att lagkrav tvingar företagen att ta upp liknande aspekter inom hållbarhet i sin rapportering, som i sin tur kan kopplas till vissa globala

mål, leder det till att likheter uppstår. Det går även att se en koppling mellan de mål som alla fyra investmentbolagen har gemensamt och de områden som ÅRL kräver att en hållbarhetsrapport ska behandla, vilket tyder på att lagregleringen efterföljs.

Ytterligare ett exempel på hur tvingande isomorfism kan bidra till likheterna är att investmentbolagen skriver att de på olika sätt påverkar sina portföljbolag och deras hållbarhetsarbete. Investmentbolagen är en viktig intressent för portföljbolagen och deras påtryckningar leder till att portföljbolagen anpassar verksamheten efter deras önskemål. Att likheter uppstår genom tvingande isomorfism kan kopplas till vad tidigare forskning har visat om att investerare värdesätter hållbarhetsinformation vid investeringsbeslut (se Barthelot et al. 2012; Miralles-Quiros et al. 2017; Jansson & Biel, 2011; Lin et al. 2018). För att attrahera dessa investerare försöker investmentbolagen påverka sina portföljbolag till att rapportera om den hållbarhetsinformation som efterfrågas, för att på så vis anses legitima ur investerarnas synvinkel.

Vi kan även med hjälp av intressentteorin förklara en del av likheterna genom att identifiera kopplingar mellan intressenter och de rapporterade målen. I flera fall har kopplingar kunnat dras mellan vilka intressenter som kan identifieras som primära eller dominanta för investmentbolagen och portföljbolagen och vilka mål de har valt att beskriva. Exempelvis anser samtliga investmentbolag och majoriteten av respektive portföljbolag att medarbetarna är en väsentlig intressentgrupp. Det kan förklara av att många beskriver arbete som kan relateras till mål 5 (Jämställdhet) och mål 8 (Anständiga arbetsvillkor och ekonomisk tillväxt) i sin rapportering, då det är mål som behandlar aspekter som berör de anställda på ett företag. Vidare beskriver både investmentbolagen själva samt majoriteten av respektive portfölj att de ser aktieägare och investerare/analytiker som väsentliga intressenter, vilket för portföljbolagen även innefattar just investmentbolagen. Enligt intressentteorin har aktieägare och investerare i egenskap av dominanta intressenter (Mitchell et al. 1997) makt som ger dem inflytande över organisationen och detta kan förklara varför portföljbolagen rapporterar om samma mål som investmentbolagen.

Av det som nämnts ovan kan en slutsats dras om att intressenter till viss del kan förklara varför det finns likheter i rapporteringen. Detta styrker således det som tidigare forskning kommit fram till

om att olika intressenter har betydelse för företagens hållbarhetsrapportering (se Thijssen et al. 2015; Vucik et al. 2018).

Vidare finns det vissa likheter i rapporteringen som skulle kunna förklaras utifrån normativ och imiterande isomorfism. Både ISO-standarder och ILO-konventionerna kan kopplas till de globala målen, mål 8 (Anständiga arbetsvillkor och ekonomisk tillväxt) och mål 12 (Hållbar konsumtion och produktion) och förekommer i både investmentbolagens och portföljbolagens rapporter. Det finns inget lagkrav på att använda dessa, men eftersom de används av företag över hela världen kan förekomsten av dem i rapporteringen förklaras av normativ isomorfism genom att de kan anses som allmän praxis. Däremot kan det även förklaras av imiterande isomorfism, eftersom de två typerna inte alltid är möjliga att separera, utan likheterna kan vara en konsekvens av de båda.

I studien har även ett antal skillnader mellan investmentbolagens och portföljbolagens rapportering av målen framkommit. Ett utmärkande drag för de mål som utgör dessa skillnader är att de inte omfattas av lagkrav. I vissa fall har en parallell kunnat dras mellan att ett investmentbolag och dess portföljbolag rapporterar om olika mål och dessutom prioriterar olika intressenter som viktiga. Exempelvis rapporterar Kinnevik om mål 1 (Ingen fattigdom) och 3 (God hälsa och välbefinnande), till skillnad från deras portföljbolag. Kinnevik identifierar dessutom samhället som en av sina främsta intressenter, också det till skillnad från portföljbolagen. Detta fenomen har endast kunnat identifieras i ett fåtal fall bland investmentbolagen och portföljbolagen, vilket gör att det inte går att dra några tydliga slutsatser om förklaringen till skillnaderna. Däremot kan det ses som en indikation på att skillnader i vissa fall kan kopplas till intressentteorin, där exempelvis samhället i egenskap av en dominant intressent (Mitchell et al. 1997) påverkar rapporteringen om ett mål kopplat till just samhället.

6.2 Diskussion

Slutsatserna som dragits av denna studie tyder på att det finns en viss likhet mellan vad investmentbolagen och deras portföljbolag rapporterar om. Detta innebär således att konsumenter i viss mån kan utgå från att ett investmentbolag och deras portföljbolag prioriterar liknande aspekter i sina hållbarhetsrapporter. Dock gäller denna slutsats endast för de studerade objekten, men studien kan ge indikationer på hur det kan se ut i andra investmentbolag i Sverige.

För att kunna dra mer generella slutsatser om det studerade fenomenet hade ett större urval där det går att visa på statistiskt säkerställda likheter och skillnader varit önskvärt. Vidare hade även studien kunnat kompletteras med en kvalitativ intervjumetod, då den troligtvis kunnat bidra med mer djupgående förklaringar till de likheter och skillnader som framkommit. Detta med anledning av att vi ser att vissa skillnader inte har kunnat förklaras utifrån den valda metoden och det teoretiska perspektivet.

Ett exempel på ovanstående är mål 13 (Bekämpa klimatförändringarna), där Lundbergs skiljer sig från sina portföljbolag. Samtliga av portföljbolagen rapporterar om arbete som kan kopplas till målet, vilket Lundbergs inte gör. Målet rapporteras även av alla övriga investmentbolag samt majoriteten av deras respektive portföljbolag och är dessutom ett mål som även omfattas av lagkrav. Det vore därför logiskt att återfinna målet även i Lundbergs rapport, särskilt med tanke på att Lundbergs själva säger sig påverka sina portföljbolags hållbarhetsarbete. Utifrån den valda metoden, att göra en innehållsanalys av investmentbolagens och portföljbolagens hållbarhetsrapporter, har det dock inte varit möjligt att kunna förklara varför denna skillnad finns. I detta fallet hade en intervju med Lundbergs kunnat användas för att undersöka vilka motiv Lundbergs har till att inte rapportera om målet, då en kvalitativ intervjumetod ger insikt i vad respondenterna anser är relevant (Bryman & Bell, 2017).

Om studien utgått från ett annat ramverk för hållbarhet än de globala målen, hade det eventuellt framkommit andra aspekter i företagens hållbarhetsrapporter. De globala målen ställer inga specifika krav på de organisationer som säger sig stödja målen, varken vad gäller det faktiska arbetet eller hur de ska rapportera om sitt arbete med målen. Detta kan innebära att de likheter och skillnader som vi sett skiljer sig från vad som hade kunnat framgå om studien utgått från exempelvis UN Global Compact. Detta hållbarhetsramverk ställer specifika krav på vad de anslutna företagen ska rapportera om i sina hållbarhetsrapporter (UN Global Compact, u.å.), vilket i sin tur hade kunnat leda till ett annorlunda resultat av studien.

Något som författarna av denna studie reagerat på är att investmentbolagen och portföljbolagen i vissa fall tolkar målen annorlunda. Ett exempel på detta är att Handelsbanken skriver följande om

deras arbete med att uppnå mål 16 (Fredliga och inkluderande samhällen): “*Handelsbanken bidrar till samhället genom att betala skatter och avgifter.*” (Svenska Handelsbanken AB, 2020, s. 7). Det finns ingen tydlig koppling mellan denna aktivitet och hur mål 16 beskrivs på varken globala målens hemsida eller i “SDG Opportunity Cards”. För att få en förklaring till hur Handelsbanken motiverar sitt bidrag till målet genom att betala skatter och avgifter hade det krävts en intervju med ansvarig på Handelsbanken.

6.3 Förslag till vidare forskning

Under studiens gång kunde det konstateras att företag tolkar de globala målen på olika sätt, samt rapporterar om olika åtgärder som bidrar till målen. För vidare forskning inom ämnet hade det därmed varit av intresse att utföra studien med en annan metod, förslagsvis en kvalitativ intervjumetod. Detta hade gjort det möjligt att undersöka respektive företags resonemang kring deras rapportering och få mer djupgående förklaringar till eventuella likheter och skillnader.

Vidare föreslår vi att framtida forskning eller studier kompletterar vår studie genom att använda sig av ett större urval för att kunna ta fram statistiskt säkerställda resultat som således går att generalisera i en bredare kontext. Det vore även intressant att genomföra en liknande studie med ett annat hållbarhetsramverk, för att se om det ger liknande resultat som denna studie visat. Avslutningsvis har denna studie fokuserat på att undersöka vilka likheter och skillnader som finns i investmentbolagens och portföljbolagens hållbarhetsrapportering. För att bygga på vår studie vore det intressant för vidare forskning att undersöka om företagen i praktiken arbetar på det sätt som de kommunicerar att de gör i sin hållbarhetsrapportering.

7. Referenslista

AB Electrolux (2020). Electrolux Sustainability Report 2019, Tillgänglig online:
https://www.electroluxgroup.com/sustainabilityreports/2019/files/2019/PDF/Electrolux_Sustainability_Report_2019_final.pdf [Hämtad 20 april 2020]

AB Industrivärden (2020). Industrivärden Verksamhetsberättelse och årsredovisning 2019, Tillgänglig online: <https://www.industrivarden.se/globalassets/arsredovisningar/svenska/2019> [Hämtad 20 april 2020]

AB Volvo (2020). Volvokoncernen års- och hållbarhetsredovisning 2019, Tillgänglig online: <https://www.volvogroup.se/content/dam/volvo/volvo-group/markets/global/en/en/investors/reports-and-presentations/annual-reports/ars-och-hallbarhetsredovisning-2019.pdf> [Hämtad 20 april 2020]

ABB Ltd (2020). ABB Sustainability Report 2019, Tillgänglig online:
<https://search.abb.com/library/Download.aspx?DocumentID=9AKK107680A2994&LanguageCode=en&DocumentPartId=&Action=Launch> [Hämtad 20 april 2020]

Adams, C. A., Hill, W-Y. & Roberts, C. B. (1998). Corporate social reporting practices in Western Europe: legitimating corporate behaviour?, *The British Accounting Review*, vol. 30, no. 1, ss. 1-21, Tillgänglig via: LUBsearch <http://lubsearch.lub.lu.se/> [Hämtad 3 april 2020]

Alvehus, J. (2013). Skrivna uppsats med kvalitativ metod: En handbok, 1. uppl., Stockholm: Liber AB

AstraZeneca (u.å.). AstraZeneca Sustainability Report 2019, Tillgänglig online:
https://www.astrazeneca.com/content/dam/az/Sustainability/2020/pdf/Sustainability_Report_2019.pdf [Hämtad 20 april 2020]

Atlas Copco AB (2020). Atlas Copco Årsredovisning 2019, Tillgänglig online:
<https://www.atlascopcogroup.com/content/dam/atlas-copco/corporate/documents/investors/financial-publications/swedish/20200306-arsredovisning-2019.pdf> [Hämtad 20 april 2020]

Avanza (u.å.). Investmentbolag, Tillgänglig online:
<https://www.avanza.se/aktier/temalistor/temalistor/investmentbolag.html> [Hämtad 21 april 2020]

Avanza Bank Holding AB (2020). Avanza Delårsrapport januari—mars 2020, Tillgänglig online: <https://investors.avanza.se/files/mfn/5d2ed8fe-ff60-4c46-bf19-6675b11dc0a8/avanza-q1-2020-sve.pdf> [Hämtad 29 maj 2020]

Axelsson, J. (2019). Sparekonomen varnar: ”Investerarna riskerar dubbelsmäll. *Dagens Industri*, 21 augusti, Tillgänglig online: https://www.di.se/nyheter/sparekonomen-varnar-investerarna-riskerar-dubbelsmall/?fbclid=IwAR2MnieNJoORGBs69UscZAeKNoILxh7LemGYm9wUu9aWgf-o_JN6CLxmeGE [Hämtad 29 maj 2020]

Berthelot, S., Coulmont, M. & Serret, V. (2012). Do Investors Value Sustainability Reports? A Canadian Study, *Corporate Social Responsibility & Environmental Management*, vol. 19, no. 6, ss. 355-363, Tillgänglig via: LUBsearch <http://lubsearch.lub.lu.se/> [Hämtad 2 april 2020]

Bryman, A. & Bell, E. (2017). *Företagsekonomiska forskningsmetoder*, 3. uppl., Polen: Liber AB

Carpenter, V. L. & Feroz, E. H. (2001). Institutional theory and accounting rule choice: an analysis of four US state governments' decisions to adopt generally accepted accounting principles, *Accounting, Organizations & Society*, vol. 26, no. 7/8, ss. 565-596, Tillgänglig via: LUBsearch <http://lubsearch.lub.lu.se/> [Hämtad 16 maj 2020]

Chen, S. & Bouvain, P. (2009). Is Corporate Responsibility Converging? A Comparison of Corporate Responsibility Reporting in the USA, UK, Australia, and Germany, *Journal of Business Ethics*, vol. 87, no. 1, ss. 299-317, Tillgänglig via: LUBsearch <http://lubsearch.lub.lu.se/> [Hämtad 3 april 2020]

Clarkson, M. B. E. (1995). A Stakeholder Framework for Analyzing and Evaluating Corporate Social Performance, *Academy of Management Review*, vol. 20, no. 1, ss. 92–117, Tillgänglig via: LUBsearch <http://lubsearch.lub.lu.se/> [Hämtad 14 april 2020]

Deegan, C. & Unerman, J. (2011). *Financial Accounting Theory*. 2. uppl. Maidenhead: McGraw-Hill Education.

Dillard, J. F., Rigsby, J. T. & Goodman, C. (2004). The making and remaking of organization context: Duality and the institutionalization process, *Accounting, Auditing & Accountability Journal*, vol. 17, no. 4, ss. 506-542, Tillgänglig via: LUBsearch <http://lubsearch.lub.lu.se/> [Hämtad 14 april 2020]

DiMaggio, P. J. & Powell W. W. (1983). The Iron Cage Revisited: Institutional Isomorphism and Collective Rationality in Organizational Fields, *American Sociological Review*, vol. 48, no. 2, ss. 147-160, Tillgänglig via: LUBsearch <http://lubsearch.lub.lu.se/> [Hämtad 14 april 2020]

Einwiller, S., Ruppel, C. & Schnauber, A. (2016). Harmonization and differences in CSR reporting of US and German companies - Analyzing the role of global reporting standards and country-of-origin, *Corporate Communications: An International Journal*, vol. 21, no. 2, ss. 230-245, Tillgänglig via: LUBsearch <http://lubsearch.lub.lu.se/> [Hämtad 3 april 2020]

Epiroc AB (2020). Års- och hållbarhetsredovisning 2019, Tillgänglig online: <https://www.epirocgroup.com/content/dam/corporate/cision/reports/swedish/epiroc%20ars-och%20hallbarhetsredovisning%202019.pdf> [Hämtad 20 april 2020]

Eriksson-Zetterquist, U. (2009). Institutionell teori – idéer, moden, förändring, 1. uppl., Malmö: Liber

Essity Aktiebolag (2020). Essity Års- och hållbarhetsredovisning 2019, Tillgänglig online: <https://masdpstatic.azureedge.net/essity/71fa1a5f-1ff8-4aef-a50f-7e011b122771/Essity-Ars-och-Hallbarhetsredovisning-2019.pdf> [Hämtad 20 april 2020]

Europaparlamentets och rådets förordning (EG) 1907/2006 av den 18 december 2006 om registrering, utvärdering, godkännande och begränsning av kemikalier (Reach), inrättande av en europeisk kemikaliemyndighet, ändring av direktiv 1999/45/EG och upphävande av rådets förordning (EEG) nr 793/93 och kommissionens förordning (EG) nr 1488/94 samt rådets direktiv 76/769/EEG och kommissionens direktiv 91/155/EEG, 93/67/EEG, 93/105/EG och 2000/21/EG (EUT L 396, 30.12.2006)

FAR (u.å.). FAQ Hållbarhetsrapportering enligt ÅRL, Tillgänglig online: https://www.far.se/globalassets/hallbarhet/faq-hallbarhetsrapportering_del_1.pdf [Hämtad 31 maj 2020]

FN-förbundet (u.å.). Agenda 2030 och de globala målen för hållbar utveckling, Tillgänglig online: <https://fn.se/vi-gor/vi-utbildar-och-informerar/fn-info/vad-gor-fn/fns-arbete-for-utveckling-och-fattigdomsbekampning/agenda2030-och-de-globala-malen/> [Hämtad 3 april 2020]

Fortanier, F., Kolk, A. & Pinkse, J. (2011). Harmonization in CSR reporting – MNEs and global CSR standards, *Management International Review*, vol. 51, no. 5, ss. 665-696, Tillgänglig via: LUBsearch <http://lubsearch.lub.lu.se/> [Hämtad 1 april 2020]

Franzén, C. & Sandstedt, U. (2018). Hållbarhetsredovisning – en omvärldsbevakning, Stockholm: Ekonomistyrningsverket, Tillgänglig online: <https://www.esv.se/contentassets/2dc5059435ea42518a48336effd2ffd6/esv-2018-36-hallbarhetsredovisning-en-omvarldsbevakning.pdf> [Hämtad 3 April 2020]

Freeman, R.E. (2010). Strategic Management: A Stakeholder Approach, New York: Cambridge University Press

Global Fashion Group (2020). Non-Financial Report 2019, Tillgänglig online, https://global-fashion-group.com/wp-content/uploads/2020/03/GFG_NonFinancialReport2019_P.pdf [Hämtad 20 april 2020]

Globala målen (2020). Globala målen, Tillgänglig online: <https://www.globalamalen.se/globala-malen/> [Hämtad 4 april 2020]

Holmen AB (2020). Holmen Årsredovisning 2019, Tillgänglig online: <http://investors.holmen.com/files/press/holmen/202003095955-1.pdf> [Hämtad 20 april 2020]

Home24 SE (2020). Annual Report 2019, Tillgänglig online: <https://www.home24.com/download/companies/homevierundzwanzig/Annual%20Reports/DE000A14KEB5-JA-2019-EQ-E-00.pdf> [Hämtad 20 april 2020]

Hufvudstaden AB (2020). Hufvudstaden Årsredovisning 2019, Tillgänglig online: <https://www.hufvudstaden.se/contentassets/fae06efd47714de9b379c528c2713fb0/hufvudstaden-arsredovisning-2019.pdf> [Hämtad 20 april 2020]

Husqvarna AB (2020). Husqvarna Group Sustainovate Progress report 2019, Tillgänglig online: <https://www.husqvarnagroup.com/sites/default/files/pr/202003118409-2.pdf> [Hämtad 20 april 2020]

Indutrade AB (2020). Indutrade Årsredovisning 2019, Tillgänglig online: <https://vp299.alertir.com/afw/files/press/indutrade/202003259281-1.pdf> [Hämtad 20 april 2020]

Investmentbolag.net. (u.å.). Investmentbolag på svenska börsen, Tillgänglig online: <https://investmentbolag.net/> [Hämtad 3 april 2020]

Investor AB (u.å.). FN:s hållbarhetsmål, Tillgänglig online: <https://www.investorab.com/sv/hallbarhet/fn-s-hallbarhetsmal/> [Hämtad 24 april 2020]

Investor AB (2020). Investor Annual Report 2019, Tillgänglig online:

<https://vp053.alertir.com/afw/files/press/investor/202003263627-1.pdf> [Hämtad 20 april 2020]

ISO (u.å.). Standards - Sustainable Development Goals, Tillgänglig online:

<https://www.iso.org/sdgs.html> [Hämtad 4 maj 2020]

Jacobsen, D. I. (2002). Vad, hur och varför? - Om metodval i företagsekonomi och andra samhällsvetenskapliga ämnen, 1. uppl. Lund: Studentlitteratur

Jakobsson, J. & Röhne, J. (2020). Unika siffror: Coronakrisen slår hårt mot bolagens hållbarhetsavdelningar, *Dagens industri*, 14 april, Tillgänglig online:

<https://www.di.se/hallbart-naringsliv/unik-enkat-stor-risk-att-coronakrisen-slar-mot-klimatinvesteringar/> [Hämtad 27 april 2020]

Jansson, M. & Biel, A. (2011). Motives to Engage in Sustainable Investment: A Comparison Between Institutional and Private Investors, *Sustainable Development*, vol. 19, no. 2, ss. 135-142, Tillgänglig via: LUBsearch <http://lubsearch.lub.lu.se/> [Hämtad 2 april 2020]

Kinnevik AB (2020). Årsredovisning 2019, Tillgänglig online:

https://www.kinnevik.com/globalassets/documents/2.-investors/reports/2019/annual-report/ar_2019_s.pdf [Hämtad 20 april 2020]

KPMG (u.å.). Rapportera, Tillgänglig online:

<https://home.kpmg/se/sv/home/tjanster/hallbart-foretagande/rapportera.html> [Hämtad 27 April 2020]

Latapí Agudelo, M. A., Jóhannsdóttir, L. & Davídsdóttir, B. (2019). A literature review of the history and evolution of corporate social responsibility, *International Journal of Corporate Social Responsibility*, Vol 4, no. 1, ss. 1-23, Tillgänglig via: LUBsearch

<http://lubsearch.lub.lu.se/> [Hämtad 1 april 2020]

L E Lundbergföretagen AB (2020). Lundbergs års- och hållbarhetsredovisning 2019, Tillgänglig online: https://www.lundbergforetagen.se/sites/default/files/files/Lundbergs_AR2019_web.pdf [Hämtad 20 april 2020]

Lin, Y-C., Huang, C-Y. & Wei, Y-S. (2018). Perfectionist decision-making style and ethical investment willingness: A two-factor causal mediation model, *Management Decision*, Vol. 56, no. 3, ss. 534-549, Tillgänglig via: LUBsearch <http://lubsearch.lub.lu.se/> [Hämtad 16 april 2020]

Meyer, J. W. & Rowan, B. (1977). Institutionalized Organizations: Formal Structure as Myth and Ceremony, *American Journal of Sociology*, vol. 83, no. 2, ss. 340-363, Tillgänglig via: LUBsearch <http://lubsearch.lub.lu.se/> [Hämtad 16 april 2020]

Miralles-Quiros, M., Miralles-Quiros, J. L., Arraiano, I. G. (2017). Are Firms that Contribute to Sustainable Development Valued by Investors?, *Corporate Social Responsibility and Environmental Management*, vol. 24, no. 1, ss. 71-84, Tillgänglig via: LUBsearch <http://lubsearch.lub.lu.se/> [Hämtad 2 april 2020]

Mitchell, R. K., Agle, B. R. & Wood, D. J. (1997). Toward a Theory of Stakeholder Identification and Salience: Defining the Principle of Who and What Really Counts, *Academy of Management Review*, vol. 22, no. 4, ss. 853–886, Tillgänglig via: LUBsearch <http://lubsearch.lub.lu.se/> [Hämtad 14 april 2020]

Mynewsdesk (2020). Hållbarhet engagerar 3 av 4 svenskar - Corona förstärker intresset [pressmeddelande], Tillgänglig online: <http://www.mynewsdesk.com/se/sbinsight/pressreleases/haallbarhet-engagerar-3-av-4-svenskar-corona-kommer-foerstaerka-intresset-2986557> [Hämtad 14 april 2020]

Perrini, F. (2006). The Practitioner's Perspective on Non-Financial Reporting, *California Management Review*, vol. 48, no. 2, ss. 73-103, Tillgänglig via: LUBsearch <http://lubsearch.lub.lu.se/> [Hämtad 1 april 2020]

Polismyndigheten (2019). Korruption – lagar och regler, Tillgänglig online: <https://polisen.se/lagar-och-regler/lagar-och-fakta-om-brott/korruption/> [Hämtad 6 maj 2020]

PwC (2016). Navigating the SDGs: a business guide to engaging with the UN Global Goals, Tillgänglig online: <https://www.pwc.se/sv/pdf-reports/hallbar-affarsutveckling/pwc-sdg-guide.pdf> [Hämtad 27 april 2020]

Qliro Group AB (2020). Qliro Group AB Årsredovisning 2019, Tillgänglig online: https://www.qlirogroup.com/wp-content/uploads/2020/04/qliro-group-arsredovisning-2019.pdf?fbclid=IwAR1WvX-7MoOPiAeDe_a0qIy6zPVdynxQ-TS-vA1rZJJwnD51ccUTBa1Vtjo [Hämtad 20 april 2020]

Regeringskansliet (2016). Agenda 2030 för hållbar utveckling, Tillgänglig online: <https://www.regeringen.se/regeringens-politik/globala-malen-och-agenda-2030/agenda-2030-for-hallbar-utveckling/> [Hämtad 2 april 2020]

Regeringskansliet (2020). Samtal med det civila samhället angående effekter av det nya coronaviruset, Tillgänglig online: <https://www.regeringen.se/artiklar/2020/03/samtal-med-det-civila-samhallet-angaende-effekter-av-det-nya-coronaviruset/> [Hämtad 27 april 2020]

Regeringskansliet (u.å.a). Agenda 2030 och globala målen, Tillgänglig online: <https://www.regeringen.se/regeringens-politik/globala-malen-och-agenda-2030/> [Hämtad 16 april 2020]

Regeringskansliet (u.å.b). Arbetsrätt och arbetsmiljö, Tillgänglig online: <https://www.regeringen.se/regeringens-politik/arbetsratt-och-arbetsmiljo/> [Hämtad 28 maj 2020]

Regeringskansliet (u.å.c). Att förändra vår värld: Agenda 2030 för hållbar utveckling, Tillgänglig online: https://www.regeringen.se/49c2e4/globalassets/regeringen/dokument/finansdepartementet/agenda-2030/att-forandra-var-varld_agenda-2030-for-en-hallbar-utveckling.png.pdf [Hämtad 16 april 2020]

Regeringskansliet (u.å.d). Hållbart Företagande – Plattform för svenskt agerande, Tillgänglig online: <https://www.regeringen.se/49b74c/contentassets/b692b43679c54e0aa9ec33d05c348adf/hallbart-foretagande---plattform-for-svenskt-agerande> [Hämtad 3 april 2020]

Saab AB (2020). Saab Annual and sustainability report 2019, Tillgänglig online: https://saabgroup.com/globalassets/corporate/investor-relations/reports/2019/annual/saab_asr_2019.pdf [Hämtad 20 april 2020]

Sandberg, J. & Nilsson, J. (2017). Om konsumenters möjlighet att välja hållbara investeringar: En analys av utmaningar och förslag till åtgärder. Karlstad: Konsumentverket, Tillgänglig online: <https://www.konsumentverket.se/globalassets/publikationer/produkter-och-tjanster/finansiella-tjanster/rapport-2017-5-hallbara-investeringar-konsumentverket.pdf> [Hämtad 4 april 2020]

Sandvik AB (2020). Sandvik Årsredovisning 2019, Tillgänglig online: https://www.annualreport.sandvik.se/2019/hjaelpsidor/downloads/files/entire_sv_svk_ar19.pdf [Hämtad 20 april 2020]

SB Insight AB (2020). Official report Sweden 2020: Europe's largest brand study on sustainability, Tillgänglig online: <https://www.sb-index.com/rankings?fbclid=IwAR3O->

[kNvhD9H9VYQTflau9f17TkWkpxmt5ey3RvYXA2bnHXt1RFqvMchBsk#sb_index_SE_download_official_report_2020](#) [Hämtad 14 april 2020]

Schroder Investment Management Ltd. (2017). Global Investor Study: Global perspectives on sustainable investing 2017, Tillgänglig online:

https://www.schroders.com/en/sysglobalassets/digital/insights/2017/pdf/global-investor-study-2017/schroders_report_sustainable-investing_final.pdf [Hämtad 6 april 2020]

SEB AB (2020). SEB Årsredovisning 2019, Tillgänglig online:

https://sebgroup.com/siteassets/investor_relations_sv/arsredovisningar/arsredovisning_2019.pdf [Hämtad 20 april 2020]

SFS 1962:700. *Brottsbalk*. Stockholm: Justitiedepartementet

SFS 1977:1160. *Arbetsmiljölagen*. Stockholm: Justitiedepartementet

SFS 1995:1554. *Årsredovisningslagen*. Stockholm: Justitiedepartementet

SFS 1998:808. *Miljöbalk*. Stockholm: Justitiedepartementet, Tillgänglig online:

<http://rkrattsdb.gov.se/SFSdoc/98/980808.PDF> [Hämtad 20 maj 2020]

SFS 2004:1199. *Lag om handel med utsläppsrätter*. Stockholm: Justitiedepartementet,

Tillgänglig online: <http://rkrattsdb.gov.se/SFSdoc/04/041199.PDF> [Hämtad 20 maj 2020]

SFS 2008:567. *Diskrimineringslagen*. Stockholm: Justitiedepartementet, Tillgänglig online:

<http://rkrattsdb.gov.se/SFSdoc/08/080567.PDF> [Hämtad 20 maj 2020]

Skanska AB (2020). Skanska Års- och hållbarhetsredovisning 2019, Tillgänglig online:

<https://group.skanska.com/4958ec/siteassets/investors/reports-publications/annual-reports/2019/ars-och-hallbarhetsredovisning-2019.pdf> [Hämtad 20 april 2020]

SSAB AB (2020). SSAB Årsredovisning 2019, Tillgänglig online:

<https://www.ssab.se/ssab-koncern/investerare/rapporter-presentationer#sort=%40customorder%20descending> [Hämtad 20 april 2020]

Svenska Cellulosa Aktiebolaget SCA (2020). SCA Årsredovisning 2019, Tillgänglig online:

<https://www.sca.com/sv/om-oss/Investerare/finansiellt-arkiv/ars--och-hallbarhetsredovisningar/> [Hämtad 20 april 2020]

Svenska Handelsbanken AB (2020). Handelsbanken Hållbarhetsredovisning 2019, Tillgänglig online: <https://www.handelsbanken.com/tron/xgpu/info/contents/v1/document/76-92082> [Hämtad 20 april 2020]

Svenska institutet för standarder (u.å.). Certifiering, Tillgänglig online: <https://www.sis.se/standarder/certifiering/> [Hämtad 30 maj 2020]

Swedish Orphan Biovitrum AB (2020). Års- och hållbarhetsredovisning 2019, Tillgänglig online: <https://www.sobi.com/sites/default/files/pr/202004074514-1.pdf> [Hämtad 20 april 2020]

Tele2 AB (2020). Tele2 Sustainability Report 2019, Tillgänglig online: <https://www.tele2.com/globalassets/documents/cision/documents/2020/20200326-tele2s-hallbarhetsrapport-2019-ska-bli-ledande-inom-hallbarhet-sv-1-3609828.pdf> [Hämtad 20 april 2020]

Telefonaktiebolaget LM Ericsson (2020). Sustainability and Corporate Responsibility Report 2019, Tillgänglig online: <https://www.ericsson.com/49830a/assets/local/about-ericsson/sustainability-and-corporate-responsibility/documents/2020/2019-sustainability-and-corporate-responsibility-report.pdf> [Hämtad 20 april 2020]

Thijssens, T., Bollen, L. & Hassink, H. (2015). Secondary Stakeholder Influence on CSR Disclosure: An Application of Stakeholder Salience Theory, *Journal of Business Ethics*, vol. 132, no. 4, ss. 873-891, Tillgänglig via: LUBsearch <http://lubsearch.lub.lu.se/> [Hämtad 1 april 2020]

UNDP (2017). Vad betyder hållbar utveckling?, Tillgänglig online: <https://www.globalamalen.se/fragor-och-svar/vad-betyder-hallbar-utveckling/> [Hämtad 2 april 2020]

UNDP (2019). SDG Opportunity Cards, Tillgänglig online: <http://www.sdg-accelerator.org/content/sdg-accelerator/en/home/library/SDGOppportunityCards.html> [Hämtad 8 april 2020]

UN Global Compact (u.å.). Why report? Tillgänglig online: <https://www.unglobalcompact.org/participation/report> [Hämtad 10 April 2020]

United Nations (u.å.). International Labour Organization (ILO), Tillgänglig online: <https://sustainabledevelopment.un.org/index.php?page=view&type=30022&nr=171&menu=3170> [Hämtad 30 maj 2020]

Visma Spcs AB (2019). Investmentbolag - Vad är ett investmentbolag?, Tillgänglig online: <https://vismaspcs.se/ekonomiska-termer/vad-ar-investmentbolag> [Hämtad 27 april 2020]

Vukić, N. M., Omazić, M. A. & Aleksić, A. (2018). Exploring the Link between Corporate Stakeholder Orientation and Quality of Corporate Social Responsibility Reporting, *Interdisciplinary Description of Complex Systems*, vol. 16, no. 2, ss. 275-288, Tillgänglig via: LUBsearch <http://lubsearch.lub.lu.se/> [Hämtad 1 april 2020]

Världskommissionen för miljö och utveckling (1988). Vår gemensamma framtid, Stockholm: Prisma

Wedin, H. (2020). Nästan 50 000 varslade under coronapandemin. *Svt nyheter*, 6 april. Tillgänglig online: <https://www.svt.se/nyheter/inrikes/nastan-50-000-varslade-under-coronapandemin> [Hämtad 20 april 2020]

Wärtsilä Oyj Abp (2020). Wärtsilä Oyj Abp Årsredovisning 2019, Tillgänglig online: https://wartsila-reports.studio.crasman.fi/file/dl/i/FJmKfg/ArtVY02qS2w9OQTIIvlZBA/Wartsila_Arsredovisning_2019.pdf [Hämtad 20 april 2020]

Yusoff, R., Yusoff, H., Abd Rahman, S. A. & Darus, F. (2019). Investigating Sustainability Reporting from the Lens of Stakeholder Pressures and Isomorphism, *Journal of Asia-Pacific Business*, vol. 20, no. 4, ss. 302-321, Tillgänglig via: LUBsearch <http://lubsearch.lub.lu.se/> [Hämtad 27 maj 2020]

Zalando SE (2020). Zalando Annual Report 2019, Tillgänglig online: <https://corporate.zalando.com/en/investor-relations/publications/annual-report-2019> [Hämtad 20 april 2020]

Ziaul Hoq, M., Saleh, M., Zubayer, M. & Mahmud, K.T. (2010). The Effect of CSR Disclosure on Institutional Ownership, *Pakistan Journal of Commerce and Social Sciences*, Vol 4, no. 1, ss. 22-39, Tillgänglig via: LUBsearch <http://lubsearch.lub.lu.se/> [Hämtad 2 april 2020]

8. Bilagor

Bilaga 1 - FN:s globala mål

Mål 1 Ingen fattigdom: Att bekämpa all fattigdom i hela världen för att människor ska kunna ta del av de mänskliga rättigheterna. Begreppet "fattigdom" inkluderar sju olika dimensioner: *ekonomi, frihet, makt, inflytande, hälsa, utbildning* samt *fysisk säkerhet*.

Mål 2 Ingen hunger: Att kunna försörja medborgarna med tillräckligt mycket mat samt att denna ska vara näringsrik. Detta ska underlättas genom att uppnå ett hållbart jordbruk samt att främja jämlikt tillträde till marknader som leder till en öppen handel.

Mål 3 God hälsa och välbefinnande: Att främja välbefinnande och säkerställa att samtliga människor har möjlighet att leva ett hälsosamt liv. Detta är tänkt att ske genom att bland annat investera i olika system kopplade till hälsa och sjukvård.

Mål 4 God utbildning för alla: Att säkerställa att alla har rätt till jämlik utbildning med en accepterbar kvalitet på utbildningen. Detta är viktigt då det är en grundläggande mänsklig rättighet som underlättar god hälsa, välstånd och jämlikhet i respektive samhälle.

Mål 5 Jämställdhet: Att, genom en jämn fördelning av kvinnor och mäns inflytande och makt i samhället samt tillgång till resurser, kunna skapa jämställdhet i samhället.

Mål 6 Rent vatten och sanitet för alla: Att säkerställa att samtliga individer har tillgång till rent vatten samt grundläggande sanitetslösningar.

Mål 7 Hållbar energi för alla: Att se till att alla människor har tillgång till modern energi som ska utvinnas på ett hållbart och tillförlitligt sätt, samt kunna utvinnas till en acceptabel kostnad.

Mål 8 Anständiga arbetsvillkor och ekonomisk tillväxt: Att arbeta för att ge anständiga arbetsvillkor för samtliga människor samt främja den ekonomiska tillväxten på ett hållbart sätt.

Mål 9 Hållbar industri, innovationer och infrastruktur: Att arbeta mot en hållbar utveckling genom att investera i en mer hållbar industri, samt att använda sina resurser sparsamt och främja innovationer.

Mål 10 Minskad ojämlikhet: Att bidra till en samhällsutveckling som är jämlik inom det egna landet men även i jämförelse med andra länder. Ansvaret för att detta mål uppfylls läggs främst på staten.

Mål 11 Hållbara städer och samhällen: Att verka för hållbara städer och samhällen genom att bland annat bygga och planera hållbart samt införa en säker kemikaliehantering, detta gäller såväl privata bostäder som offentliga platser.

Mål 12 Hållbar konsumtion och produktion: Att verka för att såväl produktionen som konsumtionen ska bli mer hållbar för att minska klimatavtrycket. Detta mål syftar till en effektiv resursanvändning, värna om ekosystemet samt reducera konsekvenserna som kan uppstå av farliga kemikalier.

Mål 13 Bekämpa klimatförändringarna: Att samtliga aktörer agerar för att minska sitt klimatavtryck, för att därmed förhindra eller åtminstone minska konsekvenserna av klimatpåverkan.

Mål 14 Hav och marina resurser: Att hållbart nyttja haven och dess resurser, så att det inte bidrar till föroreningar eller hot mot den biologiska mångfalden.

Mål 15 Ekosystem och biologisk mångfald: Att bevara och skydda den biologiska mångfalden, att hållbart nyttja naturresurser, tjänster från vårt ekosystem samt att bruka skogarna på ett mer hållbart sätt.

Mål 16 Fredliga och inkluderande samhällen: Att verka för att samtliga samhällen ska vara fredliga vilket innebär: frihet från våld, bekämpa korruption, verka för rättvisa, att alla är lika inför lagen samt att bidra till en god samhällsutveckling.

Mål 17 Genomförande och globalt partnerskap: För att uppnå dess mål krävs ett globalt samarbete mellan berörda parter, vilket inkluderar såväl regeringar som civilsamhället men även FN-systemet och övriga aktörer på marknaden. Att uppnå målen kräver även en förflyttning av ekonomiska resurser samt införande av miljövänlig teknik till utvecklingsländerna, vilket ska ske till en acceptabel kostnad.

Källa: <https://www.globalamalen.se>

Bilaga 2 - Nämnda mål

NÄMNER	INVESTOR		KINNEVIK		INDUSTRIVÄRDEN		LUNDBERGS	
	Antal	%	Antal	%	Antal	%	Antal	%
MÅL 1	1	8	0	0	2	25	0	0
MÅL 2	1	8	0	0	2	25	0	0
MÅL 3	6	50	0	0	4	50	5	63
MÅL 4	5	42	0	0	2	25	1	13
MÅL 5	7	58	2	33	7	88	5	63
MÅL 6	7	58	0	0	3	38	2	25
MÅL 7	6	50	0	0	4	50	4	50
MÅL 8	8	67	2	33	5	63	8	100
MÅL 9	7	58	1	17	7	88	6	75
MÅL 10	1	8	0	0	3	38	1	13
MÅL 11	3	25	0	0	4	50	6	75
MÅL 12	8	67	2	33	6	75	7	88
MÅL 13	7	58	2	33	7	88	8	100
MÅL 14	2	17	0	0	2	25	1	13
MÅL 15	3	25	0	0	3	38	2	25
MÅL 16	6	50	2	33	5	63	4	50
MÅL 17	7	58	1	17	4	50	1	13
Antal innehav	12		6		8		8	

Tabell 3: Sammanställning över antal samt andel av respektive investmentbolags portföljbolag som nämner varje mål i sin hållbarhetsrapportering.

**Grönmarkerad ruta visar att investmentbolaget nämner målet i sin hållbarhetsrapportering.*

Bilaga 3 - Rapporterade mål

RAPPORTERAR	INVESTOR		KINNEVIK		INDUSTRIVÄRDEN		LUNDBERGS	
	Antal	%	Antal	%	Antal	%	Antal	Procent
MÅL 1	1	8	0	0	1	13	0	0
MÅL 2	1	8	0	0	1	13	0	0
MÅL 3	6	50	0	0	4	50	5	63
MÅL 4	4	33	0	0	2	25	1	13
MÅL 5	7	58	2	33	6	75	5	63
MÅL 6	7	58	0	0	2	25	2	25
MÅL 7	5	42	0	0	3	38	4	50
MÅL 8	8	67	2	33	5	63	8	100
MÅL 9	7	58	1	17	7	88	6	75
MÅL 10	1	8	0	0	2	25	1	13
MÅL 11	3	25	0	0	4	50	6	75
MÅL 12	8	67	2	33	6	75	7	88
MÅL 13	7	58	2	33	7	88	8	100
MÅL 14	2	17	0	0	1	13	0	0
MÅL 15	3	25	0	0	2	25	2	25
MÅL 16	6	50	2	33	4	50	5	63
MÅL 17	7	58	1	17	3	38	0	0
Antal innehav	12		6		8		8	

Tabell 4: Sammanställning över antal samt andel av respektive investmentbolags portföljbolag som rapporterar om varje mål i sin hållbarhetsrapportering.

**Grönmarkerad ruta visar att investmentbolaget rapporterar om målet i sin hållbarhetsrapportering.*

Bilaga 4 - Prioriterade intressenter

	INVESTOR		KINNEVIK		INDUSTRIVÄRDEN		LUNDBERGS	
	Antal	%	Antal	%	Antal	%	Antal	%
Medarbetare	11	100	2	100	7	88	8	100
Kunder	10	91	1	50	7	88	6	75
Leverantörer	7	64	2	100	5	63	2	25
Affärspartners	8	73	2	100	1	13	0	0
Aktieägare/investerare	11	100	2	100	7	88	8	100
Kreditgivare/finansiär	0	0	0	0	2	25	0	0
Staten/myndigheter	3	27	2	100	5	63	4	50
Portföljbolag	0	0	0	0	0	0	0	0
Samhället	10	91	0	0	6	75	5	63
NGO/intresseorg./fackorg.	4	36	2	100	3	38	3	38
Styrelseledamöter	0	0	1	50	0	0	0	0
Antal innehav som rapporterar om globala målen	11		2		8		8	

Tabell 5: Sammanställning över antal samt andel av respektive investmentbolags portföljbolag som prioriterar varje intressent

**Grönmarkerad ruta visar att investmentbolaget prioriterar intressenten*

Bilaga 5 - Bortfall

De bortfall som skett under studiens gång är följande:

1. **Latour** - pga. nämner inte globala målen i sin hållbarhetsrapport
2. **Nasdaq** - pga. hållbarhetsrapport för 2019 ej publicerats,
3. **Global Fashion Group** - pga. nämner inte globala mål i årsredovisning
4. **Home24** - pga. nämner inte globala mål i sin integrerade årsredovisning
5. **Livongo** - pga. hållbarhetsrapport för 2019 ej publicerats
6. **Zalando** - pga. nämner inte globala mål i sin integrerade årsredovisning